

Intr-o unitate deplină
de simțire și de faptă,
de ideal și de împlinire,
cu dragoste nețarmurită
față de conducătorul iubit,
tovarășul

Nicolae Ceaușescu,
poporul întreg cinstește,
în acest miez de vară
fierbinte,
împlinirea a douăzeci
și unu de ani
de la Congresul al IX-lea
al Partidului Comunist
Român.

Istoricul forum al
comuniștilor care,
prin spiritul și opțiunile
sale,

va rămîne pentru
totdeauna
ca moment hotărîtor
pentru destinul național,
ca moment de temelie,
cuprinzătoare și trainică,
pentru devenirea noastră
de azi și de mâine.

Douăzeci și unu de ani
de nouă și eroică istorie
ce împlinesc și
innobilează
o existență milenară
de luptă și jertfă
pentru libertate

și demnitate,
ctitorind prin cutezanța
gîndirii
marelui conducător
și prin rodnicia faptei
întregului popor,
unit în puternicul Front
al Democrației și Unității
Socialiste,

chipul strălucitor
al Patriei de azi
și apropiind,
în ritmuri înalte
și statornice,
viitorul de aur
al României eterne.

**Numim această grandioasă epocă – așa cum o va numi
și istoria – cu numele celui mai mare fiu al românilor:**

EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU

Istoria, s-a spus, n-are memorie decît pentru lucrurile esențiale, și, dintre evenimentele de răscurce care ne-au hotărît prin timp devenirea, binemeritînd de aleasă filă în cartea neamului, se detașează asemenea unui pisc – împlinind în înălțimile lui suverane o întreagă lucrare a secolelor și deschizînd-o amplu spre viitor – Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Act de apoteză a destinului național, act similar ca greutate și consecințe cu însuși actul revoluției noastre din August, căreia i-a dat noi și tefere aripi, i-a dat temei și rodnicie istorică, inaugurîndu-i etapa supremelor biruințe, marele forum al comuniștilor din iulie 1965 a devenit,

pentru noi, oamenii de la Dunăre și Carpați, acel reper esențial la care, de 21 de ani, ne raportăm cu tot ce-i al nostru, cu tot ce trudim și agonisim, cu tot ce vrem, ce rîvnim și ce îndrăznim.

Sînt numai 21 de ani de atunci, dar epoca, prin densitatea și prin grandioarea creației noastre în acest scurt răs timp, a căpătat, cu adevărat, dimensiune de epocă. O epocă pe care o numim – așa cum o va numi și istoria – cu numele celui care îi este temerar inițiator și neovăielnic faur, suprem garant și strălucitor simbol: EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU.

Pe acest om, țara îl aștepta. Energiile vii ale națiunii, entuziast avîntate pe drumul noului, dar

izbindu-se nu o dată de forțe care blocau acest drum, deseori deturnîndu-l, așteptau ca niște idei și idealuri nobile, de care-și legaseră rezolut destinul, să iasă din scheme sece și din dogme coercitive, să spargă canonul sloganului, frumos în ramele lui aurite dar fără eficiență în viața cea vie, să capete cu pregnanță și adevăr deplină și rodnică întrupare. Partidul, poporul și țara îl așteptau pe cîrmaciul care, netributar nimănui, tributar numai cauzei sacre a patriei și a revoluției, să elibereze și să fructifice – în beneficiul patriei și al revoluției – darurile și harurile unui pă-

(Continuare în pag. 2)

În lupta comună, revoluționară, am înfăptuit răsturnarea vechii orânduiri și revoluția socialistă. Prin lupta și munca unită am obținut toate marile realizări care constituie o mândrie a poporului nostru. Avem răspunderea să acționăm cu și mai multă hotărîre, să întărim și mai mult unitatea întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste

Tapiserii de Ileana Balotă

Cele mai de preț cuceriri ale poporului român în Epoca Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pagina 1)

mînt fericit, ale unei națiuni harnice și dinamice, năzuind afirmarea majoră.

Pe acest om, partidul și poporul îl cunoșteau, eroica lui luptă închinată lor îl ridicaseră de mult în admirația unanimă, și, ascultîndu-i magistralul Raport prezentat Congresului, cu largă-i deschidere către realitățile și nevoile țării, către cerințele ascensiunii ei în progres și civilizație, ale independenței și suveranității ei, au trăit, la cea mai înaltă temperatură, sentimentul că viitorul lor se află în cele mai bune mîini. Alegîndu-l dintr-o suflare în fruntea lor, partidul și poporul au ales — cu acea rară știință de a ne investi, în ceasuri hotărîtoare, cirmacii hotărîtori, știință care ne vine din veac, știință care, în veacurile de cînd ființăm, ne-a salvat nu o dată din grave accidente ale istoriei — viitorul de glorie al României și al românilor.

Cei ce am trăit acele mărețe clipe — și toți, un întreg popor, le-am trăit! —, cei ce le-am dăruit toată căldura noastră — și toți, un întreg popor, le-am dăruit-o! — nu vom uita niciodată înflăcărarea, dar și luciditatea cu care am încredințat mandatul încrederii naționale celui ales de marele forum al comuniștilor, o înflăcărare proprie tinerții revoluționare a țării, dar și o luciditate care, ținînd dreaptă cumpăna judecății, ne-a determinat să hotărîm că singurul drum către viitor este cel trasat de Congresul al IX-lea, de Raportul — mesaj de nouă întemeiere istorică — prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Ce a rezultat, se vede. A rezultat această nouă Românie, țară a muncii și a răsplatei muncii, a creației naționale de o unică anvergură, decinzîndu-ne un nou rost în timp, un loc nou și ales pe harta lumii. A rezultat o altă Românie, ce se desparte de anul 1963 prin corpul înalt, masiv, încordat și sărbătoros al construcției sale, de pe culmile căreia — sub lumina Directivelor celui de-al XIII-lea Congres — acea planetă de aur a viitorului, cîndva ascunsă de norii incertitudinilor, se dezvăluie clară, apropiată, tangibilă. Am ridicat, în acești 21 de ani, ctitorii fără seamăn la noi,

unele fără seamăn în lume, precum Canalul Dunăre-Marea Neagră, Transfăgărășanul, Metrourul, marile și modernele combinate ale siderurgiei, ale chimiei, ale cărbunelui, ale energeticii; am ridicat la rang de producție știința, așezînd-o la temelie progresului nostru prin înaltul aport și sub nemijlocita conducere a savantului de reputație mondială, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu; am dezvoltat o industrie redutabilă, purtătoare de tehnici de vîrf, afirmînd tot mai vrednic rolul factorilor calitativi-intensivi ai înaintării și capabilă azi să realizeze, în numai 60 de zile, întreaga producție a anului 1965; am ctitorit o agricultură modernă, ce și-a dublat recoltele, înscriindu-ne printre primele țări producătoare de cereale de pe continent și de pe planetă; am mutat, în ultimele două decenii, 11 milioane de oameni — jumătate din populație! — în case noi; am ridicat maiestuoase palate ale învățămîntului și culturii, ale științei și artelor, ale sănătății și sportului; am propus lumii, într-un veac torturat de recesiuni și crize, o noțiune dinamică despre ritm, despre dezvoltare, despre statornicia înaintării, despre ce înseamnă, în concepția românească, efort, efort propriu, științific determinat și unitar dirijat, învederînd tot mai înalt principiul eficienței pe toate planurile; am întemeiat, ca supreme ctitorii ale epocii, libertatea reală, democrația reală, participarea reală a maselor la actul deciziei, unitatea reală de cuget și de simțire, de interese și de idealuri a tuturor fiilor acestui pămînt, constituiți în marele bloc de granit al națiunii noastre socialiste; am desfășurat, și desfășurăm mai departe, o vastă operă de perfecționare a structurilor economico-sociale, de promovare a noului și de modelare a omului la nivelul de exigență al revoluției tehnico-științifice, la cota de ideal a propriilor noastre vederi despre viitor; am îmbogățit tezaurul teoriei și practicii revoluționare universale cu o gândire și o experiență particulare, extrem de dense, purtînd marca unui spirit efervescent și deschis, atent la condițiile concret-istorice în care își desfășoară demersul faptic, abordînd complexa problematică a dezvoltării socialiste nu din afară, după

rețete și norme prestabilite, ci dinăuntru, din miezul viu și irepetabil al fenomenelor și proceselor ei.

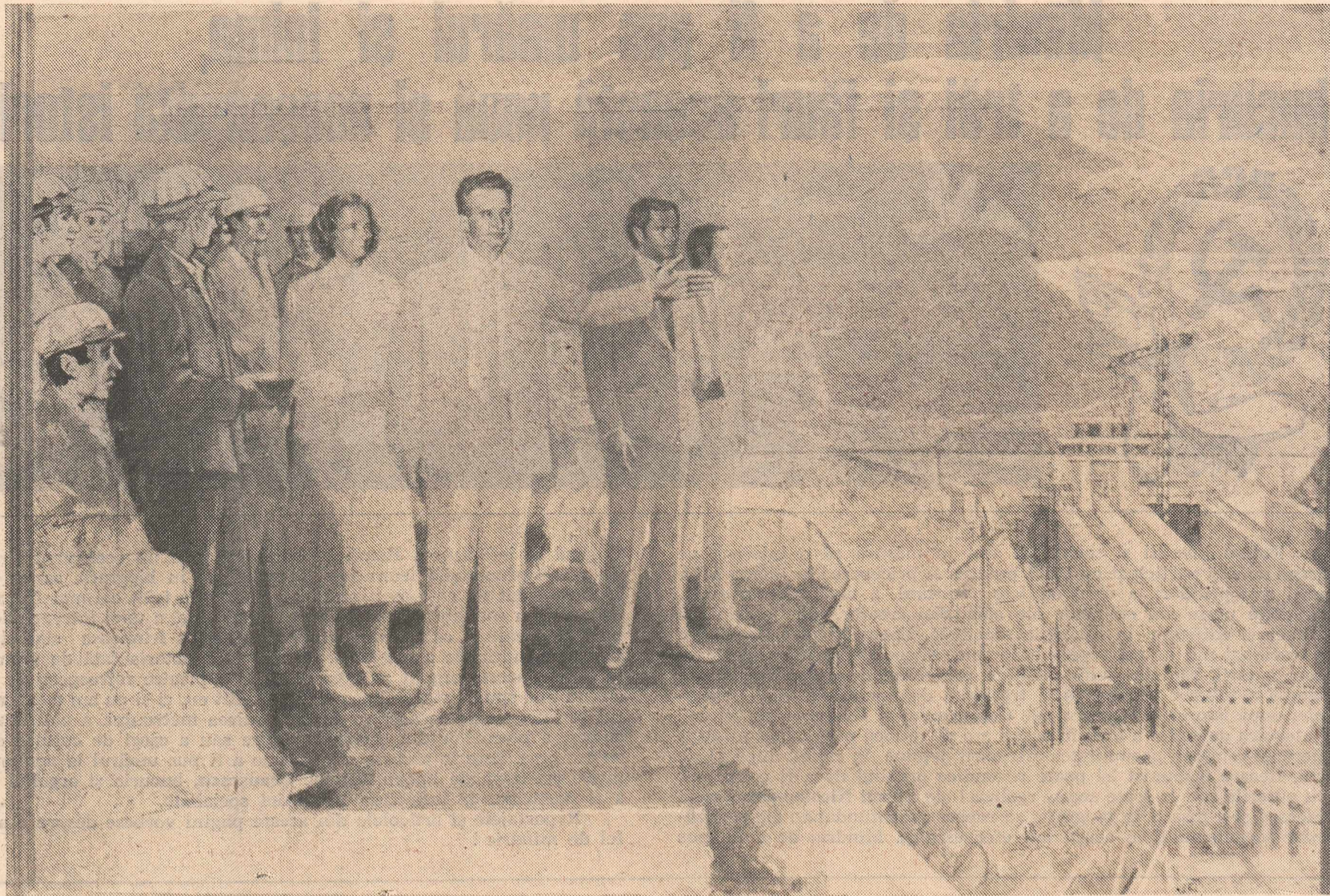
Toată această operă — această gigantică operă poartă în conștiința noastră, a tuturor, numele tovarășului Nicolae Ceaușescu. Poartă numele omului care, prin dragostea sa de neam și de glie, prin ardența crezului, prin excepționala sa putere de muncă, prin forța gândirii sale științifice, inovatoare și vizionare, ne-a făcut, în toți acești ani, ferventi ai concepțiilor pe care le promovează și entuziaști înfăptuitori ai lor. Sub conducerea lui am ajuns ce sîntem, dînd întreaga măsură a însușirilor și virtuților ce ne definesc, sub conducerea lui am ajuns să privim lumea din jur nu de jos, nu umil, cum o priveam pînă nu demult, ci de la altitudinea frunții noastre, nimbata azi de aura unui planetar prestigiu. Sub conducerea lui ne pregătim să inaugurăm, la finele actualului cincinal, o fază nouă, superioară de dezvoltare, care ne va așeza în rîndul forțelor mari, al popoarelor mari. Sub conducerea lui am devenit mîndri că sîntem români, că, iată, cuvîntul nostru atîrnă tot mai greu în marile confruntări ale lumii contemporane, în marea bătălie a păcii și a concordiei, a zămislirii unei noi umanități, fondată pe o nouă ordine politico-economică și pe o nouă și dreaptă moralitate.

Am primit, în aceste două decenii, mult. Am și dat mult, fiindcă sîntem apti s-o facem, apti de toate eforturile, oricît de grele, atunci cînd ni se cer deschis și pe drept. Am primit mult și ni se cere — așa cum arăta cirmaciul la tribuna Congresului al XIII-lea al partidului — un lucru care, rostit în puține cuvinte, căci revoluția noastră de azi nu-i a cuvintelor, ci a faptelor, spune mult:

„Perspectiva minunată care stă în fața noastră ne cere să lucrăm în spirit revoluționar, să facem totul pentru a păstra tradiția și spiritul de luptă al comuniștilor, al partidului, să servim în orice împrejurări poporul, cauza socialismului“.

Iar răspunsul nostru va fi — ca întotdeauna cînd ne-o cere Eroul națiunii — pe măsura unei națiuni eroice.

ILIE PURCARU ■

Pictură de Vasile Pop Negreşteanu

LIBERTATEA,

DEMOCRAȚIA,

UNITATEA

Istoria contemporană a României, pe durata ultimelor două decenii, înregistrează ca pe un fapt remarcabil, ca pe un argument esențial al evoluției societății românești în drumul ei necurmat spre progres, constituirea unui nou concept și a unei practici noi a democrației.

Acest răstimp, caracterizat în documentele de partid și identificat în viața națiunii prin demersurile creatoare ce configurează o etapă nouă a istoriei noastre, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, își regăsește plenar substanța și strălucirea în vastitatea, pregnanța și eficiența proceselor de participare conștientă a maselor la făurirea istoriei, la făurirea unei lumi noi pe pământul românesc.

De 21 de ani încoace, implicarea lucidă și curajoasă în făurirea propriului nostru destin sub soare a configurat spațiul de referință în cuprinsul căruia caracterul de a fi valid al unui ideal transpus în faptă s-a tradus prin progres continuu, bunăstare, demnitate umană.

S-a muncit în acești ani cu nădejde și au fost obținute succese remarcabile, unele de-a dreptul vitale pentru destinul țării. De bună seamă că în înfăptuirea acestei opere constructive fără precedent în lunga durată a istoriei țării, mai înainte de toate am avut nevoie de noi înșine, de toate resursele noastre fizice și sufletești, de tot ceea ce poporul întreg reprezintă ca potențial de energie și de creație. Și aceasta s-a produs și se produce printr-o necontenită afirmare a credinței în noi înșine. Istoria va reține, în mod obiectiv, unul din adevărurile fundamentale ale anilor pe care i-a trăit țara după Congresul al IX-lea al partidului: în acești ani, țării i-a fost restituită încrederea în ea însăși. În acești ani, prin actul energic și de înaltă semnificație patriotică al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, țara și-a redobândit dreptul de a-și cunoaște adevărata sa istorie. În acești ani au ieșit de sub crusta timpului, pentru a se auzi limpede și plenar, pentru a umple întreg spațiul de conștiință al poporului român, vechile aspirații de libertate, de independență și suveranitate ale locuitorilor acestor meleaguri. Alegerea în fruntea țării a celui mai iubit fiu al poporului, a celui care și-a identificat propria sa viață cu o luptă fără preget pentru cauza celor mulți, a constituit gestul istoric, de mare demnitate națională, pe care poporul nostru

l-a împlinit acum 21 de ani, ca semn al hotărârii sale de neclintit în a-și lua în propriile mâini destinul, în a-și făuri o viață liberă și fericită. Proiectat pe ecranul istoriei cu lumina grandioaselor înfăptuiri ale acestui răstimp, Congresul al IX-lea al partidului apare ca momentul de cotitură în descătușarea epergiei creatoare a întregului popor tocmai prin sensurile profunde, reale, ferme pe care le-a dat afirmării libertății naționale. Congresul al IX-lea, prin vocea cea mai autorizată a națiunii noastre, prin opțiunea istorică, adinc gravată în conștiința contemporaneității și sintetizată în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu a redat poporului, fiecărui membru al societății noastre certitudinea că legătura dintre socialism și libertate este de nezdrunțat, că, la scara istoriei, nu poate exista libertate națională fără libertate individuală. Urmarea fundamentală a reconsiderării acestor adevăruri a fost aceea că, în tot acest răstimp, contribuția fiecărui om la fapta cetății, asumarea unor răspunderi și eforturi pe măsura comunității tuturor fiilor acestui pământ și redimensionarea intereselor personale în raport cu interesul general au edificat în cetățenii României socialiste sentimentul acut al participării directe la făurirea istoriei.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a imprimat vieții noastre de zi cu zi o dinamică nouă și, totodată, ne-a îmbogățit interior cu convingerea că ritmurile alerte ale acestei dinamici nu se pot împlini decît prin convergența programatică a tot ceea ce în spațiul românesc înseamnă faptă și idee innobilate de idealul comunist al propășirii țării. Gîndirea și fapta sa au promovat un nou stil de a trăi, de a munci, și dimensiunea veritabilă a acestui adevăr o aflăm în toate inițiativele sale de ctitor și călăuzitor de țară integral înnoită. Iar istoria va reține, cu obiectivitate, că unul dintre titlurile de glorie ale Epocii Nicolae Ceaușescu este tocmai acela de a fi produs o vitalizare de substanță a solidarității sociale și umane la scara întregului teritoriu național. Succesul operei constructive ce s-a desfășurat în anii de după Congresul al IX-lea s-a întemeiat, fără îndoială, chiar pe această putere constituită prin unirea în gînd și faptă a tuturor fiilor țării, indiferent de naționalitate, și pe voința lor comună, fortificată în cursul dialogului pe care secretarul general al partidului l-a întreținut în permanență cu

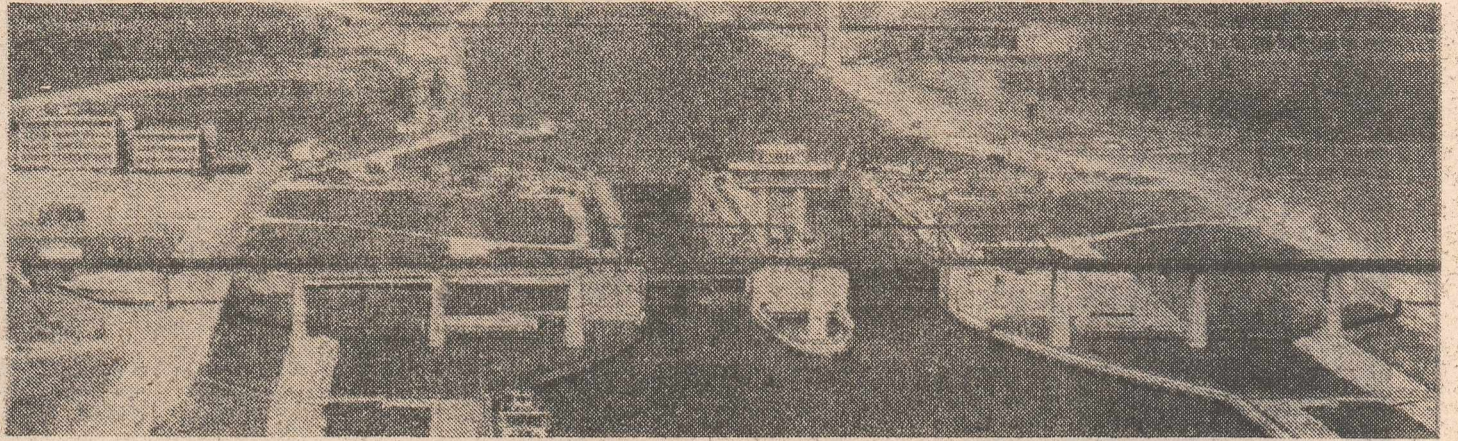
oamenii muncii din tot cuprinsul pămîntului românesc. Pe acest temei în care sînt cuprinse resursele de fertilitate și de izbîndă ale oricărui proiect, tot ce s-a înfăptuit în cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea a fost supus judecății obștești, conform practicii profund democratice statornicite în viața politică a țării, astfel încît forma definitivă a tuturor proiectelor acestei perioade s-a impregnat cu pecetea înțelepciunii colective, adevărind că din dialogul permanent pe care secretarul general al partidului l-a întreținut cu țara, au rezultat înseși sursele creativității oamenilor acestei țări, în toate laturile vieții.

Legătura dintre libertate și democrație, pe de o parte, și unitate, pe de altă parte, a fost strălucit reafirmată cu prilejul celui de-al III-lea Congres al Frontului Unității și Democrației Socialiste, desfășurat anul trecut și care a reprezentat un eveniment cu largi semnificații în viața social-politică a societății noastre, în afirmarea puternică a cadrului democratic de participare a întregului popor, în deplină unitate de voință și acțiune, la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului. Activitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea celui mai larg și reprezentativ organism politic din societatea noastră, întruchipînd un veritabil simbol al unității poporului în jurul strălucitului său conducător constituie, în același timp, o nouă și elocventă expresie a înaltei prețuiri pe care întregul popor o nutrește față de cel mai iubit fiu al său, a recunoașterii rolului hotărîtor al secretarului general al partidului în elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, în întărirea independenței și suveranității patriei, în ridicarea continuă a prestigiului țării noastre în lume.

Și dacă un semn al libertății, democrației și unității este întruchipat și în puterea unei societăți de a progresa, de a crea, de a se înnoi perpetuu, trebuie să arătăm că dovezi în această privință aduc toate izbînzile anilor glorioși ai ultimelor două decenii. În toate zările ei, țara s-a înnoit pe parcursul Epocii Ceaușescu și a renăscut în frumusețe și avuție, pe măsura vredniciei oamenilor ei și sub înțeleapta conducere a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor al unității și democrației noastre socialiste.

DUMITRU OCTAVIAN ■

Mindria de a fi pus umărul și inima, bucuria de a trăi și făuri această nouă și neasemuită istorie

Puține bucurii și satisfacții sînt în măsură să o întrecă pe aceea de a fi participat cu toată puterea și priceperea la întemeierea unei întreprinderi, a unui edificiu cultural, a unei hidrocentrale, devenite peste ani embleme ale spiritului creator, ale puterii de muncă și edificare. În România socialistă, Epoca Nicolae Ceaușescu a însemnat mii de noi repere economice și sociale pe întreaga întindere a țării. Ele sînt rodul politicii partidului de dezvoltare armonioasă a tuturor zonelor țării, trăsătură dominantă în viața României după istoricele directive ale Congresului al IX-lea al partidului. Puternica devenire a țării în acești ani de muncă pasionantă a oferit fiecărui cetățean posibilitatea afirmării depline. Și astfel, după 21 de ani, fiecare comunist își poate revendica orgoliul de a fi contribuit cu puterile sale la toate aceste realizări ale Epocii Nicolae Ceaușescu. Fiecare și-a înscris în biografia sa repere inconfundabile ale realizărilor socialismului în acești ani efervescenti. Mindria de a fi pus

umărul la înfăptuirea României socialiste este un sentiment firesc de o inconfundabilă frumusețe. Fiecare are în biografia sa un loc în care a dat tot ce-a avut mai bun, unde și-a trăit cei mai frumoși ani, unde a contribuit la construirea unui oraș, a unei întreprinderi. Să faci o casă și să sîdești un pom au rămas frumoase simboluri pentru mindria de a întemeia, de a-ți face datoria față de vremea ta. Acum aceste orgolii au crescut și, la o privire retrospectivă, un om nu mai spune, stejarul acesta l-am sădit eu, ci eu am pus umărul la întreprinderea aceasta; la construirea metroului, a platformei cutare, a blocurilor din cartierul cutare sau a casei de cultură din cutare oraș. Este în aceasta mindria de a fi pus umărul la nenumăratele realizări ale Epocii Nicolae Ceaușescu, bucuria și orgoliul de a fi participat la înflorirea României socialiste.

Reportajele și articolele din aceste pagini vorbesc despre o astfel de mindrie!

Un bucureștean își mărturisește dragostea

Bucureștii, orașul de unde se transmitea ora exactă, a fost pentru el un miraj. Încă nu-l văzuse, dar știa foarte bine cum arată. A iubit orașul acesta de departe, din pragul casei părinților lui din satul Rîca, județul Argeș, și se poate spune că Gheorghe Stoica a lucrat la frumusețea Bucureștilor mai întâi cu fantezia lui de copil. Ceva mai târziu, după ce împlinise 13 ani, orașul i s-a dezvăluit aievea cu viața lui ca un spectacol de necuprins. Era întocmai așa cum îl văzuse cu ochii minții. Și nu s-a mai putut desprinde de orașul acesta niciodată, mai bine zis de dragostea pentru orașul acesta.

La 16 ani a intrat să se califice ca muncitor la Întreprinderea 106 instalații. Nefiind încă major, angajarea nu s-a putut face decât cu consimțământul unei surori a lui, muncitoare la I.T.B. Lucra pe șantier iar scara mergea la cursuri și într-un an a obținut calificarea dar adevărul este, adaugă el, că abia în trei ani a fost „capabil de meserie”. În trei ani ajunsese să aibă categoria a patra. Intrucît întreprinderea executa lucrări și în provincie, timp de doi ani Gheorghe Stoica a muncit la mina Berevoiești, între Cimpulung, Muscel și Curtea de Argeș, unde a făcut parte de instalații a unor clădiri noi. Apoi a fost trimis la Piatra, în Teleorman, unde a făcut un castel de apă, o vreme a lucrat la instalațiile necesare unor I.A.S.-uri și S.M.A.-uri de pe lângă Urziceni iar după aceea a făcut traseele de alimentare ale unor cazane de țitel în gara Ciulnița. Între timp a avut de lucru și în București, la instalațiile de apă și gaze ale spitalului Elias, de exemplu, sau la stadionul „23 August”. În urma unor comasări, fără ca el să-și fi schimbat locul de muncă, Gheorghe Stoica a ajuns să lucreze la Întreprinderea de montaj-instalații București, prin 1965, iar cîteva ani mai târziu la Întreprinderea antrepriză de construcții prefabricate din beton. Munca lui fiind aceea de-a face instalațiile de apă și de gaze ale blocurilor construite din panouri prefabricate.

Vreo cîteva ani, la începutul

anilor '70, a lucrat în Drumul Taberei, acolo unde i s-a repartizat și lui un apartament cu trei camere, în blocul D30, unde n-a lucrat chiar el ci un coleg al lui, Victor Dobre. Îl întrebă dacă este mulțumit de calitatea apartamentului, a instalației deosebi, și spune că este mulțumit, într-adevăr, și că n-a avut să aducă nici o reclamație colegului lui. Încă vreo cîteva ani a lucrat la blocurile ridicate pe bulevardul Ion Șulea, mai exact între bulevardul Leontin Sălăjan și stația Ozana, apoi în Balta Albă, în apropierea porții nr. 4 a Întreprinderii „23 August”. A mai lucrat pe Dristor, un timp, la niște blocuri cu zece etaje, iar după aceea în zona Mărgăneșului, pe șoseaua Alexandriei, unde în doi ani și jumătate s-a schimbat complet înfățișarea acelei părți a orașului. Iar de doi ani încoace muncește în Colentina, în zona cuprinsă între Mașina de Piine și Teiul Doamnei. Aici are satisfacția de-a munci, începînd chiar din anul acesta, la o secțiune nouă de blocuri, după proiecte întocmite cu mai multă ambiție. Blocurile acestea sînt mai confortabile, au camerele mai mari și au fațade foarte frumoase. Așa e bine, zice Gheorghe Stoica, să aibă lumea case frumoase căci nu trebuie să uităm că frumusețea orașului însuși se alcătuiește din felul în care e construită fiecare casă în parte. E adevărat, adaugă el, că proiectele noi dau mai mult de lucru constructorilor dar munca asta în plus, care a devenit necesară acum, este și ea plătită. Pe șantier se lucrează în acord global. Ca șef de echipă, Gheorghe Stoica ia în fiecare lună vreo 6000 de lei. Cel mai tânăr din echipa lui, Nicu Ghergus, are doar categoria unu bază dar câștigă și el 3600 de lei pe lună. În cei aproape 20 de ani de cînd lui Gheorghe Stoica i s-a încredințat conducerea unei echipe, prima grijă a lui a fost de a-și alege oameni tot unul și unul, buni meseriași înainte de toate și deopotrivă conștiincioși, oameni care să nu pună în discuție faptul că munca e o datorie zilnică. Cine n-a înțeles a acest lucru, a trebuit să plece din echipa lui. Un anume Lucian Gherghescu, bunăoară, credea că poate veni pe șantier din două în două zile dar asta n-a durat mult, doar pînă i s-a desfășurat contractul de muncă. Altfel nu se poate, spune Gheorghe Stoica, în meseria de constructor trebuie să încapă și dragostea pentru ceea ce faci și nimeni nu poate să se cheme că e constructor în București dacă înainte de toate nu simte că iubește orașul acesta.

DUMITRU ELIADE ■

Probe de lucru, probe de caracter

Mesterul Valentin Galamboși chiar se mindrește cu faptul de a fi pus umărul la citeva din lucrările grele și pretentioase care s-au făcut la noi în acești ani. Au fost probe nu numai de meserie, ci și de caracter pe care le-a trecut cu succes și în urma cărora se poate privi liniștit și demn în oglinda fiecărei dimineți.

Plecase de-acasă (satul Nimigea de Jos, județul Bistrița-Năsud) pe cînd nici nu împlinise 15 ani, la o școală profesională cu profil larg. În 1937 a fost repartizat la Exploatarea minieră Baia Borșa, la secția de reparații utilaj minier, unde a lucrat pînă în 1965, cînd s-a mutat la o altă exploatare minieră — cea de la Șuior. Peste alți patru ani intră în contact cu ceea ce se cheamă un mare șantier: cel de la Runcu-Firiza, unde se construia pe sub munte o galerie de aducțiune pentru un mare baraj. De la prima lui zi de muncă și pînă în 1975, cînd a venit la metrou, timp de aproape 18 ani, a lucrat tot timpul cu același maestru, un mester mai în vîrstă, Kiss Honțy îl cheamă, de la care a învățat de toate, reguli de muncă și de viață pentru care-i poartă și acum o nestirbită stimă și venerație. A făcut liceul la seral, a absolvit o școală de mîstri, a încercat și la facultate, dar cel mai important lucru realizat în acest răstimp de mesterul Galamboși a fost tocmai această deprindere cu toate hachițele meseriei, cu viața de șantier și lucrul cu oamenii. Munca la Runcu-Firiza i-a prilejuit o altă întâlnire memorabilă, cu inginerul Vasile Grigoras, șeful aceluși șantier, om tînăr și priceput care și-a câștigat repede stima sobrilor maramureșeni, astfel încît, în 1975 cînd lucrarea s-a terminat și inginerul trebuia să preia un șantier la metrou, la chemarea lui, peste patru sute de oameni ai nordului n-au ezitat să-l urmeze, să treacă munții și să vină în Capitală la metrou. Mesterului Galamboși i s-a încredințat realizarea bazei de producție a șantierului, adică acel loc care trebuia să asigure tot ce era necesar constructorilor — confecții metalice, betoane, prefabricate, armături, cofraje etc. A preluat această bază de producție de la prima săpătură pentru fundație,

reușind s-o transforme în scurt timp într-o modernă și funcțională întreprindere care pompa zilnic spre șantier tone sau mii de bucăți din cele mai variate materiale. Ritmul șantierului îi obliga pe cei de la producție să lucreze în foc continuu, să dea produse de calitate, să treacă peste orice obstacol de climă sau de producție pentru a furniza neîncetat materialele necesare metroului. Șantierul repartizat oamenilor lui Grigoras se întindea de la Întreprinderea de încălziminte „Dimbovița” la actuala stație Mihai Bravu și cuprindea, deci, galeria propriuzisă, două stații și subtraversarea Dimboviței, fiind, la vremea respectivă, una din cele mai dificile porțiuni ale metroului. Ei bine, tot ceea ce înseamnă construcție de metrou în această porțiune a trecut prin mîntea și mîna oamenilor bazei de producție, pînă și cei mai severi proiectanți convingîndu-se rapid că la mesterul Valentin Galamboși niciodată nu se vor ivi probleme de calitate și de promptitudine în executarea materialelor. Au fost anii de glorie ai mesterului, în care frumosul său orgoliu de meseriaș priceput și ascultat de oameni a fost satisfăcut pe deplin. În 1982 se schimbă, însă, șeful de șantier și jumătate din oamenii mesterului sînt luați și duși în altă parte, la finisarea stațiilor. Corabia bazei de producție se clatină, dar mesterul o redresează rapid. „Mandatul” pentru cînd ani de muncă, prevăzuși într-o intelogere omeneasă cu Grigoras atunci cînd trecuseră munții, se încheiasă, dar șantierul metroului continua să se dezvolte. Nimănui nu-i trecea însă prin mîntea să-i dea lui Valentin Galamboși transferul în altă parte. Mai mult decît atât („a doua lovitură”, cum spune el) a fost mutat direct în execuție, la fasonarea și montarea grinzilor de acoperiș în stația Constantin Brîncoveanu. Baza de producție de lângă serele Bercei a sfîrșit prin a fi demolată, dar cu produsele realizate acolo pe vremea lui Galamboși se mai poate lucra și acum, la noul șantier al amenajării Dimboviței. Pentru că, în '85, cei care lucraseră la metrou sub firma TAGLHS-ului au trecut „cu arme și bagaje” la nou înființata IACERD, astfel încît mesterul și-a putut da seama că de București „nu mai are cum să scape”, decît, poate, la pensie. S-a și resemnat, într-un fel — a primit locuință, i s-a făcut buletin de Capitală, i s-a pus repede și telefon, soția lucrează la aceeași întreprindere, mașina are număr de București — astfel încît e clar că Ardeleanului împerturbabil din Nimigea de Jos nu i-a mai

rămas decît șansa de a se face om al sudului. Acum este maestru la Brigada 1 — Operetă, „adică în gura iadului”, cum spune el, dar s-a înhamat și aici la treabă cu aceeași seriozitate ca peste tot. Tăcut și blajin la suprafață, sufletul lui ascunde „virtutejirile” unei patimi aprinse pentru meserie, fiind de neclintit în voința lui de a termina și această lucrare ca și pe celelalte, adică cu fruntea sus și cu conștiința datoriei împlinite. Șeful brigăzii, Alexandru Constantinescu, un munte de om dar cu suflet de copil, cu un temperament „după vorbă, după port” altul decît al mesterului Galamboși, spune cu mîna pe inimă că dacă ideilor și felului de organizare pe care acesta le propune la fiecare treabă „îi s-ar da mîna liberă”, eu, unul, n-aș avea grijă”. E o recunoaștere din partea unui meseriaș recunoscut el însuși pentru pricepere și exigență, pentru neîmpăcarea cu jumătățile de măsură.

Trecîndu-și prin filtrul memoriei propriu-i viață, mesterul Galamboși știe și acum date precise, cu ani și ani în urmă, cînd a făcut cutare sau cutare lucru, tîinînd să precizeze și alte jaloane, nu numai profesionale, din viața lui — „în 1962, pe cînd aveam 22 de ani, am fost primit în partid, în 1973 — la 33 de ani, m-am căsătorit cu Silvia, iar în 1975 s-a născut Claudiu Valentin, acum în clasa a VI-a, fiior de București, nu mai am ce să-i fac”, adaugă el resemnat.

Valentin Galamboși se mindrește că a învățat meseria ca nimeni altul, că nu e lucru tehnic pe care să nu-l priceapă sau poate face, că, din acest punct de vedere, „e de modă veche”, că l-a cunoscut și a lucrat cu un om ca Grigoras (astăzi la Întreprinderea „Metrou”), că el însuși a lucrat, a pus umărul la construirea metroului, pentru ca acum să iasă la suprafață pentru amenajarea Dimboviței. Mesterul se mindrește, adică, cu propria-i meserie și cu felul lui de a fi.

OCTAVIAN STIREANU ■

Cartea Lotrului se scrie încă

Astăzi la Voineasa, trepidației izvorite din travaliul marilor construcții i-a luat locul munca în condiții normale (dar modificate față de 1965). Un anume

echilibrul robust s-a instalat pe versanții munților, chemând parcă la o oarecare perioadă de odihnă, de relaxare. Inșelătoare viziune! În aparență liniștii, neodihna oamenilor ce trăiesc și muncesc aici — și nu numai aici — ne apare ca un corolar al hărăzitei urmașilor fiilor de moșneni, pomeniți cu peste 450 de ani în urmă de către Neagoie Basarab.

Desigur că tradiția, dezvoltată și îmbunătățită la parametrii condițiilor existente, nu a fost abandonată. Creșterea viteilor și păstoritul, producerea și desfacerea produselor din lapte și din lână, lucrul la pădure, albinăritul și pescuitul — sint meserii ale căror nume pot sta oricând pe emblema voineșenilor. Dar ce diferență între ceea ce era până în 1950 sau 1965 și între ceea ce consemnează istoria la zi în comuna Voineasa! Citeva comparații se impun pentru ilustrarea saltului localității de la un sat de moșneni la marea comună de azi și viitorul oraș de mine: în 1916 — 1 000 de locuitori, în 1986 — 3 800; în 1950 — citeva sute de familii aveau ocupația de bază (și singulară) creșterea animalelor, astăzi, din cele 640 de familii doar 30 au această ocupație în exclusivitate, restul, crescând animale și păsări, dar ca o activitate complementară pe lângă cea de bază de la uzina electrică; atelierele mecanice, întreprinderea de construcții forestiere și industriale, Exploatarea minieră de la „Cataracta”, Ocolul silvic, în cele 50 unități de desfacere prin care se vînd anual mărfa populației de peste 56 milioane lei, în cadrul stațiunii de odihnă și tratament etc. Prin dotările edilitare din fondul de dezvoltare și prin munca oamenilor, zestrea comunei s-a îmbogățit treptat putînd astăzi să concureze de la egal la egal cu o localitate cu statut de oraș. Pentru a se ajunge la stadiul actual s-au studiat posibilitățile locale în lumina documentelor de partid, s-au făcut propuneri îndrăznețe și s-a optat pentru variante optime și cu eficiență economică de lungă durată, creîndu-se cadrul concret pentru încadrarea forței de muncă din comună la

noile obiective industriale sau reciclînd-o în raport de noile meserii care apăruseră pe Valea Lotrului. Una din ideile îndrăznețe pe care au generat-o și au aplicat-o în practică membrii organizației de partid din comună, a fost propunerea ca după terminarea lucrărilor hidrocentralelor de pe Lotru, Atelierele T.C.H. de la Capra Foi să nu fie desființate, ci să rămînă în continuare, reprofîlîndu-se și trecînd totodată în subordinea Consiliului popular local. Privită de unii cu reticență, ba chiar cu zimbete sarcastice în colțul gurii — semn indubitabil al neîncrederii în capacitatea și în forțele proprii — propunerea a fost studiată cu atenție de către organele în drept, și aprobată. Astăzi, Atelierele de la Capra Foi, sub denumirea de Baza mecanică de confecționat și reparat utilaj minier, care înglobează și o fabrică de oxigen și un atelier de exploatare și întreținere auto, unitate în care își desfășoară activitatea 800 de oameni ai muncii din Voineasa, au devenit mîndria și emblema muncitorească a localității prin asimilarea în producție a unor utilaje de înaltă tehnicitate, comparabile cu cele similare pe plan mondial, utilizate la săparea galeriilor în roci dure.

De cîțiva ani, de la plecarea ultimilor constructori ai obiectivelor hidroenergetice de pe Lotru, comuna Voineasa a intrat și în circuitul stațiunilor de odihnă și tratament montane — încă o treaptă spre diversificarea opțiunilor tineretului de a lucra în industria de turism, încă o șansă acestei frumoase așezări de a se face cunoscută în toată țara. Beneficiînd de un climat blînd, subalpin, de depresiune intramontană, cu atmosfera puternic ozonată, bogată în aerosoli și cu esențe volatile de brad, noua perlă a turismului vilcean poate primi 2 300 de oameni ai muncii pe serie, la odihnă sau tratament. Hoteluri moderne și vile confortabile, cu servicii ireproșabile, stau la dispoziția publicului, dornic să-și petreacă un sejur în frumoasa Vale a Lotrului, avînd posibilitatea efectuării unor drumeții pe trasee

de o rară și sălbatică frumusețe.

Din această dublă perspectivă a localității — ca vatră etnică și spirituală a locuitorilor ei și a stațiunii — ca un mijloc direct implicat în prezentul efervescent al comunei — Voineasa va avea un dublu cîștig, instalîndu-se pe un loc privilegiat, care începe să se impună în conștiința contemporanilor, de acum încolo, pe două coordonate paralele ale dezvoltării sale.

GEO CIOLCAN ■

Cetățile adincului

Mecanicul Gheorghe Curteanu apasă pe o manetă și un alt vagon este tras de locomotivă la încărcat; buldozerul Canalos Vasile împinge cu lama grosă de cîțiva țoli nisipul spre falcile excavatorului condus de Lakatos Bela; buldozerul, parcă iritat, improviză vîzduhul cu nori de fum precum o sepie incolțită asvirle cerneală în adîncul unui ocean incit abia mai pot citi pe ușa lui gura scris cu litere strimbe „Cam-pioana lumii — Argentina”, șenilele se tipăresc temeinic pe coala plumbuită a muntelui, excavatorul se cutremură cu gura plină de nisip lîngă vagoanele care așteaptă cumînți să fie umplute. La poala muntelui alte mașini intr-un du-te vino neconștient descarcă lignitul iar una revărsă pe rampă vestitele calupuri de bitum de Derna invelite în nailon. În biroul șefului de sector, ing. Cheregi Gavril, abia acum observă harta minei Budoi-Sud care mă lasă perplex: arată exact ca o hartă a unui oraș în care străzile sînt galerii, piețele sînt rîscruce de galerii, străzile fără ieșire — nișele de refugiu și obeliscurile pentru eroi — găurile de aerisire. Inginerul se scuză, are treabă urgentă cu niște mineri, nu poate veni cu mine, dar mă

echipează cu salopetă și cizme noi de cauciuc, îmi dă o cască de protecție și mă lasă în seama subinginerului Florian Pașc din satul Păulești.

Cotim la dreapta, apoi la stînga, coborîm mereu, o luăm de-a lungul altei galerii, cismele clefăie în noroi, ieșim iar la drum uscat, ne aplecăm capetele să nu ne lovim de conducta groasă de aeraj care vijie ca un motor de avion, cite-un bec agățat ca un liliac fosforescent de tavan dă o mină de ajutor becurilor noastre, ne ținem după liniile pentru vagonetă ca după niște linii de tramvai minuscul intr-un oraș necunoscut. „Ne apropiem” îmi șoptește aproape conspirativ tinărul subinginer ca și cum s-ar fi temut de o avalanșă de nisip, simt în nări un miros inecăcios care mă face să tușesc și arunc, printre lacrimi, măști hulite o privire recunoscătoare, în depărtare se deslușesc niște luminițe și umbrele tremurătoare ale unor mogîdețe, nu putem trece deocamdată la ele din cauza unor vagonetă pe care Ștefan Gavril din Dernașoara și Silaghi Petru din Sacalasașu Vechi se străduiesc cu dinții încestați de încordare să le cupleze, trecem pe lîngă ei, frecîndu-ne virtos salopetele de vagonetă, după ce le-am urât „Noroc bun”.

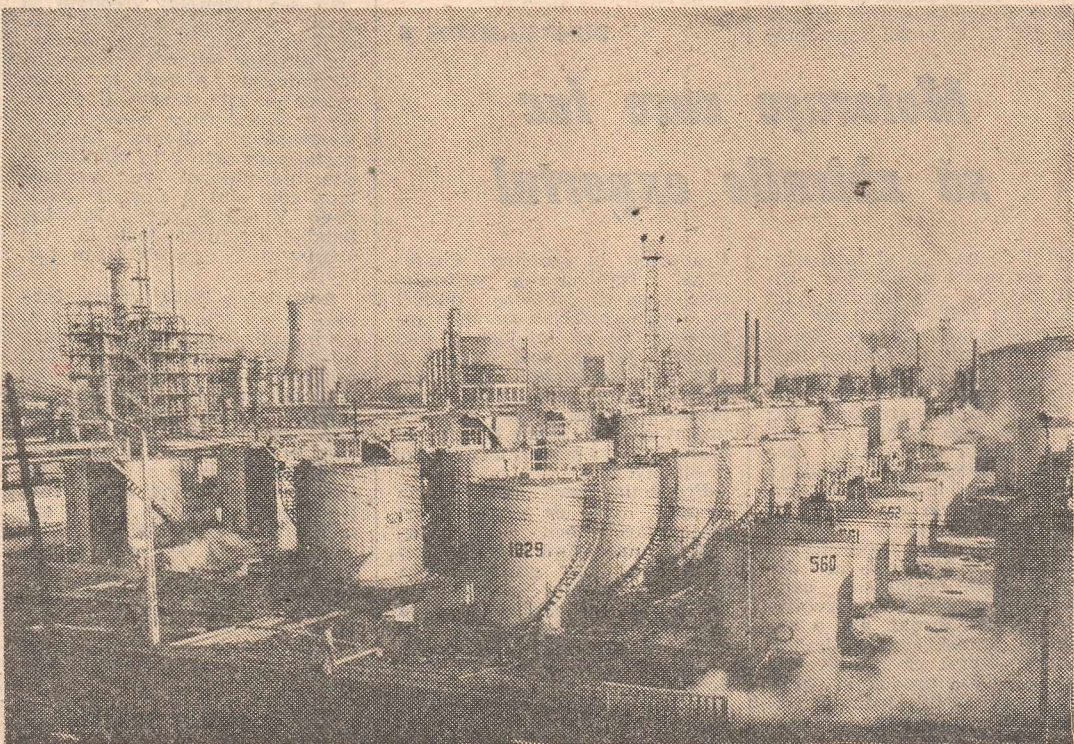
Luminițele cresc tot mai mult, abatajul pare, pur și simplu, un arci uriaș al cărui țepi sînt scîndurile și scoabele de susținere, o falangă macedoneană care se apără cu strășnicie din toate părțile pentru că nisipul bituminos (înșelător ca toate nisipurile!) poate să se strecoare abil și viclean și prin cea mai mică spărtură și să infunde galeria.

De aceea „falanga” minerilor Tătaru Gheorghe din Păulești, șef de echipă și fruntaș în producție, Rugea Gavril din Derna, Filip Gheorghe din Sacalasașu Vechi, Bacter Vasile din Dernașoara, Romulus Alexandru din Derna și Nagy Ioan din Budoi înaintează strîns unită ca pe un cîmp de luptă, și în bătaia ritmică a scoabelor de susținere și a zgomotului surd al tirăcopolului izbînd în masa bituminoasă. Trebuie să te fi născut în Zodia Răbdării ca să fii minier într-o mină de nisip și să ai minte de strateg cînd înaintezi cu „falanga” de luptă pe sub povara sutelor de tone de nisip care se poate strecura prin orice gaură precum pulberca într-o uriașă clepsidră a adîncului, oprînd Timpul pe loc! Înaintarea se face greu, orice pas cîștigat trebuie să fie și un pas asigurat sus. Odată făcută asigurarea, minerii profită și izbesc cu strășnicie, gîfiînd, într-o cursă contra cronometru, cu tirăcotopele în masa bituminoasă, clivajele rezultate se încarcă în vagonetă. Nisipul bituminos nu poate fi tăiat simplu ca bună ziua cu combina de tăiat lignit pentru că s-ar lipi de colții combinei și, în final, combina s-ar întepeni în capcana bitumului! Vrînd-nevrînd aici, numai oamenii înving îndărătnicia acestui nisip mișcător ca fluxul și refluxul în oceanul negru al adîncului.

„Nisipul nost’ îi ca aurul” exclamă minerul Vasile Bacter și izbînd cu tirăcopolul îmi dă un bulgăre. Pare o bucată stranie de meteorit cu scîlpiri mărunte și malițioase în lumina lacomă a becurilor, cu singura deosebire că n-a căzut din cer, ci din lovitura strășnică, din adînc, a unui minier. Îl string parcă cu pietate în mină și se înmoaie. „Aveți grijă să nu vă murdărească” îmi spune ajutorul de minier Canalos Pavel,

„asta nu-i ca nisipul bituminos de la Tătaruș”. „De ce?”, întreb. „Păi, acolo, se scoate din carieră, de la suprafață, dar nisipul e cu atît mai bun cu cît îl scoatem de la adîncimi mai mari”. Tăcuți, fără chef de vorbă și incînd din cînd în cînd, Romulus Alexandru și Nagy Ioan încercă vagonetul cu nisip. „Și merită să dați la tirnăcop și lopată aici, de ce nu vă duceți la mina de lignit, acolo taie combina” îi întreb și Bacter Vasile îmi răspunde că la mina de nisip lucrează numai „veterani” cu experiență, cu nisipul nu te poți juca, cu cît e mai mărunt, cu atît e mai al dracului. Cu toate acestea, întreprinderea s-a situat pe primul loc în țară în anii 1984, 1985 și pe primele 5 luni ale acestui an în ramura extracției cărbunelui. „Să ne întoarcem”, propune tinărul subinginer, consultîndu-și ceasul. Mă desprînd cu greu de abatajul unde sub pavăza puternicei falange a minerilor nisipul bituminos clipește mărunt și învins, cu milioane de ochi care, nu peste mult, vor vedea lumina de afară. La întretăierea de galerii Hode Anton din Tătaruș trage cu traulerul vagonetele încărcate de ortaci săi și trimite altele goale la abataj ca să fie din nou umplute. La iesire, ca prin farmec, drumul îmi pare mai scurt. Mă gîndesc la mineri și la nisipul bituminos pe care îl atacă în fiecare zi cu „falanga” lor minunată și la ecoul luptei lor îndîrjite care nu răzbate pînă la suprafață, fiind înghițit de adîncuri. Cînd ajung la micul șipot de apă din mină nu mai beau: minile îmi sînt murdare de bulgărele de nisip pe care l-am strîns în palme. Inginerul Cheregi Gavril îmi destăinuie că acum toată lumea din întreprindere își bate capul cum să facă să economisească sutele de tone de masă lemnoasă necesare susținerii galeriilor. De aceea se testează cu speranță și infrigurare susținerea mecanizată a frontului abatajului prin introducerea de complexe mecanizate, lucru care ar constitui o premieră chiar mondială în ceea ce privește exploatarea nisipului bituminos. A doua fază ar constitui-o încercarea de croire a unui panou experimental după metoda de exploatare a cărbunilor, introducîndu-se și transportul de rigoare, la început pe o distanță mică, apoi pe distanțe din ce în ce mai mari. Aceste încercări de mecanizare se sînt tot mai acute, dată fiind importanța unicului zăcămint însemnat de nisip bituminos din România care se află aici, în Bihor. De cînd îl string în pumn, bulgărele de nisip s-a preschimbă într-un cocloș rotund și lipicios, asemănător cu o brichetă de coc. Cînd o vede, directorul I. M. Voivozi, inginerul Mihai Iosub, tresare ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva și-mi spune că ar fi util dacă s-ar avea în vedere posibilitatea de depozitare a nisipului bituminos sub formă de brichete pentru a servi apoi beneficiarilor care sînt direcțiile județene de drumuri și poduri la construirea șoselelor și reluarea mai vechii idei a confecționării de către constructorii de șosele a dalelor (plăcilor) din mixturi asfaltice. Din nisipul bituminos pe care îl exploatăm în medie în cantitate de 350 tone pe zi, îmi mai spune el, un excelent inginer al nostru de la Derna, Ernest Varadi, a extras bitumul natural și apoi bitumul, așa cum ar storce mierea cea bună dintr-un fagure.

PASCU BALACI ■

Decit prestigiul țării, nimic nu-i mai presus!

Ampla deschidere inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului înscrie ca trăsătură definitorie a acestui răstimp participarea activă a României la circuitul mondial de valori, la viața politică și economică a lumii contemporane. Semnele aceste creșteri a demnității naționale, a înălțării patriei în ochii întregii lumi, populează intens acești 21 de ani glorioși, conferind națiunii noastre o carte de identitate autentică pe care sînt înscrise fapte de muncă și creație, de gândire și acțiune revoluționară întru propășirea țării și creșterea prestigiului ei în lume.

Urmare a nobilelor opțiuni gravate cu litere de aur pe frontispiciul Congresului al IX-lea al partidului, ideea că **decit prestigiul țării nimic nu este mai presus** a devenit un înalt comandament moral și profesional al fiecărui om al muncii, un reflex de conștiință pentru viața și munca întregului popor. De aici — abnegația și cutezanța, hărnicia și, nu de puține ori, eroismul care compun fresca noului chip al patriei, o frescă strălucitoare care pulsează intens în constelația de valori a lumii contemporane.

Din acest tablou al prezentării și reprezentării noastre în lume am desprins câteva detalii pe care le puteți identifica în grupajul de față ca mărturii edificatoare ale noului timp al patriei, al afirmării sale în lume. Pentru că, în adevăr, pentru „personajele” acestui grupaj, ca și pentru toți făuritorii de valori de pe pământul românesc, decit prestigiul patriei nimic nu poate fi și nu este mai presus.

Redescoperind continentele

Nu exagerăm cu nimic scriind că la întreprinderea de Articole de Stiiclărie din București, cea mai mare de acest gen din industria noastră, valoarea n-a așteptat numărul anilor. Cătorie a Epocii Ceaușescu, adică tinăra, cu prima capacitate pornită în 1970, unitatea a ajuns să fie cunoscută azi pe 5 din cele 6 continente ale globului. Normal ar fi ca o astfel de izbindă să-l bucure pe directorul Grigore Togan. Numai că, surprinzător, nu-l bucură și aproape că te miri, neștiind să alegi între glumă și vorbă serioasă, auzindu-l că da, stăm bine, dar încă n-am pătruns peste tot (cu referire, probabil, la Antarcida!) și asta ne roade!

Inceputurile au fost, firește, timide. Cîteva produse de mezinaj, presate sau suflate, trimise în Bulgaria și U.R.S.S. Dar, o dată gheața spartă, „stiiclării” de pe Bulevardul Ion Șulea au prins gustul ieșirii în larg, curcărind una după alta pește din 42 de țări. N-au făcut-o, s-o spunem deschis, numai pentru prestigiu, deși nici acesta n-ar fi de neglijat. Au făcut-o și pentru că și-au dat repede seama că, aducînd bani buni în visteria țării, deci în contul fiecăruia dintre noi, exportul e mai mult decit faimă și elogie, e chiar un mod de existență. Rentabilă, ca să zicem așa, dar nici ușoară, dintr-un motiv cit se poate de simplu. Deoarece pînă și în materie de pahare, ca să luăm produsul cel mai nepretențios realizat aici, preferințele s-au schimbat și exigențele au evoluat, ce era potrivit pentru export acum, să spunem, 14 sau 15 ani a încetat să mai fie azi. În sprijinul acestei afirmații se ridică un procent: I.A.S.B. exportă în prezent abia 8—10 la sută din ceea ce exporta în 1974! E limpede că produsele s-au înnoit și se înnoiesc mereu, oamenii fiind obligați, cu fiecare cerere, cu fiecare contract, să-și pună mintea la contribuție, cu atît mai serios cu cit pleacă de aici nu numai pahare, cum ar fi unii tentați să minimalizeze, dar pleacă și matrite, și tehnologie! Pentru că, oricît ar părea ei de binevoitori în discuții, partenerii străini o tin, invariabil, pe-a lor. Ei vor așa și nu altfel, iar tu trebuie să le faci pe plac (de-ai și plătesc!) și încă mai mult: să-i ții lițta tîne și pentru comanda viitoare!

Dacă la sutele de milioane pentru care a exportat pînă acum, din Europa în Asia și din America în Australia, I.A.S.B. n-a avut, după mărturisirile economistei Carmen Sima (care răspunde de compartimentul respectiv în cadrul desfacerii), nici măcar o reclamație de un leu, concluzia vine de la sine: s-a muncit bine. Anual, au apărut 15—20 de sortimente noi, care nu numai că au luat ochii, fiind mai frumoase, mai atrăgătoare, dar au înglobat și o calitate superioară. Deși foarte tînăr, în jur de 30 de ani, Lucian Butucariu, pe post de creator în Atelierul de produse și tehnologii noi (condus de inginerul Doina Ionescu), a inventat fic o formă, fic o culoare inedită, avînd de luptat cu el însuși și, nu o dată, cu directorul. Au

fost cazuri, devenite de-acum anecdote, cînd convorbirea dintre cei 2 s-a desfășurat cam așa: «nu-i bine, Lucică, n-a ieșit ce-ar trebui, închide-te tu în birou și mai caută!» «Și cit să stau, tovarășe director, pînă cînd?» «Nu mult, băiatule, nu mult, pînă găsești, maximum pînă pleci în concediu!»

Lăsînd gluma de-o parte, să notăm că la I.A.S.B. exportul a fost și a rămas o preocupare temeinică și cotidiană. Fiecare operativă, care începe la 7,30 fix, de-ți poți potrivi ceasul după ea, rezervă acosteii probleme primul sfert de oră. Puțin, nu-i așa, dar la obiect, cu sarcini precise și fără a se bate apa în piua. Liniiilor tehnologice care lucrează pentru „Made in România” li se acordă o atenție prioritară și ele sînt, uneori zile în sir, cînd „arde”, masa și casa inginerilor Viorel Ionescu (seful secției S.D.V.), Constantin Taulca și Cristache Spătăreanu, linia care muncitorul specialist cu înaltă calificare Vasile Diaconu și-a cîștigat, inutil să vă explicăm de ce, porecla de „moașă”. Nu altfel stau lucrurile la aprovizionare, unde dificultățile, cîte mai există, trebuie lichidate încă din triaj, de la intrarea în grafic a vagoanelor cu materie primă. Și sînt, chiar dacă pentru asta, cum ne spunea careva cu fereală, inginerul Grigore Togan și-a dobîndit parcă o a doua specializare, aceea de șef de gară! Munca, apăsată, continuă, nu e niciodată aici una de rutină. Pentru că nici nu poate fi. Din cînd în cînd, uneori și de 5—6 ori pe an, partenerii străini prezintă un model și cel de la I.A.S.B., după ce cîntăresc rapid dacă merită, se angajează să-l realizeze. Dar nu totdeauna un produs nou e o floare la ureche. Ca să-l faci, adică să încasezi bani de pe urma lui, trebuie nu doar să-l proiectezi, sarcina inginerilor Ion Tonghioiu și Nicolae Popa, ci și, adesea, să-l adaptezi pe mașinile existente în unitate. Pentru produsul numit „Istican”, de pildă, realizat în premieră nu demult, a fost nevoie ca utilajelor „Harford” să li se aducă unele modificări, la unghiul de prindere, la cel de tăiere etc. Atunci, toate energiile și toate inspirațiile întreprinderii au făcut corp comun și, pînă cînd intenția nu s-au transformat în faptă, nimeni n-a avut liniște și nu și-a găsit locul.

Ar fi simplu, repetăm dacă s-ar purta o bătălie sau două, dar nu-i așa. Nici nu se încheie una că și demarează ocalaltă, mai riguroasă, mai crîncină. Una peste alta însă, ca să-l cităm pe Grigore Togan, merită, merită cu prisosință. Cu planul de export (pe primele 6 luni ale anului) depășit cu 4,2 la sută, avînd raporturi de colaborare excelente atît cu „Romisit” („oameni minunați, care ne-au înțeles mereu”) cit și cu I.C.U.A.B., care livrează ambalajele, I.A.S.B. privește cu satisfacție la portofoliul asigurat de comenzi externe. Rămîne doar regretul directorului de a nu fi ajuns cu produsele sale în Antarcida, dar cine știe? N-duce anul...

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Performanța ca necesitate și vrednicia ca inteligență

E ploiestean din părinți ploiesteni și toată viața a mîncat piine de la întreprinderea asta, zice el, iar cînd rostește numele întreprinderii cuvintele vibrează

cu o afecțiune aparte, așa mi se pare.

N-a fost un copil fericit. Avea doar cîțiva ani cînd a murit tatăl lui, Petre, iar aceasta

este o nedreptate care nu se uită niciodată. Grija lui și-a altor doi frați mai mici a rămas doar pe seama mamei lor, Atena, muncitoare la Concordia, Uzina avea cîteva mii de oameni și era cea mai mare din Ploiești. Aici a intrat și el, ca elev la școala de ucenici, în 1945, după ce atelierul ce fusese dispărut pe vremea războiului se reuniseră iarăși pe vechile lor locuri. O parte din clădiri erau avariate, altele fuseseră distruse de tot în timpul bombardamentelor din vara anului 1944. Pînă în 1949, cînd a terminat școala, a muncit și el la opera de reconstrucție a întreprinderii ce s-a numit, după naționalizare, „I Mai”. A urmat, după aceea, o perioadă ce s-ar putea numi eroică, în viața acestor întreprinderi, cînd printr-o extraordinară strădanie și printr-o perseverență ce lăsa să se întrevadă o mare ambiție, colectivul de specialiști și muncitorii de la „I Mai” a ținut ca utilajul petrolier, ce începuse a se produce aici, să aibă calități care să-l impună pe plan mondial. Au reușit, în cele din urmă, iar izbînda lor a fost un mare succes pentru țara întreagă, pentru creșterea prestigiului ei în lume. E adevărat că noi importăm înainte de războiul al doilea 99 la sută din utilajul petrolier necesar dar tot atît de adevărat este că muncitorii noștri executau reparațiile iar atunci cînd știi foarte bine să reperi un utilaj, zice maestrul Ion Vasilescu, înseamnă că ai ajuns la o cunoaștere a meseriei comparabilă cu a celui care l-a produs.

Adevărata dezvoltare și diversificare a nivel de mare performanță a fabricației de utilaje petroliere s-a produs însă în ultimele două decenii, în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, iar realitatea acestui fapt ușor de observat de către oricine maestrul Ion Vasilescu a trăit-o zilnic. În ultimii 21 de ani zestrea tehnică a întreprinderii a sporit de 7 ori. Pe măsura acestui efort de investiții, valoarea producției realizate la „I Mai” Ploiești a ajuns să însumeze acum, în fiecare an, cîteva miliarde de lei.

Acestă spectaculoasă creștere, care n-a fost înregistrată de pe urma vreunui salt ci printr-o evoluție continuă, a fost prefigurată încă din ziua de 4 iulie 1965. Atunci, în cea zi memorabilă din istoria întreprinderii, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a întreprins prima vizită de lucru la „I Mai”. Maistrul Ion Vasilescu era în vremea aceea secretarul comitetului U.T.C. la secția sape-foaj

și își amintește că mitingul a avut loc la capătul secției mecanice 1. Acolo, cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost semnele de bun augur ale unui timp ce s-a dovedit după aceea mai rodnic, neînchipuit mai rodnic decit ar fi cutezat să întrevadă cei care le ascultau. Ele aduceau dovada unui fel nou, cit se poate de promițător, de a gândi și de a lucra pentru binele țării. De-atunci și pînă acum tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat întreprinderea de nenumărate ori, citeodată chiar și de două ori pe an, iar după fiecare vizită de lucru uzina s-a dezvoltat și mai mult, producția a crescut și s-a diversificat mereu iar condițiile de muncă s-au îmbunătățit substanțial. „De fiecare dată, spune maestrul Ion Vasilescu, în cursul vizitelor sale secretarul general al partidului ne-a îndemnat să avem încredere în forțele proprii și să nu ne mulțumim cu ceea ce am obținut, ne-a cerut să luptăm permanent, în spirit revoluționar, pentru o nouă calitate a muncii, să acționăm mai stăruitor pentru înnoirea și modernizarea utilajelor produse de noi, să ținem pasul cu exigențele mondiale în domeniul utilajului petrolier. Și se poate face, cu îndreptățire, afirmația că prin experiența cîștigată în anii cînd întreprinderii noastre i s-a conturat un destin nou, prin grija directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, performanța a încetat să mai fie o întimplare fericită și a devenit o necesitate a muncii noastre”.

Muncitorii și specialiștii de la „I Mai” au statornicit României faima de a se afla pe locul al doilea în lume ca exportator și pe locul al treilea ca producător de utilaje petroliere și ei au putut fi înțilniți tot mai frecvent la tirgurile din centre industriale și comerciale de renume, la București, Leipzig, Poznan, Milano, Moscova, Paris, Zagreb, Hanovra sau Barcelona, acolo unde exponatele românești, distinse de mai multe ori cu medalii de aur, au fost întimpinate cu un interes ce s-a concretizat în încheierea de contracte cu firme din cîteva zeci de țări. La bunul renume al utilajelor produse la Ploiești au contribuit, de bună seamă, și cei 360 de oameni din atelierul de agregate de cimentare condus de maestrul Ion Vasilescu. Deviza lor, ca a tuturor celor de la „I Mai”, fiind aceea a performanței ca necesitate și a vredniciei ca inteligență.

DUMITRU ELIADE ■

Motorase care fac să zbîrnîie exportul

Actul de naștere al Întreprinderii de motoare electrice Pitești datează din toamna lui 1965, acest IMEP fiind una din cititorile inaugurale ale Epocii Ceaușescu, una din primele unități economice în care aveau să se intruchipeze nemijlocit litera și spiritul Congresului IX: orientarea spre tehnica de vîrf, spre eficiență și calitate, spre lărgirea spectrului productiv propriu, astfel încît nevoile economiei naționale să poată fi acoperite din resurse interne.

Prima capacitate productivă a fost pusă în funcțiune în decembrie 1967, eveniment care, privit din perspectiva dezvoltărilor care au urmat, are o valoare în primul rînd simbolică, dată de faptul că respectiva inaugurare s-a produs în prezența secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae

Ceaușescu, în preajma Conferinței Naționale a partidului care avea să jaloneze decisiv căile modernizării economiei românești. Se va înțelege și mai limpede de ce acel început a fost mai ales simbolic dacă vom preciza că producția fizică (respectiv, numărul de motoare) din preznt este de peste 11 ori mai mare decit în primul an integral productiv, 1968.

Producția fizică exportată în prezent, este de peste 9 ori mai mare decit atunci, acest volum ținînd hangul, cum se vede, cu creșterea în timp a volumului întregii producții fizice realizate. Și ca să epuizăm argumentele de ordin statistic, mai precizăm că, acum, peste 50 la sută din producție este destinată exportului direct, alte 20 procente fiind ceea ce se cheamă export indi-

rect, prin intermediul mașinilor și utilajelor fabricate de alte întreprinderi dar care sînt „mobile” cu motorase de la Ștefănești (comuna suburbană a Piteștiului pe raza căreia se află fabrica).

Acest succes — constant, în principiu, dar mereu amplificat, din punct de vedere practic — este cu atît mai important cu cit IMEP, fără să aibă vreo tradiție, a bătut la ușa unei piețe externe intens populate de motorasele celebrelor firme Bosh, Siemens, IBMci, Sole etc. Bresa a fost posibilă, se înțelege, datorită calității, promptitudinii și, în general, corectitudinii pe care nou venita firmă românească le dovedea în relațiile cu partenerii externi, așa că n-a fost de mirare cînd tot mai multe țări (U.R.S.S., China, Iugoslavia, Cehoslovacia, Franța, R.F.G., apoi Italia, S.U.A., Spania, Olanda, Austria, R.D.G., Polonia ș.a.) s-au arătat interesate și au beneficiat sau beneficiază de motoarele fabricate aici. Cum a fost posibil, totuși, obținerea acestor performanțe? Mai întii e vorba de un permanent efort de modernizare și perfecționare a produselor astfel încît acestea să se situeze în avangarda mondială a domeniului. Urmînd această veritabilă regulă de muncă, peste 72 la sută din produsele fabricii erau în 1985 noi sau modernizate față de sortimentele anului de început al cincinalului trecut, după cum, o dată cu noul cincinal trăgîndu-se o altă linie de comparație la acest car, tol, în primul semestru al acestui an au fost realizate peste 17 la sută produse noi și modernizate față de producția anului trecut. În al doilea rînd, IMEP și-a creat importanța disponibilitate de a răspunde celor mai felurite comenzi ale partenerilor externi, fiecare solicitînd un specific anume, chiar dacă e vorba de un același tip de motor. În al treilea rînd ar fi vorba de un soi de probitate profesională (sau de o civilizație a raporturilor comerciale) pe care fabrica argeșeană a reușit s-o manifeste dintru început — prin promptitudine, punctualitate, respectarea întocmai a prevederilor contractuale ș.a.m.d. Din toate acestea a rezultat încrederea partenerilor externi în întreprinderea argeșeană, care s-a dovedit a fi, în adevăr, o firmă serioasă astfel încît și recepția produselor se face direct în țările respective, de unde provin, în consecință, scrisori de mulțumire și felicitări pentru marfa trimisă.

„Nu s-a întimplat vreo dată să avem reclamații pentru calitate, subliniază ing. Nicolae Moiceanu, director adjunct comercial. Răspundem prompt la orice cerere — prin mostre și oferte. Ne străduim chiar să devansăm termenele de livrare. Avem o participare activă la manifestările internaționale de specialitate, cum sînt și tirgurile de la Brno, Viena, Salonic, Plovdiv, Bagdad organizate toate în luna august și la care deja am fost invitați.”

Activitatea IMEP merge înainte în cel mai propriu sens al cuvîntului: prevederile pentru întreg cincinalul trecut au fost realizate în iulie 1984 (deci cu aproape un an și jumătate înainte de termen), iar produsele fabricate aici sînt în avanposturile mondiale ale domeniului. O posibilă sinteză a temeiurilor care fundamentează aceste realizări ar fi aceea că, pentru oamenii muncii din IMEP, în adevăr, nimic nu este mai presus decit prestigiul țării, decit prosperitatea economiei noastre naționale; prestigiu și prosperitate la care IMEP își aduce o contribuție clară, deși lipsită de surle și trîmbite. Sau poate tocmai de aceea.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMĂNEȘTI

Începuturile metalurgiei (I)

Astăzi când mari cetăți ale metalurgiei se dezvoltă la noi, pe baza tehnicii celei mai înaintate, realizând o producție de neconceput în trecut, cantitativ și calitativ, prea puțini dintre cei care participă la uriașul proces cunosc tradiția milenară a acestui meșteșug la noi. Desigur și de această dată trebuie să ne ferim de exagerări, să evităm a revendica priorități inexistente sau să pretindem „realizări de vîrf” care de fapt corespund doar nivelului general. Dar tot atât de primejdios ar fi să uităm de asemenea înfăptuirii importante atunci cînd ele au existat sau să le minimalizăm, așa cum se mai întîmplă uneori. Desigur și populațiile de pe teritoriul țării noastre au trecut prin marile perioade clasice ale folosirii metalelor, uneori au utilizat unele și sisteme de extracție asemănătoare cu ale altor semînții. Sînt însă multe fapte remarcabile ce merită din plin a fi relevate.

...Ne aflăm în ultima perioadă a neoliticului (cca. 2500 — cca. 2000 î.e.n.), etapă deosebit de interesantă, care face trecerea la epoca bronzului. În paralel cu utilizarea în continuare a silexului, osului, cornului, lemnului, cu dezvoltarea de noi tipuri de ceramică, de pildă în cadrul culturii Cernavodă și a culturii Coțofeni (uneori vase ornamentate elegant prin impresiuni cu șnurul), începe la noi exploatarea și folosirea metalelor, în primul rînd a aurului și aramei native. Cel dintîi obiect de cupru descoperit la noi este o sulă bătută în patru fețe găsită la Balomir—Hunedoara. Se produce apoi cu timpul unele și podoabe tot mai complexe, adesea din cupru aliat cu bismut. Mai mult, istoricul Dorin Popescu a remarcat pe drept cuvînt că teritoriul Transilvaniei de astăzi a fost una dintre puținele regiuni ale lumii unde „arama devine la un moment dat principalul mijloc de producție”, iar un alt istoric român, Alexandru Vulpe relevă că toporășele și ciocanele de cupru cu tășuri dispuse cruciș s-au găsit „numai în România”. Aceasta corespunde cu observațiile unor specialiști străini, de pildă a cunoscutului arheolog britanic Gordon Childe, care observa încă din 1929 că locuitorii țării noastre au avut un rol de seamă la răspîndirea utilizării cuprului în Europa.

În aceeași perioadă apar la noi primele obiecte de podoabă din aur, lucrate cu multă iscusință și cu mult gust. Mai mult, zona intracarpatică, unde s-au descoperit tezaur de mare valoare, devine un important centru de comercializare a aurului; diferite produse pleacă de aici spre Peninsula Italică, Scandinavia, Europa Centrală și chiar Egiptul antic.

Iată deci semne certe ale „iradierii” tehnicii și artei mesierilor locali mult dincolo de spațiul carpato-danubiano-ponitic.

O deosebită strălucire a cunoscut la noi epoca bronzului (cca. 2000 — cca. 1200 î.e.n.), superior ca duritate și trîncie aramei — aliaj al cuprului cu cositorul, antimoniul sau plumbul. Existența de mari zăcăminte de cupru în nord-vestul Olteniei și în alte regiuni a favorizat importanta dezvoltare pe care metalurgia bronzului a luat-o la noi, tehnica extragerii, producerii și prelucrării acestui aliaj ajungînd cu timpul la o mare perfecțiune și exercitînd o considerabilă înrîurire asupra civilizației materiale a Europei. S-au păstrat vestigii ale unor mari turnătorii-ateliere pe întreg teritoriul țării, iar numeroasele tezaur de obiecte de bronz sînt de o extraordinară bogăție; numai cel de la Uioara (judetul Alba) cuprinde nu mai puțin de 5800 de piese și cîntărește 1300 kg.

Și din nou fenomenul „iradierii” este evident. Așa cum observăm într-o istorie a mineritului N. Maghiar și St. Olteanu, în centrele de producție de la noi se realizează acum „primul tip de seceră cunoscută în Europa, așa numita seceră cu buton, care se răspîndește [...] pînă în bazinul Elbei, în Pomerania, pe

coastele Balticii”. Vasile Pârvan subliniașe că obiectele de bronz realizate la noi nu sînt decît în mică măsură tributare unor influențe din afară și că securile de luptă cu capul în formă de disc și un tip de săbii cu minerul în formă de cupă își au obirșia în ținuturile noastre. Din aceeași epocă s-au păstrat o serie de realizări excepționale, ca sabia de bronz de la Apa (Maramureș) și securile de luptă de la Someșeni (Cluj) și Valea Chioarului (Maramureș) — fără a mai vorbi despre o seamă de unelte destinate mineritului metalifer, ca topoarele din piatră dură, executate cu mare precizie, excelente funcțional, găsite în nordul Olteniei.

În epoca bronzului, o însemnată perfecționare cunoaște și prelucrarea aurului, așa cum dovedește cu prisosință excepționalul tezaur de obiecte din aur descoperit la Hinova—Mehedinți, în greutate de aproape 5 kg, lucrat cu o mare măiestrie tehnică și artistică, într-un atelier local; aci se află o diademă de aur împodobită cu motive solare, brățări cu ornamente bogate de diferite forme și dimensiuni, lingouri de aur, cercei, gheme de sirme fine de aur etc.

Ulterior, un rol hotărîtor în dezvoltarea societății geto-dace constituite la noi, l-a avut nivelul înalt la care s-a ridicat tehnologia fierului, cu rădăcini adînci în vechea metalurgie a bronzului (de altfel, secole la rînd producția articolelor de fier s-a făcut în paralel cu aceea a celor de bronz). Cu privire la începutul epocii fierului în spațiul carpato-danubian, cele mai competente cercetări dovedesc că acesta trebuie situat în jurul anului 1200 î.e.n., cînd se descoperă topoare de fier la Lăpuș—Maramureș și Rozavlea—Maramureș. În dezvoltarea metalurgiei autohtone a fost asimilate, de-a lungul veacurilor, multiple influențe persane, celtice, grecești etc., iar hititii produceau fier încă din veacul al XIV-lea î.e.n. Cu toate acestea, puternicul centru metalurgic din Transilvania este presupus de mulți istorici a fi avut un caracter autonom. Constantin Daicoviciu nota încă din 1960: „...prelucrarea și folosirea fierului n-a fost importată de-a gata, din afară, prin migrații. Utilizarea noului metal a început și la noi în mod firesc, ca rezultat al dezvoltării forțelor de producție: creatorii Hallstatului de la noi au fost geto-dacii”. Oricum, fierul devine un produs local curent cam din secolul al VIII-lea î.e.n., iar perioada de maximă înflorire a metalurgiei fierului la geto-daci trebuie situată în secolele III—II î.e.n.

Amploarea acestei activități este considerabilă. Se extrag mari cantități de minerul de fier, spre pildă din Munții Poiana Ruscă, iar atelierele metalurgice geto-dace dispun de un inventar de unelte de prelucrare extrem de variat (unelte specific dacice) și piesele pe care le produc sînt de o mare diversitate, de la unelte agricole (incluzînd plugul dacic) și pînă la armele dacilor (ca sabia curbă — „sica”), ba chiar și instrumente de mare finețe, asemenea celor chirurgicale sau a compaselor. Cuptoarele de redus minerul de fier de la Cireșu—Mehedinți, Sercaia—Brașov, Teiu—Argeș, Bragadiru—București, ca și din Bazinul Ciucului stau mărturie pentru o tehnică înaintată, cu nimic mai prejos de cea din lumea celtică sau greco-romană. Sînt în general cuptoare săpate în pantă, circulare, vatra de lut fiind prevăzută cu un orificiu, prin care un tub permitea însuflarea aerului menit să întzească focul.

Nu putem încheia aceste cîteva considerații fără a arăta că tehnica exploatarea și prelucrării aurului și argintului era foarte avansată la geto-daci, metalul prețios fiind obținut de o puritate deosebită, iar măiestria artistică în confecționarea obiectelor respective dovedindu-se cu totul excepțională, la nivelul celor mai de seamă realizări ale Antichității.

I. M. ȘTEFAN

La INCERC București, își desfășoară activitatea un colectiv care se ocupă în mod deosebit de crearea unor materiale noi pentru construcții, realizate din subproduse și produse secundare rezultate din diverse ramuri industriale, în special din industria prelucrării lemnului și industria textilă. Problema merită o atenție specială deoarece construcțiile asigură deosebit de cantități apreciabile de materiale. Datele despre această problemă ne-au fost furnizate de inginerul Dragoș Rizea, unul din membrii colectivului.

— O dată cu declanșarea crizei energetice, unul din criteriile principale de apreciere a unui material a devenit cantitatea de energie pe care acesta o înglobează. Materialele termoizolante clasice, polistirenul celular, vata minerală și BCA (beton celular autoclavizat), sînt deficitare. Materia primă din care se fabrică polistirenul este petrolul. Materialele termoizolante au fost cel mai afectate de criza energetică. Asupra acestui capitol ne-am îndreptat în mod special atenția.

— Cînd a început colectivul dumneavoastră primele încercări?

— Primul a fost stabilitul, realizat din fibre de talas, liate cu ciment, plus un tratament antiseptic și biocid împotriva putrezirii. Poate fi produs și în condiții de organizare de șantier. Este nevoie de un malaxor și de forme de turnat. Se folosește la pereți și învelitori pentru construcții industriale și agrozootehnice. Tehnologia n-a fost asimilată pe linii industriale. Unități de diverse profile și cu grade diferite de dotare tehnică l-au realizat. N-a mers malaxorul, s-a amestecat cu furca. Din cauza asta plăcile n-au fost uniforme, nu s-a putut conta pe parametrii prevăzuți. Fabricația stabilitului s-a restrîns și se conțea pe el doar parțial. De remarcat că deși are o conductivitate termică mai slabă decît a materialelor etalon, prețul de cost al stabilitului a fost mai mare decît al acestora. Mai reușit decît stabilitul a fost un material din aceeași serie, PAF, plăci din aschii fibrolemnoase. Se fabrică la CPL Focșani și Sebeș printr-o tehnologie industrială, ceea ce îi conferă calități în plus.

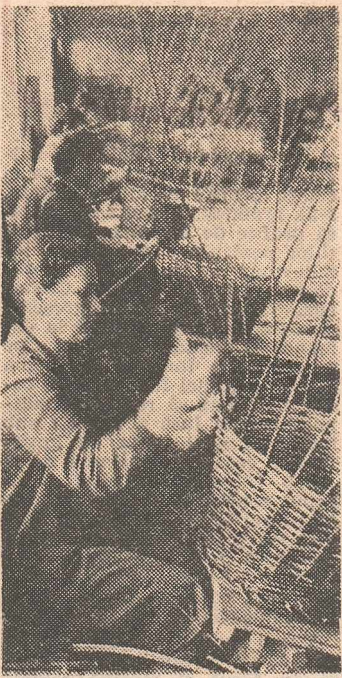
— Deși materialele obținute din subproduse nu pot să acopere necesarul pe economia națională, aportul acestora se face simțit ca un real câștig. Cu cit gama lor e mai mare, cu atît mai bine. Probabil, așa cum se obișnuiește în asemenea situații ați procedat la un recensămînt al produselor secundare care pot intra în vederile constructorilor.

— Avem o listă cu produsele secundare care au făcut sau vor face obiectul cercetărilor noastre. Unele din ele își capătă astfel pentru prima dată întrebuințare. Am reușit omologarea unor plăci aglomerate din puzderie de în și cinepă, PAP, din produse secundare de la întreprinderile de prelucrare a inului și cinpei de la Sînnicolaul Mare și Carei. Au o greutate de 300 kilograme pe metru cub și o conductivitate de 0,07. Din trimestrul I așteptăm să intre în fabricație, însă nu s-a alocat cotă de energie. Puzderia se poate arde și se conta pe ea, însă randamentul este foarte mic. Arde instantaneu, transportul și introducerea în cazan necesită multă manoperă. Valorificarea puzderiei în plăci termoizolante este mult superioară. Numai la Carei sînt disponibile 3000 tone puzderie pe an. Asta înseamnă 10000 mc PAP sau 100000 metri pătrați de termoizolație. Sperăm că intrarea în fabricație nu va întîrzia. La întreprinderea de celuloză și hîrtie Comuna din Paris—Piatra Neamț, am omologat un tip de plăci termoizolante din șlam celulozic, pastă de hîrtie care prin simpla presare se autoliază. Este aprobată proiectarea, dar investiția este nerealizată de 3 ani. Șlamul celulozic se găsește în cantități mari la toate combinatele de celuloză și hîrtie și decumdată nu are altă întrebuințare. Sperăm că această problemă se va rezolva în curînd prin intrarea în fabricație a unor plăci realizate din coaje de rășinoase la IFET Piatra Neamț, care va prelua și șlamul. O parte din șlam va intra în compoziția de umplutură a acestora. Se vor folosi astfel proprietățile auto-liante ale șlamului de care vorbeam mai înainte.

— Materialele termoizolante pe care le-ați amintit pînă acum sînt comparabile cu cele pe care dumneavoastră le-ați numit etalon?

— Ele au conductivități mai scăzute, aproximativ jumătate din cele ale polistirenului și ale vatei minerale și o greutate ceva mai mare. Sînt însă materiale termoizolante care se pot folosi cu succes pentru izolarea pereților și a învelitorilor clădirilor pe care un plus de greutate nu le afectează. Agroindustriale și industriale parter. Apropiate mult de vata minerală ca performanțe (greutate maximă 200 kilograme pe metru cub și o conductivitate termică în jur de 0,05) s-au dovedit materialele realizate din subproduse din industria textilă. Cea mai simplă utilizare a fost realizarea de saltele termoizolante, saci de polietilenă compartimentați umpluți cu scame, fire, fibre și straifuri textile. Am produs aceste saltele pe microproducție. Cu saltelele am izolat pereții prefabricați pentru fermele avicole de la Afumați și Pantelimon. Performanțele sînt aceleași cu ale zidurilor din blocuri ceramice, BCA, ori cu stabilit

Nimic din ce-i valoare și sudoare să nu se piardă

în panouri. Funcție de natura deșeurilor s-au obținut plăci cu o greutate de 150 kilograme pe metru cub și cu o conductivitate în jur de 0,045. Pentru realizarea acestor saltele am găsit sprijin la Centrala Confecțiilor și tricotașelor, unde s-au pus bazele unei secții de producție secundară cu care am rezolvat multe probleme. Fabrica de confecții București a produs saltele termoizolante care au deservit unitățile de construcții din capitală. Fiind o secție nespecializată, calitatea saltelelor n-a fost uniformă. Îndesarea deșeurilor textile a fost necorespunzătoare, s-au folosit și deșeuri textile naturale care putrezesc în timp.

— Scenariul se repetă. Constatăm că din cauza unor producții nespecializate, artizanale, noile materiale încet încet se pierd pe drum. Așa e?

— Din păcate, în multe cazuri așa se întîmplă. Împreună cu Institutul de cercetare și proiectare pentru materiale de construcții și cu Institutul de cercetări textile am realizat plăci termoizolante din deșeuri textile, pe care le-am numit TEFO. Ele ar fi bine venite și astăzi.

Plăcile au fost omologate și introduse în nomenclator din anul 1962. Anul trecut le-am scos din nomenclator pentru că M.I.U. n-a întreprins nimic pentru realizarea lor. Acum se pune din nou problema studierii unor posibilități de fabricare. Noi am asigurat desfacerea acestor plăci dînd comenzi în alb M.I.U. prin trusturile de construcții. Totuși M.I.U., pe linia valorificării deșeurilor textile, a deschis o unitate la Rimnicu Vilcea, care produce o mocheta tip Minet și vată de tapițerie. Mocheta are o arie de folosire restrînsă. Mochetei i-am găsit întrebuințare în construcții. Încercăm să folosim vata de tapițerie la izolarea conductelor de termoficare, înlocuind saltelele de vată minerală. Rezultatele sînt promițătoare.

— Totuși, o realizare certă în acest domeniu există?

— D.G.D.A.L., prin secția I.C.R.A.L. Vițan, cu tehnologie indicată de I.C.P.M.C., a realizat un tip de plăci termoizolante din scamă de blană sintetică obținută de la ADESGO și Apollo. Plăcile, numite Izoblasin, au fost utilizate la plăcări exterioare, pentru înlăturarea condensului. Comportarea lor a fost urmărită pe construcții și a fost foarte bună. O secție mică a unui I.C.R.A.L., cu o tehnologie bine pusă la punct, deși nu cu o dotare din cele costisitoare a reușit ceea ce n-au reușit alții. Saltelele pe care le-am făcut la F.C.T. București într-o secție secundară ar fi trebuit să se producă la Rimnicu Vilcea. Insist, au fost omologate și introduse în nomenclatoarele de materiale de construcții, ceea ce ar fi asigurat o largă folosire. Ele, mai mult decît atît, au fost introduse și în proiectele tip. Era vorba de 1 milion de metri pătrați.

— Să încercăm să tragem cîteva concluzii. Deși cercetările au deschis drumuri promițătoare, după cum se vede, aplicarea lor nu s-a făcut în ritmul dorit, adică cel necesar. Care ar fi cauzele după părerea dumneavoastră?

— Materialele noi s-au executat în cele mai multe cazuri artizanale de către cooperative, în unități de organizare de șantier, secții C.A.P. sau unități de prestări servicii. Ele n-au avut întotdeauna dotările corespunzătoare, după cum se vede, aplicarea lor nu s-a făcut în ritmul dorit, adică cel necesar. Care ar fi cauzele după părerea dumneavoastră?

— Materialele noi s-au executat în cele mai multe cazuri artizanale de către cooperative, în unități de organizare de șantier, secții C.A.P. sau unități de prestări servicii. Ele n-au avut întotdeauna dotările corespunzătoare, după cum se vede, aplicarea lor nu s-a făcut în ritmul dorit, adică cel necesar. Care ar fi cauzele după părerea dumneavoastră?

— Din păcate, în multe cazuri așa se întîmplă. Împreună cu Institutul de cercetare și proiectare pentru materiale de construcții și cu Institutul de cercetări textile am realizat plăci termoizolante din deșeuri textile, pe care le-am numit TEFO. Ele ar fi bine venite și astăzi.

OPREA GEORGESCU

Mărturiile istorice — și în primul rând documentele emise de însăși cancelaria Țării Românești — ne-au dezvăluit organizarea militară și gătirea de luptă a marelui Mircea pentru a face față primejdiei reprezentate de rapida înaintare otomană în Peninsula balcanică. Luptele domnului român cu turcii au înscris primele pagini ale unei glorioase epopei, începută la Rovine și încheiată la Plevna, Rahova și Vidin. Timp de cinci secole, românii și-au apărut neatirnat de fapt în fața uneia dintre cele mai mari puteri militare, cunoscute în istoria universală: Imperiul otoman. Este locul, așadar, să deslușim care au fost originile acestei împărății, factorii care i-au determinat și favorizat ascensiunea, făcând din Poarta otomană o superputere a lumii medievale. Altfel spus, pentru a relua formula domnului-cărturar Dimitrie Cantemir, să urmăm „creșterea” puterii otomane și organizarea ei în ajunul confruntării cu voievodul român.

Un emirat oarecare

La obirșia împărăției otomane a stat un mărunț emirat al turcilor-oghuzi — între alte citeva — din Asia Mică (Anatolia), aflat la început sub dominația turcilor selgiucizi, apoi al mongolilor. El a fost întemeiat de un trib numit **Kayi**, ceea ce înseamnă „puternic”, numele înșuși punând în lumină preeminența sa în raport cu celelalte triburi oghuze. De este să credem tradiției, tribul număra vreo 400 de corturi — căci oghuzii erau nomazi — iar conducătorul lor se numea Ertuğrul, adică „șoimul”. Supus al sultanului selgiucid, el a fost numit de stăpînul său căpetenie de trib la frontieră, adică în zona Karacadağ și Sögüt. Încărcat de ani — a trăit peste 90 — Ertuğrul a murit în anul 1281, la conducerea emiratului fiind ales **bei**, fiul său mezin, Osman, de la care a venit apoi numele turcilor osmanlii ca și al statului otoman (a existat și forma Otman).

Emiratul lui Osman a fost o formațiune politică a așa-numiților **ghazi**, termen care a desemnat inițial pe luptătorii angajați în incursiuni cu scopuri de pradă, mai ales, împotriva nemusulmanilor. (**Ghaza** a fost altceva decît „războiul sfînt” (djihad), adică acțiunea militară avînd drept obiectiv supunerea sau convertirea nemusulmanilor). Perspectiva îmbogățirii prin incursiunile de pradă ca și apăsarea mongolă au făcut ca numeroși imigranți să sporească populația emiratului lui Osman. (Dacă ne este îngăduit o comparație am spune că în Asia Mică s-a petrecut un fenomen similar — dar, desigur, nu identic — celui care avea să albă loc peste citeva secole în Statele Unite ale Americii. Aici, speranța unei vieți mai îmbelșugate i-a făcut pe imigranți să înainteze mereu spre vest, spre Vestul îndepărtat (Far-West), pînă cînd au ajuns la Oceanul Pacific. Marelui istoric american Frederick J. Turner a văzut în „frontieră”, mai exact în deplasarea ei, factorul modelator al societății nord-americane. Emiratul lui Osman s-a detașat de celelalte emirate din Asia Mică, datorită posibilităților sale de care nu dispuneau omologii săi de extindere. „Bunul său cel mai de preț — scrie cunoscutul bizantinist englez Steven Runciman, oferind explicația corectă — era poziția geografică a teritoriilor pe care

le ocupa. O comunitate de **ghazi**, ca să-și justifice existența, trebuia să facă incursiuni și să înainteze în teritoriul „necredincioșilor”. Către sfîrșitul secolului al XIII-lea însă, aproape toți emirii **ghazi** atinseseră marginile Asiei Mici. Bizantinii plecaseră, iar marea îi împiedica să meargă mai departe. Cu toate că unii pirați cutezători, cum erau emirii din Aydın și Sinope, puteau să întreprindă cu folos incursiuni pe coastele dușmane, nici unul dintre ei nu avea o putere navală îndeajuns de mare ca să se gîndească să strămute un număr îndestulător de oameni de-a lor, pentru a întemeia colonii peste mări. În afară de emiratele care se învecinau departe

cuceriri, aducătoare de prăzi și bogății. Această situație demogeografică a fost din plin exploataată de fiul și succesorul lui Osman, Orhan. Încă pe cînd mai trăia tatăl său, Orhan a cucerit Brusa (1326), apoi, după ce a preluat succesiunea, a pus stăpînire pe alte teritorii și orașe — între care Niceea (1337) — și a ajuns astfel și el, la fel ca și ceilalți emiri anatoieni, la mare. Spre deosebire de aceștia, Orhan a izbutit să treacă însă pe continentul european și să se instaleze acolo. Performanța i-a fost înlesnită chiar de cel care ar fi trebuit să facă totul pentru a o împiedica: împăratul bizantin Ioan al VI-lea Cantacuzino. Cum a fost cu puțință o asemenea eroare?

alianță, i-a dat, în schimbul celor 6000 de luptători osmani, pe fiica sa Theodora, drept soție. Din acest moment, emiratul lui Orhan a devenit unul din factorii militari, adînc implicați în desfășurările politice din Europa de sud-est, participînd la luptele cu adversarii interni și externi — sirbi și bulgari — ai împăratului Ioan al VI-lea. Pentru a-și răsplăti aliații, basileul le-a dăruit cetatea Tzypme din Peninsula Gallipoli, unde fiul lui Orhan, Süleyman, a instalat o garnizoană. O întimplare neprevăzută avea să permită turcilor osmanlii să-și consolideze acest cap de pod din Europa și să facă din el baza de plecare a unor întinse cuceriri. La 2 martie 1359, un puternic ctre-

spus Süleyman tatălui său, Orhan. Cînd acesta a murit, în anul 1359, statul său își dublase întinderea (avea acum 60.000 de km²) și devenise o forță de temut. În stilul emfatic al cronicarilor medievali otomani, Şükrullah, unul dintre cei dinți serie: „Emirul Orhan era mișos față de musulmani, dar față de ghiauri (nemusulmani — n.n.) era necruțător. Faima lui în războaie se răspîndise de la Brusa pînă în țara lui Laz (Serbia, numită astfel după despotul Lazăr — n.n.) și în unguri și de teama lui inimile acestora tremurau. Ei stăteau mereu de veghe”.

Urmașul lui Orhan, Murad I, a continuat cuceririle în Peninsula balcanică, luînd în stăpînire Adrianopolul care a devenit și reședința a sa. Încercarea conducătorilor sirbi — regele Vukașin și despotul Ugljesa — de a opri înaintarea otomană s-a terminat prin înfrîngerea și moartea lor în bătălia de la Cirmen (26 septembrie 1371). Peninsula balcanică era deschisă cuceririi otomane; ea ar fi putut să fie evitată prin unirea forțelor tuturor statelor sud-est europene. Un exemplu în acestă privință îl oferă biruința cîștigată la Plonnik de despotul sîrb Lazăr, aliat cu bosniicii și albanezii (1387), asupra beierbeului Rumeliei Lala Şahin pașă. Cooperarea nu a fost însă de durată și victoria nu a fost exploataată, ceea ce i-a permis lui Murad să reia ofensiva.

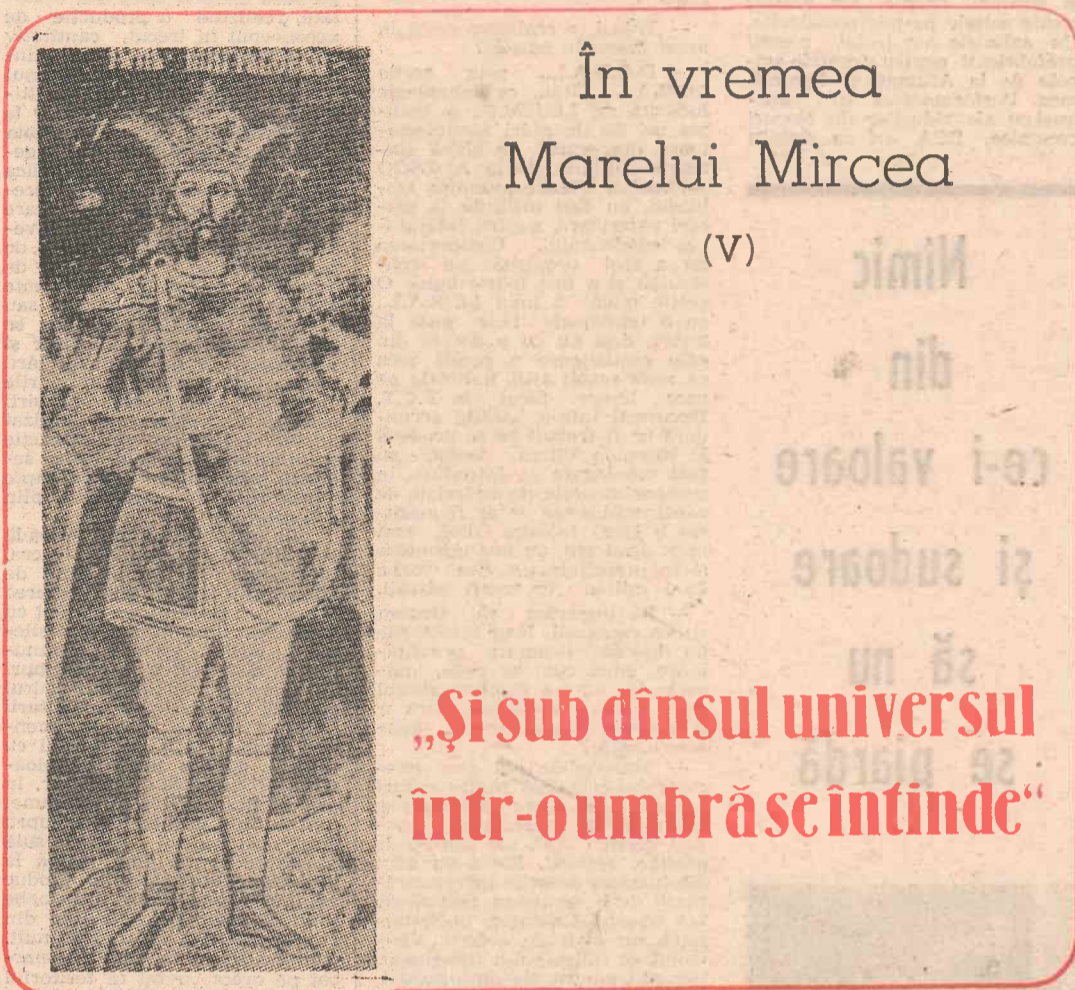
Urmările dezbinării

Dezbinarea forțelor balcanice a favorizat, desigur, expansiunea turcească dar, în același timp, este necesar să fie luată în considerație teribila forță de șoc a armatei otomane. Oastea sultanului era alcătuită din trei mari categorii: „robii Porții”, în fapt al sultanului, forțele din provincii și marina.

Între „robii Porții”, cei mai de seamă erau vestiții ieniceri, corp creat în anul 1363, recrutați dintre prizonierii creștini, trecuți la islamism, apoi, de la începutul secolului al XV-lea, prin așa-numita colecție de copii creștini (devşirme), efectuată în teritoriile administrate direct de Poarta otomană (în țările române, care s-au bucurat de un statut de autonomie, după recunoașterea suzeranității otomane, nu s-a practicat devşirme-ul). Ienicerii au fost soldații răsfățați — am spune — ai Porții și au beneficiat de un șir de privilegii. Cînd un nou sultan se urca pe tron el primeau „bacișul” (**bahşişii** înscăunării); cînd plecau la prima lui campanie li se dădea „bacișul expediției”. Cu timpul, aceste „milostenii” au devenit o adevărată plagă, fiind solicitate la fiecare campanie.

În oastea de provincie intra cavaleria grea timariotă (spahii, călăreții, care primeau pentru serviciul lor feude, numite timare), cavaleria ușoară a azabilor (celibatarilor) și acingii, adică a celor care participau la incursiunile de pradă, numite **akin** sau, în timp de război, la acțiuni de cercetare.

Cînd Mircea cel Mare lua scaunul de domnie al Țării Românești, aceste forțe otomane devastau și cucerirea la sud de Dunăre, unul după altul centrele politice, militare și economice ale Peninsulei balcanice. La frontieră sudică a voievodatului muntean se apropia așadar un pustitor uragan, gata să spulbere tot ceea ce clădiseră înaintașii marelui domn. Mircea nu s-a speriat de primejdie. Inconjurat de ai săi, a așteptat curajos înfruntarea.

În vremea Marelui Mircea

(V)

„Și sub dînsul universul într-o umbră se întinde”

Un cap de pod spre Europa

spre Răsărit cu Imperiul de Trapezunt, doar teritoriul moștenit de Osman se mai afla în fața unei granițe a „necredincioșilor”. În ținuturile lui Osman se revărsau acum oamenii cei mai întreprinzători dintre turci: căpetenii **ghazi** dornici să afle țări bogate, în care se mai puteau face incursiuni, derviși ori cărturari doritori să fugă cît mai departe de mongolii pe care-i urau, precum și o masă compactă de țărani din semințiile turcești, care erau în căutare de adăposturi, unde să se așeze cu turmele lor. În acest chip, Osman s-a pomenit cu oameni în număr mult mai mare decît i se potrivea micului său emirat”. Așadar, destinul neobișnuit al emiratului lui Osman — față de celelalte care au dispărut apoi sub stăpînirea otomanilor — a rezultat din fluxul demografic într-o zonă care, situată în nord-vestul Asiei Mici, adică în imediata vecinătate a ultimelor posesiuni asiatice ale Imperiului bizantin, deschidea perspectiva unor incursiuni și

În secolul al XIV-lea, împărăția Bizanțului a fost pradă unor îndelungate și paralizante lupte interne de care au profitat toți adversarii ei pentru a-i raslui teritorii în Asia Mică sau Peninsula balcanică. În anul 1345, la moartea împăratului Andronic al III-lea, tronul a revenit fiului său Ioan al V-lea Paleolog, care avea doar nouă ani. Adevăratul cîrmuitor — în timpul minorității împăratului — urma să fie Ioan Cantacuzino, una dintre cele mai de seamă figuri ale aristocrației bizantine. Intrigi de curte au determinat-o pe împărăteasa-mamă, Ana de Savoia, să-l îndepărteze pe Ioan Cantacuzino, care, sigur de propria-i putere, s-a proclamat el însuși împărat. Pentru a-și înfrînge rivalii, el nu a ezitat să facă apel mai întîi la emirul de Aydın, Umur bei, apoi, în anul 1345, la Orhan, căruia, pentru a consolida

mur a zguduit Peninsula balcanică, zidurile multor orașe și cetăți, printre care și Gallipoli, s-au prăbușit. Turcii s-au grăbit să profite de năruirea fortificațiilor pentru a ocupa orașul, iar Süleyman a făcut din el reședința sa. Ioan al VI-lea Cantacuzino a înțeles imensa greșală pe care o făcuse apelînd la osmanlii și instalîndu-i apoi pe continent. A încercat să revină asupra donației făcute și i-a cerut lui Orhan să restituie Gallipoli. Acesta însă a refuzat sub motiv că nu-i putea da împăratului ceea ce el primise de la Allah. Între cei doi aliați a început conflictul. În răstimp de patru ani (1354—1358), Süleyman a întins, prin cuceriri, stăpînirea turcească în Balcani, în timp ce Ioan al VI-lea, descurajat, a abandonat coroana imperială și s-a călugărit.

Turcii nu s-au mulțumit cu supunerea teritoriilor balcanice, ci au făcut și masive colonizări. „În părțile acestea trebuie mulți oameni ca să fie puși în cetățile cucerite, binevoii să trimiteti tovarăși zdraveni” a

Neatîrnare și diplomație

Înzestratul cercetător ieșean Veniamin Ciobanu coboară pe firul timpului spre feudalismul dezvoltat, dînd o solidă lucrare despre relațiile româno-polone (Țările române și Polonia, secolele XIV—XVI, București, Ed. Academiei R.S.R., 1985). Limitele cronologice ale acestor exemplare investigații sînt fixate de două date: 1387 și 1552, adică anii omagiilor lui Petru Mușat și Alexandru Lăpușeanu față de suveranii poloni. Este, în fapt, o lucrare, de istorie a diplomației fundamentată pe o amplă bibliografie — surse istorice și literatură de specialitate — și prin care, aruncă lumini noi asupra unor evenimente ce au reținut de mult timp atenția istoricilor români și poloni. Dincolo de interesul științific al reconstituirilor și interpretărilor autorului, se află imaginea unei lupte, niciodată oprită, a țărilor române pentru a salva

Cartea de istorie

identitatea lor politică amenințată de vecinii puternici — regatele ungar și polon și Imperiul otoman — a căror politică de expansiune viza spațiul românesc. Superioritatea forței militare a adversarilor a obligat pe domnii români să recurgă la abilitățile diplomatice pentru a face față amenințărilor. Ei au trebuit să risipească adevărate comori de inteligență politică pentru a se opune expansiunilor concurențe și a „valorifica” astfel rivalitățile puterilor limitrofe spre a beneficia de o neatîrnare de fapt. Omagiile de vasalitate ale unui Alexandru cel Bun sau Ștefan cel Mare au fost mijloace eficiente de a para succesiv amenințărilor venite din partea regatului polon, ale celui ungar și ale Imperiului otoman. Cartea lui Veniamin Ciobanu prezintă primejdiiile ce au pîndit țările române în secolele analizate. Un tratat secret, precum cel încheiat la Lublau între Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei, și Vladislav Jagello, regele Poloniei, la 15 martie 1412 — prevedea împărțirea Moldovei între cei doi semna-

tari, în anumite condiții. Aceștia au fost vecinii dinspre vest și nord ai lui Alexandru cel Bun și, acum, putem înțelege mai bine calitățile sale diplomatice, care i-au permis să navigheze între stînci atît de primejdioase și să scoată întregă corabia moldoveană. Această artă diplomatică a reluat-o Ștefan cel Mare și a perfecționat-o în beneficiul țării sale, ceea ce Veniamin Ciobanu ne explică amănunțit și lămurit.

Cartea istoricului de la Iași dovedește încă o dată că în jurul Institutului de istorie și arheologie „A. D. Xenopol” s-a constituit o echipă de eminenți cercetători care contribuie în chip major la afirmarea istoriografiei românești.

Țara Cărvunei

În frumoasa colecție „Domnitori și voievozi români”, tipărită de Editura Militară, unul dintre cei mai înzestrați reprezentanți ai tinerei generații din mediavistica românească, Sergiu Iosipescu, a publicat volumul **Balica, Dobrotiță, Ioancu**, ce

reconstituie, într-un larg cadru de istorie românească și europeană, domniile celor trei domni din țara Cărvunei. „Numele de origine latină — scrie autorul — are chiar și prin intermediul izvorului grecesc forma românească. Este pronunția uzitată pînă în secolul al XIX-lea și care a căpătat notorietate politică prin mișcarea revoluționară, a «cărvunarilor» din Moldova”, nume ce aminteste de fabricarea mangalului (cf și denumirea Mangaliei de astăzi). Formarea acestei țări românești s-a înscris amplului proces de structurare statală, din care s-au născut în aria carpato-dunăreană Țara Românească și Moldova. După cîrmuirea lui Balica, Țara Cărvunei cunoaște lunga domnie a lui Dobrotiță (1348—1386), care izbuteste să aducă sub autoritatea sa, teritoriile dintre Dunăre și Marea Neagră și lasă numele său Dobrogei. La moartea lui, Ioan Șișman, țarul bulgar de Tîrnovo, sprijinit de turci, a atacat țara lui Dobrotiță, dar fiul lui Ioancu nu a putut face față atacului, fiind probabil, izolat la Varna. „Misiunea apă-

rării țării românești danubiano-pontice și-au asumat-o marelui voievod Dan I și fratele său, viitorul domn Mircea, nepotul despotului Dobrotiță” (p. 162).

Cartea lui Sergiu Iosipescu oferă o lectură incitantă, în care informațiile noi, relații și ipoteze îndrăznețe invită permanent pe cititor la reflecție și regîndirea unor date și fapte știute pînă acum dar puse de autor într-un cadru ce le dă sensuri nebănuite. Lectura cărții în acest an capătă înțelesuri noi, căci ea evocă istoria unei regiuni în care, acum 2500 de ani, geto-dacii opuneau rezistență — singurii între traci — împăratului persan Darius I și care, acum șase sute de ani, intra sub autoritatea lui Mircea cel Mare, domn al Țării Românești, devenit și „despot al țărilor lui Dobrotiță și domn al Dristorului”.

Sergiu Iosipescu a dat astfel o contribuție înnoitoare de istorie românească și sud-est europeană, ce deschide noi orizonturi investigației istorice.

Pagină realizată de FLORIN CONSTANTINIU

Se instala, sub ochi noștri plini de speranță, o nouă primăvară

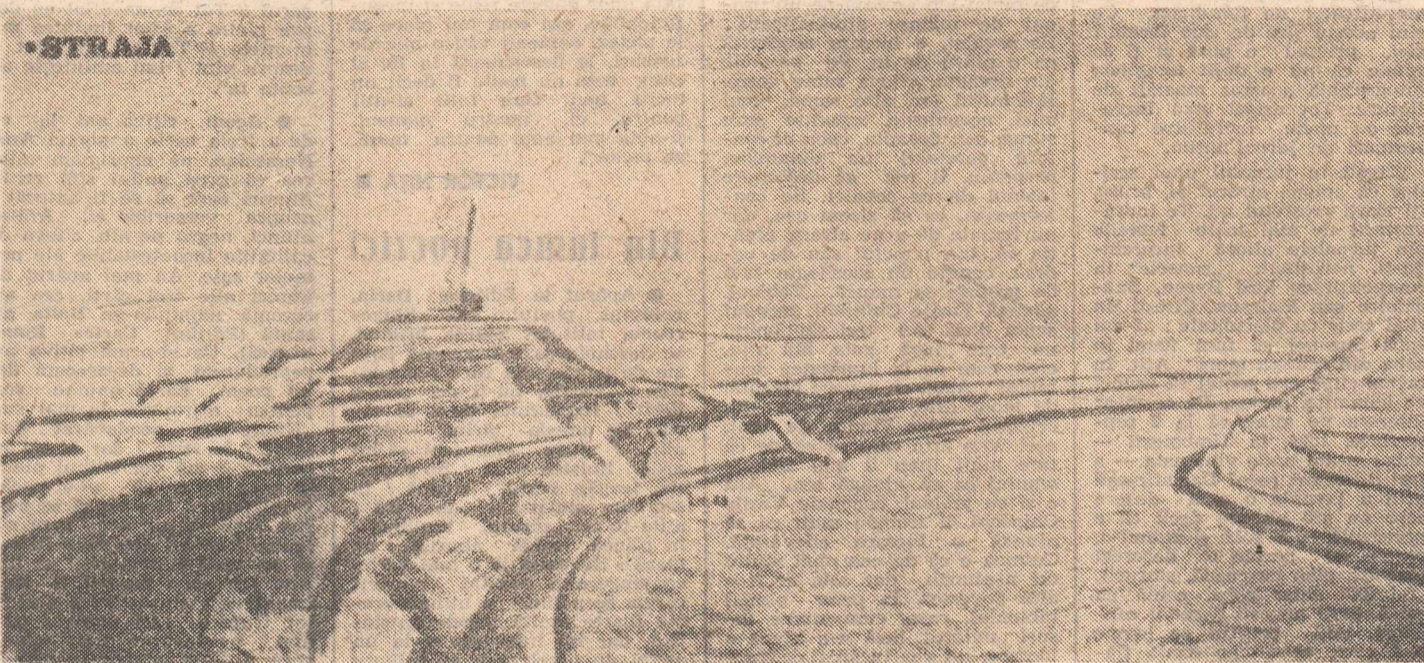
Acum, când astern pe hîrtie aceste gânduri prin care incerc o temerară întoarcere în timp, mai exact spus în vara anului 1965, cînd au avut loc lucrările celui de-al X-lea Congres al partidului nostru, moment de excepțională însemnătate pentru viața întregii țări, am în fața mea schițele unui amplu ciclu de lucrări ce vor fi închinare codniciei pămîntului, uriașelor transformări ce au avut loc în agricultura patriei. Continui, într-un anume fel, una din mai vechile mele preocupări, ca să

nu îi zic temă, prin care am încercat și incerc, iată, să surprind, în ipostaze alegorice și de amploare, veșnica și stenică frumusețe a pămîntului, a oamenilor ce-l hrănesc cu sudoarea frunții lor, a roadelor ce ne bucură inima și ochii. Acest ciclu de tapiserii se va încheia, dacă mă vor ține puterile, abia la anu, cînd suflarea întregii noastre țări va sărbători împlinirea a 25 de ani de la încheierea lucrărilor de cooperativizare a agriculturii, și se va intitula, cred eu, **Metaforele pămîntului**. Nu este un titlu întâmplător, deși lucrările vor avea în ele însele multă poezie. Este un titlu semnificativ pentru ceea ce a însemnat și înseamnă partidul în viața României socialiste. Este un titlu semnificativ pentru marile prefaceri ce-aveau să le aducă în viața întregii țări istoricele lucrări ale Congresului IX, cînd în fruntea partidului, a fost ales tovarășul

Nicolae Ceaușescu. Am trăit atunci, în acele zile, imediat următoare Congresului, sentimentul că în fața artei și culturii, cu precădere în fața artei plastice, s-a deschis o uriașă fereastră spre lume. Peste norma și zagazurile unei estetici închistate au năvălit apele curate și rezezi ale unui riu de munte. Un aer proaspăt și tînăr începuse a bate în toate sectoarele vieții. Se instaura, sub ochii noștri uimiți și plini de speranță, o nouă primăvară. Arta mea, pînă atunci temătoare, limitată să întruchieze un șir de compoziții reci, parca osificate, s-a trezit pur și simplu la viață. Am început a crea de-adevăratalea, din adîncul sufletului, așa cum am sperat dintotdeauna, așa cum am năzuit dintotdeauna. Culoarea și poezia, portretul și peisajul, viața clocotitoare de pe șantier, din uzine, de pe ogoare au pătruns în tapiseriile mele. Toate acestea sînt, firește, gin-

durile mele, sentimentele mele. Dar ele sînt întocmai cu cele ale tuturor artiștilor plastici, colegi cu care, de-a lungul celor 21 de ani cîți au trecut de la lucrările Congresului IX, am beneficiat de șansa acestui timp eroic pe care cu mîndrie îl numim **Epoca Nicolae Ceaușescu**, un timp incunumat de-o veritabilă salbă de etori în fața cărora artiștii plastici n-au pregetat să adaste și să le transpună în limbajul emoționant al artei, conferindu-le o valoare simbolică și emblematică, definitorie. Îmi place însă să cred că noi, artiștii ce ne-am format mai ales în această perioadă, n-am fost doar beneficiarii acestui timp, ci i-am fost, în aceeași măsură, și rapsozii săi, că ne-am achitat cum se cuvine de datorile noastre artistice, așa cum o vom face și în continuare.

ILEANA BALOTĂ ■

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

mare la un pod peste Dunare. Dar nu numai despre scheștăria interioară ar fi vorba, ci și despre scheștăria exterioară, la fel de importantă, decisivă chiar, cea de pe care s-a ridicat monumentul. Aici aș vrea să amintesc numele unui om cu care m-am împrietinit pentru toată viața, intrucît mi-a spus că, pentru el, a contribui la ridicarea acestui monument înseamnă o dovadă linpede și clară că n-a trăit degeaba pe pămînt. De reținut că omul în cauză a construit drumuri, șosele, poduri, ultimele fiind considerate opere de artă. Pentru el, însă, adevărata operă de artă este, cum însuși a spus-o, doar **„Flacăra Tineretii”**. Omul în cauză se numește **Emil Gheorghe** și a asigurat montarea monumentului, inclusiv amenajarea spațiului înconjurător. Emil Gheorghe este, din punctul meu de vedere, coautor la ridicarea întregii construcții ce se va numi **„Flacăra Tineretii”**.

Dar să revin la istoria monumentului. După ce-am ajuns la macheta intermediară, urma să o reproduc la scara de unu pe unu. Am realizat o scheștărie interioară de metal și lemn pe care am îmbrăcat-o în cartoane dure de PFL. Din acest moment, oferind modulii pe care meșterii Combinatului Fondului Plastic aveau să-i reproducă întocmai, înlocuind cartoanele cu tablă inox, problemele mele păreau a se fi terminat. În realitate, problemele au început să apară de la tăierea primei foi de tablă, tăiere pe care a făcut-o maestrul **Chiriță Marin** în data de 7 octombrie, 1965. A început, cum se spune, confruntarea dintre gînd și tehnică. De-atunci și pînă în clipa de față, cînd încă mai avem destule lucruri de pus la punct, am devenit lacătuș mecanic, sudor, cizolier în bronz, electrician. Vreau să spun că am tras, cot la cot, cu toți acești minunați oameni ai Combinatului Fondului Plastic. Sigur că, uneori, în discuțiile cu ei, ne-am mai contrazis, ba chiar ne-am și mai certat, dar, pînă la urmă, din ciocniri, din scînteii, s-a născut **„Flacăra Tineretii”**. În curînd, cu aripile ei scaldate în lumina soarelui, va domina, printr-un zbor continuu, o bună parte din magistrala albastră, cea pe care au plămădit-o, cu trudă și vis, brigadierii veniți din toată țara.

Dar să las visul de-o parte și să revin la monument. Cea mai mare problemă, la înlocuirea cartoanelor, a fost aceea că, prin sudură, fișile de tablă nu mai respectau întocmai concavitățile machetei. A aduce tablă la forma dorită s-a dovedit a fi o muncă aproape infernală. Abia atunci mi-am dat seama la ce m-am angajat. Ceea ce voiam eu, la un moment dat, era aproape imposibil. Și totuși, grație unor minunați oameni, și mă refer cu asta la meșterii Combinatului Fondului Plastic, am reușit. Tabla lua forma gîndului artistic. Aceasta era minunea la care am participat zi de zi și care mă mai domină și astăzi. Prin oameni, pentru oameni, despre oameni! Monumentul începea să aibă nu nu-

(Continuare în pagina 10)

VICTOR NIȚĂ ■

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră, Pavel Bucur, tînăr sculptor român cu o impresionantă operă, acest monument pe care-l adăugați celui de la Calafat, dedicat eroilor Războiului de Independență, tulburătoare și amplă transcriere în piatră a unui moment suprem din viața și istoria poporului nostru, sau pe care-l adăugați altor lucrări de artă monumentală precum **Eroica**, în piatră, și **Inaripata**, în xiluminium, la Buzău, ori bustul lui **Moise Groza**, în comuna Obreja, județul Caraș-Severin, sau acea romantică lucrare intitulată **Veronica Micle**, care va fi în curînd admirată la Năsăud?

— „Flacăra Tineretii”, cum se va numi monumentul dedicat tinerilor brigadieri ce-au construit unul din tronșoanere marilor magistrale albastre, monument ce va fi amplasat la kilometrul 48, în punctul **Straja**, al Canalului Dunare — Marca Neagră, înseamnă, pentru mine, o mare bucurie, inclusiv satisfacția că, alături de colegii mei, pot să inscriu, în piatră, bronz și oțel, însemnele artistice durabile care să vorbească prezentului și generațiilor viitoare despre acele de eroism și sacrificiu ale neamului nostru. Un astfel de însemn este și **„Flacăra Tineretii”**, monument care, să nu uităm, se va învecina cu celebrul monument de la Adamclisi, iar eu, nu mi-o luați în nume de rău, aș dori să dăinuiescă tot atît de mult timp și să vorbească peste veacuri, despre tot ceea ce s-a înfăptuit în această epocă în care tinerii au făcut din plin dovada unui ardent romantism revoluționar. Din punct de vedere plastic, deci din interiorul artei mele, acest monument traduce, în fapt o preocupare a mea de peste 20 de ani, în care ciclul meu de **Inaripate** poate, cu acest simbol al tineretii, să vorbească despre

năzuința de înălțare interioară a omului, de permanența sa autodepășire, de dăruirea sa pîenară. Această metaforă a înaripatei a însemnat, în crezul meu artistic, însăși înfruntarea omului cu timpul. Omul are în el puterea, dincolo de greutatea inerentă ale vieții și vremurii-

spații, pentru a se cunoaște din ce în ce mai bine, pentru a-și dovedi sieși că omul este, într-adevăr, măsura tuturor lucrurilor. Dar despre toate aceste semnificații ale monumentului se va mai vorbi, sper, cu mult mai multă profunzime. În ceea ce mă privește, eu îl con-

machetă intermediară, urma să facem încă o mărire, de aproape patru ori, ca să ajungem în final la scara de unu pe unu, adică la un monument ce măsoară peste 30 de metri înălțime. În fața acelei machete intermediare s-au pus toate problemele tehnologice. Și cînd spun „toate”, vreau să se înțeleagă că au fost o mie și una de probleme. Cite au fost, cite mai sînt încă, asta aproape că nu mai contează. Ne aflăm, în clipa de față, pornind de la sol, ceea ce înseamnă și socul care măsoară peste 10 metri, la cota 34, iar pînă la înălțimea maximă mai avem încă aproximativ 8 metri. Asta înseamnă că, ajuns la aproximativ 42 de metri, avem un monument cu numai 6 metri mai puțin decît Statuia Libertății din New York, cu precizarea că n-am luat în calcul socul celebrei statui. Mai sînt, firește, o sumedenie de alte deosebiri, dar, tehnologic, cea mai importantă ar fi aceea că Statuia Libertății este insurmarca unor piese turnate, pe cită vreme **„Flacăra Tineretii”** este însumarea unor ansambluri de tablă sudată. În final, într-o formă pe care noi, sculptorii, o numim **lacrimă întoarsă**, vorbind numai de construcția în tablă inox, fără socul și basoreliefurile de bronz, deci numai **„Flacăra Tineretii”** propriu-zisă, monumentul, va cîntări peste 100 de tone. A ridica o astfel de construcție echivalează, după părerea mea, cu un veritabil record demn chiar și de Cartea recordurilor. Dar ce înseamnă totodată a ridica o astfel de construcție?! Înseamnă a modula 1.200 metri pătrați de tablă inox de 2 și 3 centimetri grosime, de a o uni prin citeva mii și mii de puncte de sudură. Înseamnă, totodată, a ridica o uriașă scheștărie interioară, de rezistență, cu ranforsările de rigoare, ceea ce ar echivala cu un tronșon

Se naște un monument

PAVEL BUCUR:

„A te dăruii înseamnă a dăinui”

lor, de-a spera și de-a învinge. Eu cred că fără aceste brațe ale omului, transformate în aripi, n-ar mai fi nici dimineață, nici vesnicie, nici viață. Acest leac pe care, eu îl văd doar în urcare, nu și în drama sa cădere, este simbolul cel mai de preț al gîndurilor mele. M-am aplecat asupra lui de peste 20 de ani și cred că se potrivește întocmai spiritului tînăr, mereu increzător în forțele sale, în menirea sa, mereu însetat să cucerească în adîncul său, în conștiința sa, noi și noi

sider, încă de pe acum, legitimitatea mea în fața artei și a timpului. Din alt punct de vedere, poate cel mai spectaculos pentru ceea ce v-ați propus, ca experiență artistică, **„Flacăra Tineretii”** a fost și este încă, pînă la dezvelirea sa, o confruntare între gînd și tehnică. Mai exact spus, o împlinire a gîndului prin tehnică. S-a pus problema mării de 10 ori a unei machete de numai 78 de centimetri, fapt ce a impus o elaborare extrem de fidelă, pentru că, obținîndu-se astfel o

Viața culturală la zi

Desene pe asfalt

Justificările desenatorului pe... asfalt

...Și nu e jurnalul intim nostalgia secretă a oricărui scriitor?

„Genul” e, literar vorbind, de o coplesitoare fragilitate, e tipul de construcție despre care (cum vorbea despre **Enigma Ofiției**, Radu Petrescu) se poate spune că pare rezistent dar „se dărâmă în urmă”.

Jurnalul nu poate fi decit friabil.

Străveziu.

„Subiectiv”, „Inconsistent”. Un bun jurnal e solubil la lectură. Capacitatea lui de a-și conține carcasa cu alcătuirii galactice la prima vedere (citez: ambițiile ideatice) spre a le deturba mai apoi în „simple” notații despre evenimente banale, poate indiosă. Rămii în mină doar cu câteva stinse științe, cu câteva dire de cenușă. El se trage în sine, absorbit de propriile-i proiectii și devine (oare?) un bun personal, ca de pildă călimara de bronz, pălăria preferată și alte clasice expozate de muzeu.

Jurnalul înghețe ori, mai corect, suprimă pagini beletristice virtuale. Fără (oare?) a le putea înlocui.

E, deci, un semn de jertfire. Fără „viitor”, punctul rîvnit — cel mai înalt — fiind în trecut.

Jurnalul e un regres fericit. Posibilitatea unică de a colora un „film” și el fericit chiar cu nefericirile lui: film în care scenariul se scrie după ce pelicula se derulează de ani și ani pe ecrane. În vid.

Sigur că „se dărâmă în urmă”. De aceea, ca în basm, nu-i așa? nu se cade să-l scrii întorcînd capul. Cu inflexibil gît de lup, nu-ți rămîne decît să fii caligraful unor clipe moarte. Moarte chiar dacă unele episoade descrie țin de invenție pură, chiar dacă (unele) jurnale sint, cumva, minciunoase.

Scriitorul de jurnal macină vînt, treieră frunze. Incepe o frază. Cerneala pare, dacă nu fierbinte, caldă cel puțin, și, fatalitate, ea — grozav — e, neterminată fiind, trecut. Ea a trecut. Parcă a fost de totdeauna trecut.

Și totuși, jurnale intime lasă mai toți scriitorii. Deși sint convingiți de puțina lor utilitate. Numai că își iau precauții. Un jurnal „clasic” devine — nici cînd nu s-a dovedit de ce — anti-jurnal. Antimemorii. Fals jurnal. Pseudojurnal. (Pe cînd un ne-jurnal?) Simple note. Pagini regăsite. File dintr-un carnet pierdut. (Ce perfect se conservă aceste carnete „pierdute”!) Jurnal secret. Jurnal numai pentru mine. (Un „naiv” de-și zicea Tolstoi ținea un asemenea jurnal). Cioburi. Așchii. Jurnal nocturn. Jurnal sentimental.

Deci, după ce teoretizează

solid precaritatea aproape scandalosului gen jurnalier, scriitorul cade în capcana celui mai facil (oare?) mod de a înnegri hirtia.

Jurnal îi spunem caietului, carnetului, (Tudor Mușatescu scria numai pe mari registre de contabilitate), mănunchiului de file siluite, spre deosebire de ziarul, tipăritură diurnă (tuș negru, brutal imprimat pe o cămașă de lapte prins) din care află cum „mai umblă politica”, ce vulcani s-au mai destupat peste noapte, ce tiran a mai fost dezamorsat, ce avioane s-au mai prăbușit, care e pulsul bursei, etc... și „concluzia” e benefică. Ea ridică în rang lucrarea scriitorului (confundat în cataloagele de meserii cu caligrafii de firme) și îi îngăduie speranța de a da celor mai palide desene ale peniței, amplitudine, răsnet. Să ni-i închipuim așadar pe vizitatorii de ziare (jurnale) rîcnîndu-și cu voioșie știrile senzaționale la Mogadiscio dar și la Jibou sau la Rejkjavik: Cutare a ajuns cu nuvela la care scrie la pagina 69! Cutare încă se mai gîndește la Lucreția! Cutare s-a despărțit de Göthe! Cutare l-a regăsit pe Göthe! Cutare s-a trezit la orele 5.42 a băut o cafeluță și a readormit! La Cimpulung-Muscel cad frunzele! Etc...

Cu alte cuvinte jurnalul e un amplificator de timidități. Ce sint aceste șire de cale ferată? zici, privind o poză și ți se spune că nu e decit imaginea fotografiată a unor mustați de fluture. Tot astfel stau lucrurile cu unele inofensive consemnări de jurnal intim.

Citești în jurnalul unui scriitor că „plouă atroc” și, brusc, îți simți creștetul ud. Te îndrăgostești de mai toate femeile din jurnalele altora încercîndu-ți, nerușinat, „șansele” în competiții cu lord Byron, Baudelaire sau Malraux. Citești un rînd scris cu placiditate: „I-am spus Suzanei să facă focul în soba din camera mare”. Atît. În prima clipă ești tentat să arunci cu lehamite, cartea. De ce m-ar interesa pe mine că la 2 septembrie, 1894, la Timboești — habar n-am unde vine asta — a fost o toamnă rece? Dar sfîrșești prin a inventa o casă despre care nu știi altceva decît că e prevăzută cu o sobă și zidind-o, perete cu perete o decorezi (oglinzi, pian cu coadă, stururi), „fabrici” chiar soba, cahla cu cahla (poți povesti desenul cahlelor), poți preciza ce lemne sint arse, ce arome exală flăcările și, mai încape vorbă? o poți descrie pe Suzana, producînd detalii incredibile: O, părul ei, iluminat de miezul mărunț al lămpii cu picior! și ajuns aici se descoperă privirii chiar gleznele Suzanei și crezi cu convingere să-l descifrezi pe narator, îi bănuiești misterul existențial, dramele și tramele deși... la drept vorbind Suzana s-ar putea să nu fie vara (asta devine de la verișoară), îndepărtată sosită în vizită la juvelele proaspăt întors de la Beci (care devine de la Viena) ci o cinstită jupineasă, etc... (iarăși) etc...

GHEORGHE TOMOZEI ■

Cum cădea lumina peste zăpadă

Undeva, pe Calea Victoriei, deasupra pasajului în care se afla una din consignatiile Bucureștilor, în atelierul pictorului Vasile Chinschi. Jumătatea de sus a peretelui dinspre nord e toată numai geamuri, geamuri mici, prinse într-o țesătură metalică solidă. De-a lungul geamurilor, pe un perete măsurînd aproape 15 metri, o sumedenie de obiecte: vase și vase de-aramă cu flori uscate, porțelanuri de-aproape toate culorile, farfurii și străchini din cele mai de seamă centre ceramice ale țării, sfesnice, ibrice, mulate de ghips etc., obiecte pe care le-am văzut pictate în ampla expoziție de-acum doi sau trei ani, cînd naturile lui Vasile Chinschi s-au vrut și au reușit a fi o lecție deschisă de pictură. În tavan, un uriaș luminator înlocuiește în bună parte acoperișul. Pe un perete, doar citeva lucrări: o iarnă despre care pictorul ne spune că este un peisaj din satul său natal, undeva în nordul Moldovei, cu case mici pierdute în imensitatea unui cîmp peste care se vîlătucesc nori albi și-nvolburăți, apoi o natură statică, o compoziție cu fructieră de metal alb așezată pe un drapaj de mătase strălucitoare... Pe șevalet, o lucrare acoperită cu o pinză de in. Pe peretele din dreapta, citeva rame goale. Înăuntrul lor, alte rame, mai mici, necentrate, aplecate spre stînga sau dreapta, ceea ce conferă peretelui un dinamism perpetuu. Îl rog să descopere tabloul de pe șevalet. Se conformează, ca să zicem așa, dar nu înainte de-a ne atrage atenția că, din punctul său de vedere, comite un sacrilegiu față de propria sa muncă. „Tabloul, adaugă Vasile Chinschi, început acum două sau trei săptămîni, nu este încă gata. Mă aflu, cred, cam pe la jumătatea drumului”. Apoi, cu o voce plăcută, de tenor liric, fredonează din celebrul cîntec Vinare de vînt, acel vers prin care se spune că tare mult timp îi mai trebuie omului ca să ajungă om. „Așa e și cu tabloul, conchide Vasile Chinschi, îi trebuie mult ca să ajungă o lucrare adevărată. Culmea e că de cele mai multe ori n-ajunge, dar asta ar fi o altă poveste”. În primul planul tabloului, care, cum spune însuși autorul, încă n-a ajuns o lucrare, un vas încărcat de fructe. În planul doi, spre dreapta, în diagonală, un vas alb de porțelan, un fel de veioză de mai demult, de-acum, să zicem, 50 de ani, dacă nu și mai bine. „Mă interesează, firește, în continuare, materialitatea în sine a obiectelor, dialogul straniu ce se naște din simpla lor alăturare, acel aer misterios în stare să închipuie clipa de melancolie sau însingurare prin care trece omul, cînd ochii săi cad, ca din întimplare, peste această aparentă devălmășie de obiecte. Dar, în ultima vreme, prin lumină, prin paginație, prin culoare și printr-un anume fel de-a așterne tușa, încerc să individualizez unul din obiecte.

Aici, obiectul de interes, cel pe care cade accentul este acest vas alb de porțelan. Alb am zis, dar, în partea sa luminată vasul se îmbracă într-o nuanță albastră, cam cum este zăpada sub lumina lunii. Este o culoare sau, dacă vrei, o lumină pe care o știm cu toții, încă din copilărie, o culoare pe care am mai folosit-o de-atîtea ori, în peisajele mele de iarnă, și pe care, iată, pentru prima oară o fac și într-o natură moartă. Nu știu dacă este ceva deosebit, un lucru extraordinar, dar mie, pînă în clipa de față, îmi place ce fac pentru că, dincolo de obiectivitatea rece pe care o am față de datele realului, pot să țin acolo, în planul ascuns al aceluia real, și o parte din inima mea, din aducerile aminte ale copilăriei mele”. Îl întreb dacă nu cumva ceea ce abia bănuiește sugestia de geam oglindită în curbura vasului de porțelan este chiar invitația sa adresată privitorului de-a se gîndi și-a trăi o anume clipă, cum ar fi lumina zăpezii, noaptea, sub razele lunii, în copilărie. Pentru că răspunsul întîrzie, repet întrebarea. „Vedeți, răspunde, totuși, eu nu fac decît să pictez. Eu reproduc o lume care se vede și nu se vede. Oamenii, înăuntrul acestei lumi pe care eu le-o ofer, văd o sumedenie de lucruri, de gânduri, de clipe ale propriei lor vieți. Dacă în fața unor obiecte reale și înconfundabile, așa cum îmi place să le pictez, oamenii văd o mie de sensuri, le descifrează în fel și chip, asta nu poate fi decît un lucru bun. Bun întîi și-nții pentru ei, pentru oamenii, și-abia mai apoi pentru mine, ca pictor”.

VICTOR NIȚA ■

Din lumea poeziei

● Apărut la Editura Dacia, volumul poetului Ion Singereanu, intitulat **Starea brunei**, se deschide cu o frumoasă poezie de patrie, din care reproducem: „Patrie, nu-ți cer nimic, decît / îngăduința de-a te săruta pe umeda țărînă — doar atît... / sînge străvechi să-mi ardă liniștea // ... / Și patrie, ție, leagăn vechi, cioplit / în scorbura stejarului de-acasă / atîta-ți cer, sărutul împlinit / în piinea caldă aburind pe masă”. Revenim la o mai veche convingere a noastră potrivit căreia se publică în ultima vreme foarte multă poezie patriotică, dar nu întotdeauna la un astfel de nivel care să tulbure ființa cititorului. ● Tot în categoria poeziei patriotice s-ar putea încadra și volumul lui Dumitran Frunză, intitulat **Avram Iancu și apărut la Editura Albatros**. Numai că poetul și-a propus mai mult decît o creionare avîntat-eroică a celebrului personaj ce-a ars ca o flăcără în inima revoluției de la 1848. Și-a propus o investigație pe verticală a eroului ce se jertfește pentru pămîntul și neamul său, a poporului ce-și urmărește neabătut împlinirea celor mai înalte țeluri ale sale. Pe fundalul unui veac prin care „trecu un continent de săbii / falși idoli să dispară din ștergare / cum fluturi maladivi sor-

țiți picirii / se prăbușesc în apele murdare...”, un veac în care „au ars fîntîni, deșertăciuni, eresuri”, Dumitran Frunză construiește cu migală și cu aplomb liric efigia revoluționară și filozofică a celui ce s-a numit „Craiu Munților”. ● Doi poeți de aleasă rostire și cu un acut simț al construcțiilor rafinate, **Gheorghe Istrate și Florin Costinescu**, autori ai volumelor **Interiorul tăcerii și, respectiv, Imperiul de corali**, aparute la Editurile Cartea Românească și Eminescu, aduc în prim planul discursului lor un univers liric de excepție în care emoția este într-atît de diafană, încît cea mai firavă șoaptă ar putea-o spulbera. Ne oprim, spre exemplificare, asupra poemului **Orb** de Gheorghe Istrate: „de cînd sint orb peste cuvinte / aud cum umbra mea se-ntinde / cum adîncul ei atînge / străfundul lumii-menege // ziua bătrînă-și dă pe față / răcoarea morții care-o-ngheață / lumina putredă împinge / mari inecații săi din sînge // astfel se dezgoalește ferm / bulgărul timpului etern / în care zac în nemiscare / tiparele nemuritoare // voința care presupune / sămînta mea de rugăciune”. Și **Aproape mărturisire** de Florin Costinescu: „Tot ce cred eu 'despre zori / spune înaintea mea dimineață // Tot ce știu eu despre pietre / a aflat înaintea mea cerul // Tot ce-am aflat eu despre pietre a aflat înaintea mea muntele // Tot ce am uitat eu despre vînt / îmi aminteste absența ta”.

● Acum cîțiva ani, la cea de-a treia carte a poetei **Anais Nersesian**, ne exprimăm mirarea că prea puțini sint criticii literari care să se fi aplecat și asupra versurilor ei. Arătăm atunci, negru pe alb, citeva din calitățile incontestabile ale poemelor sale. Au mai apărut de-atunci alte trei cărți, cea mai recentă numindu-se **Bolta gliantă** (Editura Cartea Românească). Ca și-acum cîțiva ani, reproducem și de-acastă dată un poem parcă anume scris pentru afirmația de mai sus: „Nimic mai neadevărat decît mine / le strig / dar ei nu mă ascultă // mă vor chipul pietrei la care / se să smerească / focul pustiei la care să se purifice / stîlpul de aer care să-l înalțe / ochiul copilăros în care să se vadă / desăvîrșit și limpez / și eu / nu pot fi decît imaginea răsturnată / a dorinței lor trufăse căci nimic / nu e mai neadevărat decît mine / care sint un adevăr // un adevăr absolut”.

● Încheiem acest succint pe-riplu în lumea mai noilor cărți de poezie prin a semnala o carte apărută la Editura Litera: **Numele profesorului de Boris Marian**. Poemele se vor a fi, fiecare în parte, cite o „lecție” despre poezie, morală, filozofie, mitologie, istorie, arte plastice etc. Între școlari, firește, autorul care transcrie spusele Profesorului, un fel de sentințe soroesciene din care nu lipsesc ironia, tandrețea, mărturisirea de sine. Ceea ce rezultă este o poezie elegantă, ușor elegiacă, misterioasă pe alocuri, demitizantă sau, dimpotrivă, instau-

PAVEL BUCUR

(Urmare din pag. 9)

mai viață, ci și o istorie a sa, o istorie pe care am notat-o cu migală și răbdare într-un jurnal de zi pe care, cîndva, îl voi încredința tiparului.

— Incepuserăți să visați la clipa cînd „Flacăra Tinereții” va să ardă peste întinderile magistralei albastre. Vă rog să visați în continuare.

— Mi-aș dori foarte mult ca „Flacăra Tinereții” să fie un punct de reper pentru toți cei ce vor călători pe apele magistralei albastre. Mi-aș dori să fie mai mult decît atît, un reper emoțional. Chiar și în clipa de față, cînd trec vasele pe canal, deși monumentul se află în plină construcție și nu se văd decît dantelăriile schelelor exterioare, se-aude, în semn de salut, cite-o sirenă. Sunetul lung și ascuțit al sirenelor seamănă cu inșuși zborul înaripatei mele sub care îmi inchipui sute și sute de oameni ce vor trăi aievea senzația zborului, acel tulburător sentiment că a te dărui, înseamnă a dănu.

După cum lesne s-a înțeles, dincolo de marea semnătură a artistului, Flacăra Tinereții înmănușează în făptura ei truda de-aproape un an a citorva zeci și zeci de meșteri. I-am văzut în iteva rînduri, cizelînd cu migală basreliefulurile de bronz sau sudînd și sablînd uriașele fișii de tablă otelită. Hala și curtea Combinatului Fondului Plastic au fost, timp de-aproape un an două șantiere cu foc continuu. Îmi aduc aminte că, într-una din zile, asistam la o discuție aprinsă între sudorii și sculptorii. Tabla, din cauza punctelor de sudură, făcuse un fel de burtă, o ieșitură în afară. Defectul în cauză trebuia reparat. Asta însemna ca tabla să fie bătută cu barosul, dar nu prea tare, totuși, ca nu cumva să cedeze sudura. Dialogul se desfășura în interiorul piesei, una din arpile Flăcării, un fel de hangar în care ar fi putut ușor intra un autobuz. Se așternuse o brumă de lîniste. Oamenii, obosiți, căzușeră pe gânduri. Sculptorul îi privea cu amărăciune, mă-

degrabă cu o evidentă părere de rău. Dar că neapărat, acea burtă din aripa monumentului se cerea a fi înlăturată. Și dintr-o dată, cineva, în afară, a început să bată cu barosul. Ne-aflam parcă în mijlocul unui uriaș clopot. Am avut pentru o clipă senzația că aripa se va prăbuși peste noi, strivindu-ne. Zgomotului, realmente infernal, i s-a adăugat un șuier puternic, ca de crivăț, iscat de compresoarele sablorilor. Asistam la nașterea arpiți. Mă și gîndeam că peste citeva luni, admirînd monumentul în toată splendoarea sa, îmi voi putea spune că am fost de față la nașterea uneia dintre arpiți, că am fost înăuntrul ei și am auzit-o ca pe un uriaș clopot. Dar mai ales îmi spuneam că am avut bucuria de a-i cunoaște îndeaproape pe toți cei ce sub minile cărora s-a născut Flacăra Tinereții. Am notat mai jos citeva din gândurile lor, gânduri ce vor întregi, fără doar și poate, cuvintele lui Pavel Bucur, „Șa cum lumina lor a împlinit încumetarea sa artistică.

Maistrul Chiriță Marin, șeful atelierului prelucrări mecanice: „V-aș ruga, mai întîi și-ntîi, să consemnați numele citorva din cei 34 de meseriași care, de peste 10 luni de zile, n-avem în cap decît un singur cuvînt: monumentul. Deci, din cele două echipe care au lucrat în două schimburi, echipe conduse de subsemnatul și de Valeriu Tudor, i-aș numi pe Constantin Urdes, Henris Katz, Nicolae Voicilă, Constantin Nicolae, Ion Tudor, frate cu Valeriu, dar nu în echipa acestuia, și Constantin Tuțianu. Mai notați apoi că „Flacăra Tinereții” este la ora actuală cel mai înalt monument din tablă de inox din Europa, dacă nu chiar din lume, fapt care nouă ne conferă o mîndrie aparte. Cit despre felul în care s-a desfășurat munca, aș spune doar atît: a fost și este în continuare teribil de dificil, ceva de neimaginat, pur și simplu. Apar unghiuri peste unghiuri, raze de cerc, interioare, exterioare, elipse, convergențe și divergențe. Adusă la forma cerută, tabla, prin sudură, își schimbă forma, adică forma suprafețel. Dar, oricît de greu a fost, n-am dat o clipă înapoi. Știam că astfel ne facem și noi, mesterii Combinatului, o firmă. Intram astfel în rîndul marilor

meseriași din țară. Cu-această firmă putem ataca și celelalte 3—4 lucrări pe care le vom executa tot din tablă inox, sau chiar din oțel inox turnat, în viitorul centru civic al Bucureștilor. Ne-am făcut, cum se spune, mina și încă de pe-acum vă invităm la un nou reportaj”. **Inginerul Raul Doicescu**, co-ordonatorul lucrărilor atelierului de prelucrări mecanice: „În ce mă privește, din octombrie anul trecut și pînă în clipa de față, decî într-un timp de aproape 10 luni eu zic că am îmbătrînit cu cel puțin doi ani. Am pornit la drum cu echipa maistrului Chiriță Marin, nouă oameni, lăcătuși-mecanici și sudori. Am ajuns la două echipe de 34 de oameni în total, din care doar jumătate sint meseriași propriu-zis, adică lăcătuși și sudori, singurele meserii care se cereau la executarea lucrării. Cealaltă aveau la bază alte meserii, cum ar fi strungari în lemn și fier, electricieni, instalatori, gravori, vopsitori, ba chiar și o fată, singura de altfel, **Niculina Toma**, electriciană. Cu acești oameni, plus calificatii, cei mai de bază, desigur, am ridicat o lucrare pe care nu știu cîți s-ar fi încumetat să o atace. Între episoade l-aș amîni pe

Poetul ca amintire

Cind o carte a unui scriitor este citită o singură dată (publicare, reeditare, aniversare), apoi este lăsată să moară în năutul conștiinței, înseamnă că ea nu a transmis cititorului nici o impresie deosebită. Este adevărat că cele mai multe cărți au această soartă, arareori modificată prin dezamărire târzie, neașteptată, pe parcursul timpului. Scrierile noi nu sînt nici ele lipsite de acest tratament, încît nu e de mirare că inconștientul poate deveni un imens cimitir livresc.

Mi-am adus aminte de poezia lui Dan David (Lorelei, Editura „Cartea Românească”, 1984) printr-un fericit accident biografic. Evident că acesta nu era suficient nici pentru o simplă rememorare. Noua lectură a versurilor sale nu s-a terminat prin abandonare. Ludică, duioasă prin lirismul său tremolant subminat adeseori de ironie și umor, poezia lui Dan David este un apel, o invitație la revenire, determinată de faptul că ea se înscrie într-un intertext ispititor al timpului nostru, apt să traducă prin limbaj, o sensibilitate specifică. Dan David caută în mod obsedant seria genetică lungă, fericită, pe plan literar „acest obraznic dan david / de teamă să nu i se dea suflul la / Mica publicitate / a fugit cu ezra pound și rabindranath tagore / pe apa suflului / poetului / Homer / (Litane cîrpiți la pian cu trei mini). Podul plutitor / căutat de tânărul scriitor este elitar și angajant. Dan David nu se vrea alături de oricine. El își caută spațiul protector în marele arhipelag al nemuritorilor.

Dar cine poate zăgăzui visurile unui poet? Cuibul lui matricial este umil și nobil. Ca un autentic exhibiționist, Dan David se expune cu ostentație. Informațiile despre sine (aceleși) abundă în versurile sale. „La umbra unui Pod cu fin, în Bertea, s-a născut în / anul de mai puțină grație 1952, un tcvărăș copil, cum îl / mai cheamă, doamne? (Oare a uita e omeneste?) (California unui suris cu clopoței). Descins din podul cu fin (indiscreeția fără necesitate), Dan David nu este un poet rural. Spațiul său literar este universal. Imaginația sa a explodat în toate direcțiile. Dacă despre alți poeți am spus că sînt blinzi, încorsetați, despre Dan David as fi tentat să afirm că este desmărginit, imperpentent. Imprudent, lipsit de frică literară, Dan David se joacă de-a babaoarba sau de-a v-ați ascunselea peste tot unde crede că poezia se poate pîti sub un mășlin literar. Mijloacele sale de expresie sînt împrumutate în mod pragmatic de peste tot. Literatura sa se configurează astfel ca un intertext în care se reversonă aluviunile cele mai variate. Enunțul său literar este adeseori citațional sau distorsionat ușor din motive parodice.

Poezia lui Dan David se configurează ca un text de probă, experimental prin enunțuri diverse situate între versul clasic, liber sau poemul în proză. Întînsă, vatra limbii române este explorată pe toate planurile apte să genereze scriitura literară. Între „minia formelor, zguduire și căință, brutalizare feerlică”, poezia poate respira peste tot oxigenul necesar facerii sale. „A intra în patria noastră limbă română tremurînd, cu Blaga, lăcrîmînd nevorbind, murmurînd infiorări, apoteoze, fragede mistere. A fi trandafir, metaforă, holocaust al conștiinței pe altarul limbii românești. A rămîne naiv ca un adjectiv” reprezintă un program posibil, rostît în mod emfatic.

Dan David se comportă ca un mare memorator de poezie. Cîtațele tresar în textul său conjugate cu discursul inedit. Sensibilitatea scriitorului logotog înghite cuvinte și amintiri livrese așezate într-o nouă serie literară. „Copil fiind, alergam prin tufării de smeură crescuți în povestile răsărite-n durerea fără de margini a răsăritului de soare. Oh, și astăzi larna pe uliță buciumul sună cu jale!”

Gheorghită fuga din BALTAGUL și năvălea noaptea în visele mele, o copilărie, frunză de artar rămasă într-un caiet de citire!” (Al treilea imn torențial în favoarea limbii române).

Într-adevăr, pe fiparele mai vechi ale versificației românești, Dan David așază cuminte zisele sale, în așa fel încît să distoneze vag cu euritmia originară / „Sfința mea soție tînără lumină / prima poesie-ti scriu pe rogojină (Concert în si bemol...) sau „Bucovina mamă sfîntă și mîrie / fluturii pe deal de toamnă / soptesc mirări de elegie / în spre blîndă doamnă” (Dacă pot pentru ca să zie asa). Ca și alți tineri contemporani ai săi, autorul lui Lorelei, își culege grijiul roadele artistice de peste tot. Așa se face că el iscodește lexicul eminescian, sintagmele adjectivate prin nume proprii (N. Stănescu), ritmicitatea poemelor lui Bolintineanu, inserția de neologisme prezenta la M. Cărtărescu pe care îl anticipează adeseori prin unele comparații ale fubtel cu obiectele tehnice utile sau uzate. De altfel, Dan David aduce în unele poezii ale sale același program literar întîlnit și la Mircea Cărtărescu. De aceea, ni se pare că pînă la un anumit punct etimonul lor artistic este același. Dar un univers artistic realizat de Mircea Cărtărescu are o coerență și pregnanță mai mare. Polifonia lui Dan David este încă doar aparentă. În realitate, discursurile literare cultivate de el sînt multiple din cauza incapacității de-a le integra într-un supratext unitar.

Impertinența, jiganița dulce și tristă, căutată de poet nu i-a conferit încă forța necesară de a se găsi pe sine. De aceea, Dan David se invită în jurul său pînă amesteie, în căutarea identității sale literare. Danjel știe că altfel va fi mîncat de lei (nebilici) care-l pîndesc spre înșfăcarea într-un mare stomac anonim.

Pînă si enunțul liferar grefat pe eros este amenințat de o mai ingenioasă folosire de către alți contemporani: „ciora mea criminală și tandră / instinctul meu de neafîrnare pierdut în luptele de atir- / nare miriapodul meu cu dinam și lacrimi mecanice de crocodil” (Ultimul psalm de dragoste spus la flaut de ulișul zănatice european).

Poezia aceasta serială de ceacu în care lubița este frecvent asemănată cu obiectele mecanice a devenit o adevărată modă. Frumoasă — prin ostentația ei, aceasta are șansa să rămîna doar prin aspectele sale cele mai expresive.

Poeziile mai noi ale lui Dan David dintre care multe nu sînt încă strînse în volum trădează resurse artistice complexe dar și lipsă de decizie în abordarea unui stil care să poată da o mai mare coerență creației sale. Convins sau mîmînd convingerea că totul s-a spus și literatura este doar repetiție, Dan David se grăbește spre masa artei unde stau, rînduți de el, Hemingway, Miller, Kafka ș.a. Gestul este precipitat. Drumul lui Dan David de la periferie spre centrul poeziei este încă lung, poate excesiv de lung pentru un scriitor gata să se jertfească pentru poanta mărunță în fața unui text coerent cu sine.

rînd mituri și ritualuri insolite, ca în Povestea profesorului despre orb: „A orbit, dar nu a cerut ajutor, / visa frumos ca un cocor, / dimineața își cumpara piinea de toate zilele, / venea acasă, se închidea și întorcea filele / cărților știute pe dinafară, / uneori un vecin îl chema pe scară / să-i povestească tot felul de nimicuri, / îi răbda orice ticuri, / „Vezi ce faci, o să fie bine”, / îi spunea orbul. A murit într-o vineri, / îl chema Homer / și totul s-a întimplat într-o vineri”.

VICTOR NIȚA ■

Prime audii

Ultimele concerte ale stagiunii simfonice, care s-a încheiat recent, au fost marcate de ivirea mai multor lucrări noi, dintre care cele semnate de Liana Alexandra, Vasile Timiș și Doina Rotaru au atras atenția tocmai prin diversitatea lor stilistică și de concepție.

Simfonia a X-a, interpretată de filarmonica timișoreană aflată sub conducerea lui Remus Georgescu, vadește clar drumul actual al Liane Alexandra. Este de notat activitatea prolifică a acestei compozitoare, ca și limpezirea către tonalitate și melodia de largă respirație. Și ultima simfonie, a V-a, urmează aceeași viziune creatoare observată în lucrările premergătoare. Ideile sînt expuse pe suprafețe ample în care micro și macrostructurile se bucură de o elaborare plină de minuțiozitate; minuiera aparatului orchestral, pe linia sa tradițională, se face simplu, discret sau fătîș, cu reținere sau cu aplomb, instrumentația fiind, după caz, generoasă sau foarte economică. Fenomenul multiplicării temelor date are loc în alambicul diferitelor partide și voci ale ansamblului instrumental, iar pretutindeni se simte linia tradițională de compoziție, la care inovațiile se alătură discret, fără șocuri auditive, ele decurgînd normal din narațiunea prezentării. Formată din trei părți, pe o durată doar de 29 minute, Simfonia a V-a o descoperă pe Liana Alexandra ca o împătimită a folclorului autentic: ritmuri de joc energice, melodii re-create cu patos afectiv, totul culminînd prin coralul final în care muzica vibrează cu toată sinceritatea în omul din sală.

Vasile Timiș, nume foarte cunoscut în genul muzicii corale, își face apariția pe estrada simfonică din ce în ce mai des; obținînd, iată, nu numai aprecieri naționale, ba chiar și sufragiul unanim al unor jurii internaționale extrem de exigente, cum ar fi cel al concursului de la Geneva „Reine Marie Jose” al cărui premiant este. Concertul pentru clarinet, trompetă, pian, percuție și orchestră de coarde, prezentat recent în primă audiere de Filarmonica „George Enescu” sub bagheta lui Mircea Basarab, a fost, în fapt, terminat încă din anul 1979 și în el se observă două trăsături distincte: pe de o parte căldura și claritatea — calități indispensabile genului coral — și, pe de altă parte, întrebuintarea unor mijloace aparținînd stilului postexpresionist, apărut deseori și în muzica noastră simfonică. Lucrarea este divizată în trei părți: Adagio-

Allegro, Andante și Vivace, unitate stilistică fiind data de folosirea unui limbaj melodic-armonic asemănător, bazat pe micromoduri și microstructuri în care temele apar o singură dată. Există în acest op, momente de un cald lirism dar și multe altele în care fenomenul acustic este privit „la rece”; momente de înțelegere imediată și de înlăntuire a podiului cu sala, dar și altele pline de abstractizare; momente liniștite, dar și de mare virtuozitate; adică, în totalitate, un eclectism care poate constitui chiar o cale de mijloc între tradiție și căutare, drum care — s-a văzut — a interesat, a incitat și i-a făcut pe spectatori să-și dea acordul lor, prin numeroasele aplauze cu care a fost primită creația lui Vasile Timiș.

Doina Rotaru face parte din generația tinerilor compozitori și opurile ei camerale s-au bucurat de aprecieri atît în țară cît și peste hotare, Londra, Paris, Varșovia, Lisabona, Edinburgh etc. „Simfonia”, prezentată în primă audiere de filarmonica bucureșteană dirijată de Ludovic Baci, are trei părți contrastante ce se cîntă fără întrerupere și care formează teza, antiteza și sinteza, bineînțeles, fiecare parte adăugînd noi valențe și constituind pragul de plecare pentru secțiunea următoare. Construcția, din punct de vedere arhitectural și matematic, este fără reproș, iar întrebuintarea aparatului orchestral se face gradat, arcut, de la pianissime la fortissime și înapoi la nuanțe intime. De fapt, întreaga muzică este formată din spirale, pe acumulări, declanșări și descărcări lente, în care timbrul, culoarea și evoluția sunetului sînt cercetate sistematic și schematic. Limbajul, însă, este destul de impenetrabil, lăsînd impresia unui lucru frumos, dar ermetic, modern dar mai greu accesibil, cu un anumit mesaj al talentului și științei incontestabile de creație, dar care trece anevoie, sau chiar de loc, rampa de lansare.

Iată deci trei prime audii, trei stiluri, trei concepții despre artă: Liana Alexandra, care vine de la complex la simplu; Vasile Timiș, care parcurge un drum invers, de la cvasi clasicism spre postexpresionist; Doina Rotaru, exemplară în construcție dar aproape impenetrabilă față de spectatorul din sală.

CLAUDIU NEGULESCU ■

La Muzeul Aman

Analizînd opera lui Theodor Aman prin supunerea ei matricelor stilistice și curentelor timpului, precum și prin confruntarea cu realitățile naționale ale momentului cărora le răspundea în cea mai înaltă măsură, se constată că, prin tematică și tratare, ea oscilează între romantism (scenele orientale și obstinația cu care își „portretizează” atelierul în diverse faze de constituire a colecției și interiorului), academism (compozițiile istorice și portretele) și impresionism (scenele de familie, de petrecere, de grădină și interior, cu intimismul lor inefabil).

Urmărind aceste coordonate ale activității maestrului, precum și interferența dintre plas-

tică și muzele surori, criticul de artă Adrian-Silvan Ionescu a inițiat de curînd un ciclu de spectacole-evocare intitulat „Theodor Aman și epoca sa”. Manifestarea, organizată chiar în casa pictorului — cunoscutul Muzeu Aman din Capitală — și-a propus să restituie unele aspecte ale vieții culturale bucureștene de acum un veac, polarizată de personalitatea marcantă a unui artist celebru al vremii, el însuși om cu vaste deschideri intelectuale. Formarea și maturizarea artistică a lui Aman a avut loc într-o perioadă de mari și profunde schimbări pe toate planurile vieții, atît în țară cît și în întreaga Europă, fapt ce avea să-i marcheze în mod firesc și definitoriu creația: primele noțiuni educative le primește în perioada regulamentară; ajunge la vîrsta conștientizării în timpul revoluției de la 1848; pleacă la studii în străinătate într-o epocă de mare emulație și confruntări plastice; se întoarce în patrie în vremea luptelor pentru Unirea principatelor; trăiește momentele de efervescentă patriotică ale Independenței; pune bazele învățămîntului artistic și are o prodigioasă activitate plastică, abordînd aproape toate genurile și tehnicile (arhitectură, decorațiuni interioare, sculptură, pictură de șevalet și monumentală, grafică, gravură) — totul în decursul celor 60 de ani de viață, ce coincideau cu anii cei mai tumultuoși și plini de evenimente al secolului al XIX-lea românesc.

Organizatorul serii a evocat toate aceste valențe de impresionantă creativitate a maestrului.

Un grup de entuziaști ai acestui gen de spectacole de „istorie vie” au îmbrăcat costume „à la belle époque” pentru a sugera un tablou vivanț inspirat de una dintre compozițiile picturii — un autportret în atelier inconjurat de rude și prieteni într-una dintre acele seri muzicale la care invita interpreți celebri ai scenei lirice. Însuși Aman era pasionat violoncelist, bucurîndu-și orele de singurătate și melancolie cu acordurile duioase ale instrumentului drag. Această primă „soirée” de la Muzeul Aman — ce reedita atmosfera de altădată și voga ce o avea casa artistului, pentru concerte ce se dădeau în ea — s-a bucurat de colaborarea a doi instrumentiști de prestigiu — violoncelista Ioana Ostafie și contrabasistul Ovidiu Bădilă — care au conferit culoare locală spectacolului prin inspirată selecție a repertoriului (preclasic, romantic și contemporan — acesta din urmă ilustrat de admirabila compoziție „Tulnicile” a Ioanei Ostafie ce concorda cu subiectele bucolice ale unora din pinzele lui Aman).

Reunînd plastica, muzica și teatrul (fie el doar ca pantomima celor costumați) într-un spectacol total ce beneficia de scenografia preexistentă a interiorului constituit de artiști, această soirée de la Muzeul Aman contribuie, la fel ca parăzile de modă veche, la animarea unor spații istorice, în stilul vremurilor cînd acestea erau puncte de maximă importanță în trama culturală a orașului, aiutînd în acest fel la mai buna înțelegere și pătrundere a emulației existente în viața spirituală din România veacului trecut.

NICOLAE ROȘU ■

cel legat de sablarea tablei. Cu nisipul și instalațiile noastre, folosite la sablarea unor mici suprafețe de bronz, n-am făcut absolut nimic. Tabla de inox nu s-a sînchisit. Am încercat cu un nisip foarte dur, electrocorindon. A fost foarte bine, dar a doua zi tabla era roșie. Nisipul respectiv avea o foarte mare cantitate de oxizi de fier care se impregna în țesutul tablei, ca să zic așa. Am luat o stație de la I.U.C. — Grivița Roșie și am adus un nisip de foraj. Foarte bun, dar nisipul era prea moale. Am încercat cu nisipul de Miorcani, din nordul Moldovei, după ce-am adus stației o sumedenie de modificări. Era exact ce ne trebuia. Ceea ce rămîne este, o spun fără ocol, mîndria că, împreună cu artistul, care a fost permanent lîngă noi, am dus-o la capăt și am făcut un monument cum altul, pînă-n clipa de față, în Europa încă nu s-a născut”.

Inginerul Dan Popescu, șeful secției artă: „Ceea ce se va vedea clar, din toată lucrarea, vor fi cele trei basoreliefuri din bronz realizate în secția noastră după proiectele lui Pavel Bucur, autorul întregului monument, și-ale artiștilor Viorel Pater și Iorgos Iliopoulos, cu

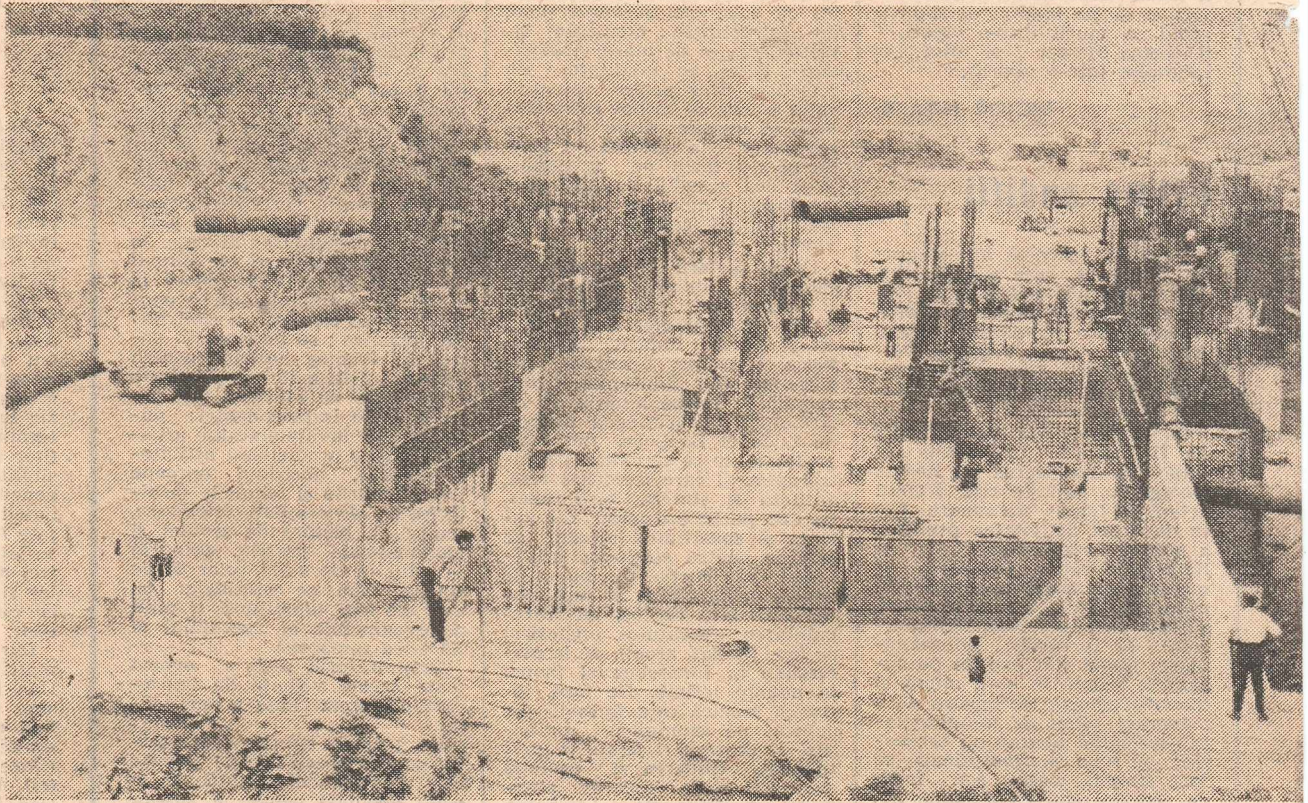
cîte un panou de cîte 50 de metri pătrați fiecare. Sînt cele mai mari basoreliefuri ce s-au turnat vreodată în România. Și pentru că acest lucru spune aproape totul, aș dori foarte mult să transcrieți numele tuturor celor ce-au trudit la ele: Gheorghe Cionoiu, Ion Părpălici, Nicolae Vilcea, Vasile Drăghia, Haralambie Stanciu, Dumitru Ioniță, Ștefan Dragomir și Marin Mocanu. Că a fost greu, că a fost ușor, asta aproape că nu mai contează. Principalul e că am reușit să respectăm grația autorilor, că personajele, extrem de numeroase, au viață, că basoreliefurile redau eroismul tinerilor ce-au construit Canalul. Din mijlocul acestor trei basoreliefuri ce alcătuiesc un triunghi echilateral se înalță, maiestuoasă, plină de avînt, gata parcă să-și ia zborul, monumentul însuși, adică „Flacăra Tineretului”. Va fi, sînt convins, o lucrare de excepție, așa cum i se și cuvenea magistralei albastre, clătore de prestigiu a epocii pe care cu mîndrie o numim „Epoca Nicolae Ceausescu”.

Inginerul Nicolae Păduraru, directorul Combinatului Fondului Plastic: „Ca să întregiți lista celor ce s-au legat trup și

suflet de această impresionantă lucrare, aș dori să-l mai amintesc pe Călin Popa, Dan Moraru, Petre Stăicu și Florin Cîcîrigă, cei care de peste trei luni, de cînd a început montarea ansamblului pe care le trimitem în flux continuu spre Straja, iau monumentul, ca să zic așa, la mîna și-l pun pe picioare. Dar, mai ales, cu un sentiment de stimă și profundă mulțumire, pînă să consemnati numele colegilor noștri de la Antrepriza Canal Dunăre — Marea Neagră, în frunte cu directorul întreprinderii, inginerul Otto Brauer, și cu inginerii săi, Gheorghe Emil și Horia Mănescu, fără de care „Flacăra Tineretului” ar fi rămas un monument ce nu putea fi ridicat. N-am să mă feresc să o spun că reprezentanții Antreprizei, deși cu responsabilități economice extrem de importante, au găsit totuși rezerve de energie și gîndire tehnică necesare rezolvării unor situații parcă de nedepășit. În măsura în care acest grandios monument ne aparține ca execuție, confirmînd clasa și talentul meseriașilor noștri, el este și al colegilor de la Antrepriză, care i-au dat realmente viață”.

O metaforă? Nu, o tulburătoare realitate a Epocii

Pe Dimbovița în jos

Plouă cu găleata. Știu de citeva zile că trebuie să aflu care este stadiul la zi al lucrărilor de pe Dimbovița. Imi fac fel de fel de planuri, cum să încep, ce să descriu întâi, care este cel mai important fapt după paravanele „D”, care au împinzit orașul. Străbat un șantier de zece kilometri, care scoate apa din albie și o pune... alături, ca să-i facă o „casă” mai arătoasă.

Rupere de nori. Cine să fie astăzi pe șantier? Pe niște enorme plăci de beton, montate proaspăt, constructorii merg ca pe... bulevard. Nicăieri apa. A dispărut! În zona Cringăși, la barajul, de citeva ori de statura unui om înalt, se toarnă beton. Muncitorii, inginerii, proiectanții nici nu iau seama la ploaia care cade în rafale. Uzi până la piele sorb apa, ca și pământul, prin toți porii. Nu vă încurcă? În întreținerea jumătate tare, jumătate în gind. Pur și simplu aici nu se aude, nu se observă decît cum curge betonul. Adoptă atitudinea de totală indiferență față de această zi urîtă, cu un mic... rabat. Privesc cu jind la cizmele lor de cauciuc și ce bune mi-ar fi! Într-un loc se ține un mic consiliu. Doctorul inginer Călin Popescu, inginer Oprea, Constantin, Costică Jalbă și Aurel Mișu, șefi de brigăzi, schimbă, infierbîntați, replici. Imi dau seama imediat că le face plăcere, cînd reporterul, care a trecut de barajul „D”, e uimit de ceea ce vede. Cum n-aș fi? Dintr-o privire, fără nu știu ce introduceri, locul vorbește singur, înfîlesc organizare, acțiune energetică, pentru comprimarea timpului... Aici lupta se dă pentru îmbinarea tehnicii cu esteticul, pentru transformarea unei albie urite și anchilozate într-un corp tînăr, viguros. Inot prin noroaie, sus la Lacul Morii, dar cheful de a munci mi se transmite. Tir de întrebări.

— Aici cum va fi?
— Pavaș, ca pe Calea Victoriei.

— Aici?
— Pădure!
— Aici?
— Bărți, debarcader.

Nu, nu, s-o iau metodic. Călin Popescu are munca aproape încheiată din momentul în care a predat, ca director al Institutului de cercetări și proiectări pentru gospodărirea apelor, planurile calculate pînă la amănuntul... amănuntului. Răspunderea, interesul, neliniștea îl aduc mereu aici. E cel mai puțin amestecat, în clipa de față, în turnarea betonului, deci e disponibil pentru mine.

— Reluăm subiectul?

— Nu este prima oară cînd încercăm să relatăm, pentru publicul larg, ce se întîmplă cu Dimbovița, cum va arăta într-un viitor foarte apropiat.

Acest proiect elaborat din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în acești ani fertili de după Congresul al IX-lea urmărește citeva direcții: actualul curs al apei să fie reamenajat încît să se integreze în arhitectura modernă a Capitalei; să fie salubritată o întreagă zonă pentru asigurarea unui microclimat; să se poată folosi în continuare, dar la parametrii superiori, apa pentru nevoile orașului; să se creeze un loc de distracții și recreere.

— Nu pot să renunț la o întrebare care se potrivește cu locul. Totul merge ca pe apă?
— Nu ne-am înecat nici o clipă.

— Cum ajunge cursul unei ape să fie o parte din viața dumneavoastră?

— Aceasta mi-e profesiunea, dar m-am legat sufleteste de Dimbovița de cînd lucrez la... operația ei estetică. Să vă amintesc că la începutul Bucureștiului s-a organizat în jurul acestei ape; dezvoltarea ulterioară a orașului, a industriei, creșterea fantastică a numărului de locuitori, „au murdărit”... Dimbovița. Etapa actuală impunea refacerea stării ei de sărătate și frumusețe.

— Pentru plăcerea de a merge cu barca, pentru ca apa să intre în „moara” orașului și să iasă iarăși cristalină, Dimbovița va fi etajată? Zimbiți?

Se ride cu poftă. Vreau să reformulez, mă simt stingherită că am exprimat atît de stingaci ceea ce încerc să înțeleg. Intervine cu tact Aurel Mișu.

— Gîndul dumneavoastră e corect. Apa nu se lasă „aranjată” în etaje, dar va fi „prinsă” în trepte, în biefuri, cum spunem noi. Vor fi realizate cascade, prin citeva noduri hidrotehnice. Va fi frumos, civilizat.

— Mă uit tot timpul după Dimbovița. O caut. Ce s-a întîmplat? Ați ascuns-o?

— Dimbovița ca să nu se stingherească nu se vede, dar ea își vede de treabă, nestingherită. Curge cu același debit, deviată, printr-un canal subteran, amplasat sub șosea, pe malul drept.

— Parcă ne jucăm de-a v-ați ascunselea!

— Trebuia să „ascundem” Dimbovița, era obligatoriu pentru cei ce lucrează de la Ciurel în jos. Noi care activăm sus la Lacul Morii putem lucra cu ea și la suprafață.

— Iertați săriturile de idei... Vor fi debarcaderi, de unde vom porni cu bărcile?

— Totul este prevăzut. Institutul Proiect București are această sarcină. Călătoria va începe de la Lacul Morii sau din orice altă stație veți dori.

— Vom lua bilet, să spunem, de la „Grozăvești sau de la Operă”?

— Corect!

— La cit timp se vor succeda cursele?

— Nu știu ce mai urmează, dar cred că e singura întrebare la care nu știu să vă răspund.

— Treccm cu vederca. Se mai păstrează legătura de pe un mal pe celălalt?

— Traversările și podurile intră în planul de sistematizare al Dimboviței. De o parte și de alta, pe maluri, cum știm, sînt stații de metrou, case, instituții, deci nu se poate gîti cursivitatea circulației. Întrebarea dumneavoastră este ecoul unei neliniști pentru că acum traversarea este interzisă, pe porțiuni, impuse de nevoile șantierului. Oricum, rețineți, Dimbovița nu va mai fi brăzdată de un număr exagerat de pasarele, de poduri, vor fi numai atitea cite am socotit necesar.

— Dimbovița este în stare să asigure apa necesară, sau o mai ajută?

— Are apă din belșug, nu vor fi probleme nici în perioadele mai secetoase.

— Ce adîncime ați prevăzut pentru Lacul Morii?

Constantin Oprea, un tînăr cu obrazii cafenii, ca după multe luni de mare, nu a fost nici o singură zi în concediu anul acesta, scoate din salopetă un plan, pe care-l apără cu grijă de ploaie.

— Aici în zona barajului adîncimea va fi de 11 m.

— Atențiune pentru cine nu știe să inoate! Ce ne mai comunicați inedit?

— Totul este inedit aici. Cursul nou, ca și cel vechi, de 10 kilometri va avea la „subsol” sectorul pentru colectarea apelor reziduale din oraș, iar la vedere, la „etajul” superior va curge apa curată, cristalină și, dacă vom vrea, ne vom putea plimba cu barca.

— Se va apropia Lacul Morii, ca mărime, de Herăstrău?

— Răsturnați întrebarea, Herăstrăul dacă va fi o jumătate din Lacul Morii. Împrejurimile vor fi și ele direct proporționale. Pădurea de la Roșu, multele grădini, cartierul înconjurător sistematizat, credem că vor completa ceea ce „dăluim” acum. Îndrăznim să credem că va fi o zonă mai frumoasă decît a Herăstrăului, de care noi deja sîntem îndrăgostiți.

...Nu este prima oară în România cînd un loc se schimbă radical. Este o operație care a devenit curentă, pulsînd întotdeauna de aceeași electricitate omenească. Aici, la Lacul Morii, nimic nu va mai semăna cu ceea ce a fost și mai este. Su-

prafața pe care merg va fi fund de... lac, iar peste o lună nu se va mai putea trece pe aici decît inot. Coronamentul digului de pămînt, care se întinde pe 4,2 kilometri va fi străbătut de șosea pe care vor trece mașini de toate tonajele. În zona Pasteur va fi o insulă. Mă mir, deși n-ar trebui! O văd cum va arăta cu ajutorul planșelor: o linie — un copac, o linie — o alee. Imi rezerv bucuria de a vedea aici... aici, copaci... copaci. Sînt la un pas să mă îndrăgostesc și eu de acest colț al Bucureștiului.

— Aveți o experiență profesională în a „vedea” idei. Pe ce șantiere, de anvergură, v-ați format?

— Să vă răspundă Costică Jalbă, are un adevărat palmares la activ.

— Cu o șapcă bine trasă pe ochi, bine udată, cu o privire de adolescent, dacă n-aș ști că e inginer nu i-aș da mai mult de 20 de ani, șeful de brigadă ia citeva măsuri operative, cerute de schimbarea vremii.

— E necesar să reiau întrebarea?

— Nu, am auzit-o. Am fost pe șantierele Paltinul, Prahova, Teleajen, Măneciu, Motru, Magistrala a II-a de metrou.

— Cînd ați avut timp pentru facultate, pentru șantiere? Sînteți atît de tînăr!

— Vă înșală ploaia. Am și doi copii.

— Să vă trăiască! Putem vorbi și de premiere pe Dimbovița, în jos?

— Rețineți concepția generală a sistematizării și unele dintre operațiile noastre de lucru.

— De pildă?

— Etanșarea cu ecranul de beton, devierea prin sifonare, betonarea cu aparatul gîslantă. Luăm parte aici la o lucrare hidrotehnică pur singe.

— Aici barca, în toate calculele de timp, de înaintare, de viitor, este mereu prezentă?

— Obsedant de prezentă! Este reperul nostru, cînd va pluti pe Dimbovița noi vom putea răsufla ușurați și vom trece pe un alt șantier.

— Și cînd va pluti?

— Curînd, anul acesta.

— Inginerul Aurel Mișu se luminează la față. Pentru el viitorul lac s-a și acoperit de multe ambarcațiuni.

— Altceva?

— Nu v-am spus un amănunt care o să-i mire, poate, pe cititori. Este prevăzută o instalație de încălzire pentru baraj, la stăvilă, încît iarna să poată fi efectuate ușor manevrele.

— Calorifer pe Dimbovița?

— Nici chiar așa, sînt doar niște bobine, racordate la cu-

ronț, care mențin o anumită temperatură în jur.

— Pești vor fi în Dimbovița.
— Am văzut clean, un pește sensibil, care semnalizează imediat orice noxe. Acum cînd apele de la „etaj” vor fi limpezi, într-adevăr limpezi, vor putea pescui, cred, tot felul de pești.

— Dorin Pavel, cu aproape jumătate de secol în urmă, vede posibil ca Bucureștiul să devină port la Dunăre. V-a fost cunoscută planurile profesorului?

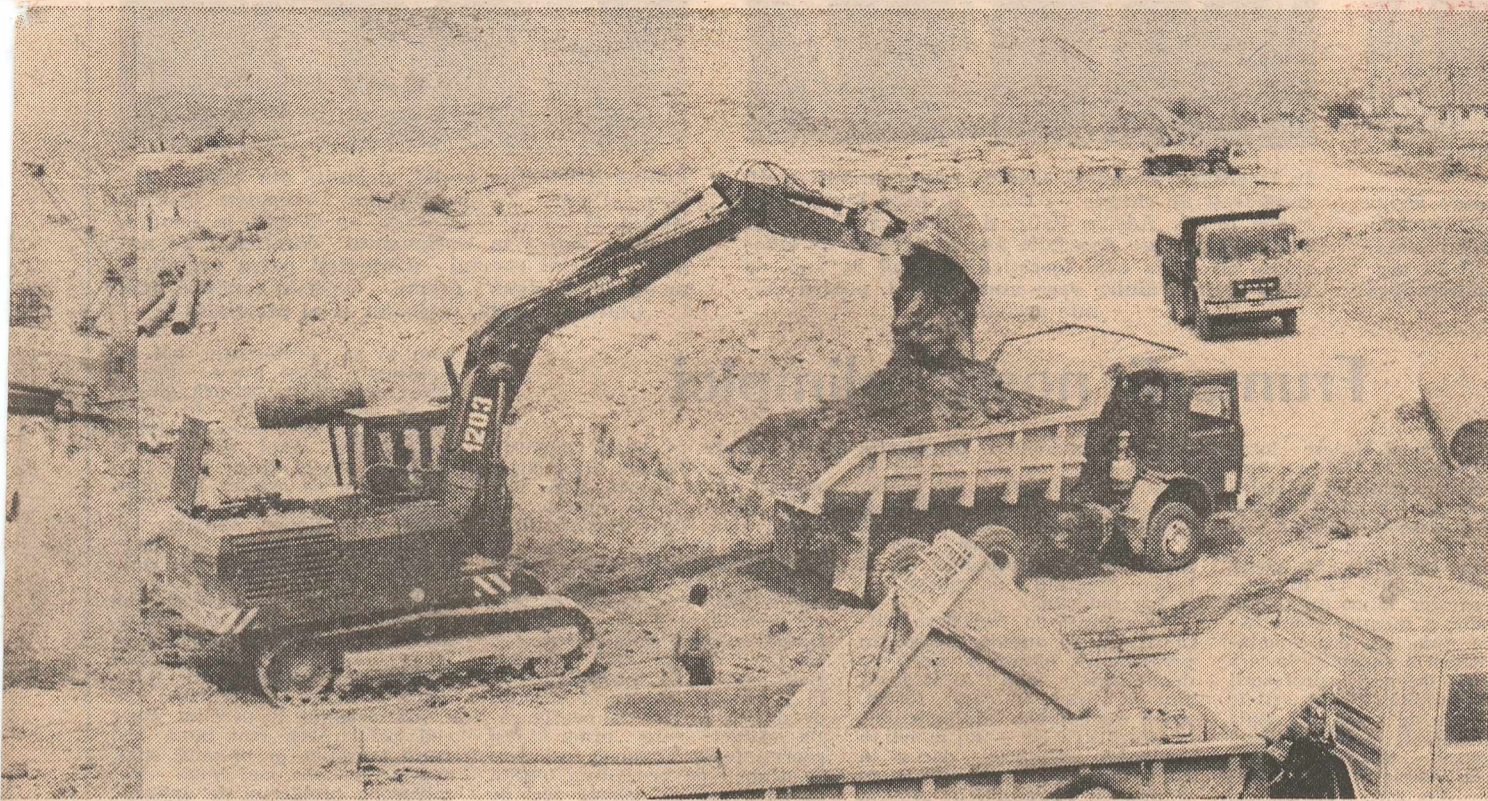
— Fără discuție, am avut mult de învățat de la Dorin Pavel, nu numai ce e meseria, dar și omnia. Se păstrează ideea și elemente din planurile lui. Sîntem azi în situația, ca urmarea unor importante „hotărîri” ale conducerii superioare de partid să intrăm într-un stadiu de finalizare. Într-o etapă următoare, Dimbovița, pînă la confluența cu Argeșul, va fi navigabilă; se va realiza un port în partea de sud a orașului și sigur se va face legătura cu Dunărea prin Canalul Dunăre-București, respectiv, prin Măhălești — Oltenița. Dar deocîndată să plece barca pe Dimbovița, în jos.

...Pe Dimbovița, în jos, tot timpul am căutat apa, cunoscută de cînd m-am născut. După ce interlocutorii mei mi-au arătat locul unde Dimbovița curge provizoriu, după ce i-am văzut o parte din noua casă, tot i-am simțit lipsa, ca unei mari vedete, care dispăre de pe scenă un timp... Dimbovița revine sigur înconunată de strălucire, înobilată de vechime, întinerită. Revine să-și numere vîrsta iarăși de la unu. O așteptăm și o învidiem pentru metamorfoza ei.

CARMEN DUMITRESCU ■

olae Ceaușescu: țara întreagă, un șantier

Cît e Siriul de mare

Prolog

Despre munții Buzăului există o întreagă literatură științifică și artistică. Folcloriștii și savanții o cunosc. Studiile academice despre zonă, ca și creațiile literar-artistice inspirate de ea ar putea alcătui bibliotecă întreagă.

Așadar... Munți mari, munți plini de frumuseți, munți încărcăți de bogății. Dar munți care, până nu prea demult, trăiau în amorfire, pentru că erau lipsiți de un fapt vital: drumurile. (Oare latinii nu spuneau: „Via vita”, punind lângă cuvîntul „drum” cuvîntul „viață”?)

Ei, bine, pentru a le da viață munților Buzăului au apărut, în anii care s-au scurs de la Congresul al IX-lea al partidului, mii de kilometri de „drumuri umblătoare”, cum spune cîntecul popular; au apărut zeci și zeci de poduri, viaducte și tunele, sute de mii de metri cubi de ziduri din piatră (ca să nu „fugă” munții la vale), văi întregi regularizate și îndiguite tot cu ziduri de piatră (li se spun „corecții de torenți”), cursuri de ape deviate și aduse în conducte pentru zeci de microhidrocentrale (nu mai amintesc de apa Buzăului, care, la Siriul, se va opri într-un munte pus de-a curmezisul ei — într-un bazin ce încorporează o cantitate de anrocamente ce-o depășește cu mult pe cea de la Lotru; ca să nu mai pomenesc de salba altor 19 hidrocentrale care vor apărea pe Valea Buzăului).

De „drumurile umblătoare” se

otografii de VICTOR RĂDULESCU

ocupă Antrepriza de construcții-montaj și reparații Buzău a Ministerului Industrii Lemnului și Materialelor de Construcții. O antrepriză cu lucrări în 14 județe și care, în întrecerea socialistă pe anul 1985, a ocupat locul I pe țară. Volumul ei de lucrări, în acest an, atinge aproape o jumătate de miliard de lei.

„Hai, Buzău, Buzău!”

Crizantemelor Nr. 16

Dacă, întimplător, treci pe strada Crizantemelor din Buzău, o stradă mai puțin circulată, și nu ești atent la o firmă fixată modest pe un perete, la numărul 16, poți ușor lua casa cu acest număr drept una din vechile case ale Buzăului. O casă liniștită, obișnuită, în care îți poți petrece în tihnă o viață de pensionar.

Trecîndu-i pragul, te izbește însă de la început o atmosferă care n-are nimic de-a face cu tihna. Telefoanele sunînd întruna, telexul care răpăie fără odihnă, modernul oficiu de calcul, mereu în plină activitate, febrilele sedințe operative — totul te duce cu gîndul la un stat-major în timpul unei bătălii. Este sediul central al amintitei antreprize, în permanent contact cu punctele de lucru răspîndite în cele 14 județe — din creierii munților pînă la fîrmele mării, din Tirgoviște pînă la Galați, din Sinaia și pînă pe Valea Putnei.

Cu inginerul Costică Grigore, directorul antreprizei, e greu de vorbit. În citeva rînduri, încercăm să începim un interviu (cu 16 ani în urmă îmi mai acordase unul, pentru o emisiune de televiziune, dar pe atunci era simplu șef de șantier, ne aflam undeva, în munți, la Nehoiu, telefoanele nu sunau...); dar, cînd se formulează întrebarea, sună telefonul „pe direct”; cînd se spun trei cuvînte dintr-o frază de răspuns, intervine „interiorul” sau aduce o veste telexul; un delegat vine, altul pleacă, și trei soluții se solicită în același timp. Ingerul zîmbește vinovat, ridică din umeri și aminăm interviul. Propune, în schimb, documentarea pe șantier, la fața locului. Însoțit de o mai veche cunoștință, tehnicianul Alexandru Schaffer, o vom lua spre Nehoiu, la brigada-antrepriză din zonă.

În stradă — strada Crizantemelor 16 — mai privesc odată clădirea: o casă veche, bătrîneasă, numai bună pentru tihnă unor pensionari.

„Hai, Buzău, Buzău!”

F.A.O. filmează la Nehoiu

Ingerul Octavian Nartea, șeful brigăzii-antrepriză Nehoiu: „Eu? Da, sint localnic. De cînd am terminat facultatea sint aici. Am fost la început diriginte pe șantier, apoi m-am transferat, de la beneficiar, la constructor. Cîți am în brigadă? 300 de constructori și mecanizatori. Între lucrările noastre mai importante ar fi, în clipa de față, execuția a 24 km de drumuri forestiere și a două microhidrocentrale. Activitatea noastră se desfășoară în patru perimetre. La „Giurca Mare”, la „Izvoru-fără-nume”, la „Siriubăi” (lucrări pentru evitarea colmatării lacului de acumulare la barajul Siriului) și Lunca Biscii. Lucrări esențiale. Apoi vin lucrările pentru căile de acces la barajul de la Surduc. Lucrări de peste 200 de milioane de lei. Vi se pare mult? Gîndiți-vă că la drumurile acestea se dislocă peste 200 mii metri cubi de stîncă, se fac 11 poduri, se construiesc 20 de mii metri cubi de zidărie din piatră. Să nu o luați ca o lipsă de modestie, dar despre calitatea lucrărilor făcute de noi, mai ales pe Valea Cătișu, au aflat și specialiștii din străinătate. Au venit specialiști de la F.A.O. și le-au filmat. Au fost vizitate și de specialiștii din U.R.S.S. și Israel. Lucrările de pe Valea Cătișu au fost proiectate de inginerul N. Gologan și au fost executate de echipa condusă de subinginerul Lucian Biclineru. Alți oameni care ne fac cinste? Să mergeți pe Valea Chiojdului, să-i vedeți pe cei ai maistrului Nicolae Dumitru. Execută trei microhidrocentrale. Acolo sint 80 de oameni, constructori și mecanizatori. Condiții grele. La barajul mare de pe Bisca — fără cale — s-a tăiat drum în peretele abrupt al stîncilor, la 25—30 de metri deasupra apei. Veneau urșii și se adăpau la izvor la numai 3—4 metri de constructori. Maistrul Nicolae Dumitru lucrează acolo cu aproape întreaga-i familie: doi frați, o soră, un unchi. Soția lucrează la antrepriză. Obiceiul constructorilor — să se „tragă” unul pe celălalt.

Hidrotehnica la lucru

„Ni se explică: de aici mai sint 50 de km pînă la Tirgu-Secuiesc. Și 77 de km pînă la Focșani. Aici Tișița își lasă apele să se împletească cu cele ale Putnei. Ca întîlnirea să fie „blindă”, între ele s-a postat o căciulă uriașă de gresie, cu pereți abrupti, și, în virf, un fel

de platou, așezat chiar sub nori. Se spune că escaladarea acestuia n-o pot face decît alpinisții și urșii. Mai ales cei din urmă, care și-au făcut pe platoul de sus un fel de colonie. Virfului acesta plin de urși i se spune „Căciulata”. Peste apa Putnei muntele are un alt nume, „Ciuta”.

Ne aflăm printre oamenii „brigăzii Focșani”, condusă de inimosul și experimentatul Constantin Dumitrescu. Brigada e cu toate lucrările de drumuri forestiere „în devans”: drumul auto Săgău, drumul auto Bradu, drumul auto Valea Rea, drumul auto Piriul Tincului. Ni se mai spune că microhidrocentrala de la Greșu (Greșu I) e „în grafic”, că se execută „corecții-toreni” la Herăstrău, pe Valea Nărujei, între văile Zăbala și Putna, la Nistorești, la Cremenea-Montegru, la Bîrsești, mai sus de Vidra cu 18 km.

Despre o întîmplare petrecută la Bîrsești s-ar putea scrie o povestire. În primăvara asta, din neglijența unuia din localnici, s-a produs un incendiu la o casă. Casele locului fiind din lemn și vîntul suflînd cu furie, focul s-a întins și a distrus citeva gospodării. La chemarea organelor locale a O.D.U.S., toți constructorii de pe valea aceasta au sărit și au pus mina la refacerea gospodăriilor oamenilor. Au făcut-o într-un timp record, astfel ca localnicii să-și regăsească tihna adăposturilor. Așa ne explicăm și de ce, în zi de sărbătoare, cînd ulițele salului erau pline de oameni în costume naționale, pe constructori (echipa lui Gheba Toader) i-am găsit la lucru. Recuperau timpul consumat cu refacerea caselor din Bîrsești. Zideau piatră peste piatră, scoasă de ei din albia Putnei.

Temerarii Bucegilor

Pe inginerul Gheorghe Oprea, șeful brigăzii antrepriză Sinaia, l-am cunoscut cu aproape douăzeci de ani în urmă (tot cu ocazia unui reportaj). Era atunci tînar, dornic să-și facă meseria. Întrebat acum, în 1986, cite lucrări a executat, zîmbește stingher și ridică din umeri: cine mai știe? Din 1961 se află pe Valea Prahovei și, de atunci încoace, n-a existat an în care să nu finalizeze lucrări, să nu predica beneficiarului ba un drum forestier, ba o „corecție de torenți”. Anul acesta are în grijă trei perimetre de „corecții” și trei microhidrocentrale, cu cite trei turbine fiecare, în lucru pe riul

Prahova. Pînă în 1990 va mai ridica ale 10 microhidrocentrale, între Buzeni și Comarnic. „O să fie o salbă de microhidrocentrale de mai mare dragul”.

Barajele pentru torenți? „Lucrări obișnuite”, zice, deși, ca execuție și ca proiectare, unele din ele se pare au puțini rivali pe continent (doar în Spania ar mai fi niște lucrări similare).

Între altele, brigada lui „a băgat apă potabilă” la toate cabanle din munți, la Babele, pe Caraiman, la Piatra Arsă, la „Virful cu dor”, la „Miorița” și la altele. „A trebuit deseori să săpăm în stîncă. S-a lucrat pe plozi, pe ger, pe ceață, uneori pe zăpadă”. Instalațiile de telescaune și teleschi sint executate tot de brigada din Sinaia. Trudesc pentru bucuriile și confortul altora, al turiștilor ce vin aici din toată țara. „Dar oamenii dv. — întrebăm — de ce condiții de viață se bucură?” Au dormitoare, ni se răspunde („un cămin gen hotel”), cu apă caldă și rece în camere, cu o cantină-restaurant (care, la rîndul ei, trimite mîncare caldă la alte microcantine, aflate la 40—50 de km. depărtare). „Sint oamenii noștri, trebuie să ne gîndim la ei...”

Să nu uităm Buzăul!

Ingerul Mihai Ionescu, șeful brigăzii-antrepriză Buzău: „Unde lucrăm? În tot bazinul hidrografic al Teleajenului. Corecții de torenți și drumuri. Pădurea trebuie îngrijită, apărată, exploatată în bune condiții. Pentru toate acestea, ai nevoie să ajungi în ea; și, ca să ajungi, ai nevoie de drum. Ei bine, toate drumurile astea noi le facem. Ba facem și drumuri „contur-lac”, la acumulări hidroenergetice, cum avem la Măneciu-Ungureni. Tot acolo facem și un centru de sortare și prelucrare a lemnului, centru complet automatizat, ca să se reducă la minimum pierderile de masă lemnoasă. Ce altceva să vă spun? Facem Fabrica de prefabricate din Tîndărei, termoficarea în municipiul Buzău, Fabrica de răcoritoare de la Ștefănești, în marginea Bucureștilor, o Fazanerie la Gruu-Ilfov și... tot de-astea. Ce, am uitat riul Buzău? Ati aflat-o? Bine, scrieți că facem un dig — în valoare de 400 milioane de lei — pe malul stîng al riului Buzău pentru amenajările hidroenergetice. Frunțasi? Nu ne mai ajung panourile de onoare!”

Lupta cu timpul

Secția de utilaje, producție industrială și transporturi Buzău se ocupă de toată tehnica necesară șantierelor din cele 14 județe. În plus, recondiționări, reparații și exploatare, în valoare de aproape 90 de milioane de lei anual. Secția — după cum ne mărturisea șeful ei, tînarul inginer Viorel Tănase — are peste 500 de muncitori și cam tot atîtea probleme pe zi. Cite nu se întîmplă pe șantiere cu mașinile, buldozerele, excavatoarele? Noroc că înșii care se ocupă de ele sint oameni buni, iscusiți, „sufletești”.

Buldozeristul Ion Crișmaru, de la coloana Văleni, lucrează de peste 20 de ani la drumuri forestiere, toate numai în stîncă. E unul din frunțasi antreprizei. Cu el nu sint probleme. Își repară singur utilajul. Secția are nevoie de „sufletești”, mai ales în intervențiile de pe șantiere. Înțirierile în intervenții înseamnă gol de producție pentru constructori. La Focșani sau în Tirgoviște, la Sinaia sau la Tulcea, la Nehoiu sau la Călărași, chiar dacă se solicită simultan, intervențiile se fac cu promptitudine. Sint oameni ca maistrul Constantin Gioabă (cel mai vechi din unitate), Mafti Ion, maistrul mecanic auto, sau Sotirică Ion, care oricînd, la orice oră din zi sau din noapte, au alertat acolo unde era nevoie. Indicatorii la producția industrială — depășii. Se lucrează încă din luna mai în contul lunii iulie.

În loc de epilog, aș parafraza versurile vechiului cîntec popular: „Cît e Siriul de mare / N-are drumuri umblătoare”, iar cu gîndul la „statul major” din str. Crizantemelor nr. 16 din Buzău aș repeta, cred că justificat, versul cu care am încheiat primele capitole ale acestor însemnări: „Hai Buzău, Buzău!”

MIRCEA LERIAN

Tinerii matematicieni Florian Luca, Iulian Grindeanu, Marius Dabija, Mihai Anitescu, Nicolae Beli și Dorin Bucur — autori ai unor rezolvări originale, au câștigat două premii I, două II și un premiu III la Olimpiada internațională de matematică desfășurată la Varșovia

În localitatea olandeză Leiden, reprezentanții școlii românești de chimie — Dorin Bogdan Borza, Marilena Gilcă, Adrian Șalic și Traian Șulea — au obținut rezultate deosebite atât la probele de laborator, cât și la cele teoretice, revenind în țară cu cinci premii, dintre care unul special, pentru chimie organică

Echipe fizicienilor noștri, alcătuită din Adrian Bot, Gagyí Palffi Zoltan, Bogdan Vulpescu, Ciprian Necula și Daniel Vrinceanu, au ocupat, la Londra, locul al doilea în clasamentul (neoficial) pe națiuni, liceenii români dobândind patru premii, o mențiune și două premii speciale (ambele prin Ciprian Necula, deținător și al premiului I

Ne-am deprins în ultima vreme, să numărăm — iulie de iulie — distincțiile obținute de liceenii români la olimpiadele internaționale de matematică, fizică și chimie. Iată, și anul acesta recolta e bogată: trei premii I, cinci premii II, șase premii III și trei premii speciale. 18 în total, cu trei mai multe decât numărul reprezentanților noștri. Este, incontestabil, un succes, care se alătură în chip fericit precedentelor, menținând echipele noastre reprezentative în rîndul celor mai bune din lume. Acest fapt este o confirmare a valorii școlii românești, este un rezultat direct al condițiilor deosebite de studiu asigurate elevilor de către partidul și statul nostru, a cultivării atente a atitudinilor celor mai dotați dintre ei.

Ceea ce impresionează în chip deosebit este numărul mare al

liceenilor care alcătuiesc loturile reprezentative, fiecare dintre ei fiind posibil de selecționare în prima echipă, numai barajele succesive ducînd, în final, la desemnarea celor mai buni. În același timp, este demn de remarcat faptul că de pregătirea acestor loturi se ocupă, cu pasiune și migală, numeroase cadre didactice din învățămîntul liceal și superior, la care se adaugă, desigur, profesorii pe care olimpicii îi văd zilnic în sălile lor de clasă din Baia Mare, București, Arad, Ploiești, Cluj-Napoca, Galați, Craiova, Timișoara. Numai enumerarea orașelor din care provin cei care ne-au reprezentat în acest an la olimpiadele internaționale

este un argument ce ne permite să afirmăm că nu există, în momentul de față, un centru unic de unde sînt recrutați acești elevi pregătiți excelent, ci că asemenea centre sînt în toată țara, pretutindeni unde există dragoste de cunoaștere și har didactic.

Inconjurați cu încredere, stimulați să se autodepășească în permanență, olimpicii noștri au demonstrat, încă o dată, că știu să treacă, în chip fericit, peste momentele de tensiune, că pregătirea lor — nu numai în domeniul științific, dar și în cel al puterii de concentrare, al voinței, al încrederii în propria valoare — este ireproșabilă. Vorbînd de încrederea în ei,

mă gîndeam că, exact cu un an în urmă, profesoara Paraschiva Arsene de la Liceul „C.A. Rosetti” din Capitală spunea că elevul său, Dorin Bogdan Borza, se va număra în acest an printre cîștigătorii Olimpiadei internaționale de chimie; și așa a fost, el revenind în țară cu premiul al II-lea și premiul special pentru chimie organică. La fel, cu prilejul recentei Balcaniade de matematică de la București, încercînd să afiu detalii cu privire la configurația echipei care urma să ne reprezinte la Varșovia, cei care se ocupau de pregătirea lotului ne-au spus că există zeci de elevi apti să intre în primii șase, și doar barajele care ur-

mau să se desfășoare pot să stabilească acest lucru, încredere existînd în oricare dintre ei. Și încă o dovadă în acest sens: rezultatele ceva mai slabe obținute anul trecut de olimpicii de la fizică s-au datorat — ni se explica la momentul respectiv — unor elemente care țineau, efectiv, de neșansă, valoarea elevilor noștri fiind cu totul alta; și iată, în acest an, la Londra, reprezentanții noștri au ocupat în clasamentul neoficial pe echipe locul al II-lea, iar Ciprian Necula, elev în clasa a XI-a a Liceului „Gh. Șincai” din Baia Mare, a reușit performanța de a lua premiul I, premiul special pentru cea mai bună lucrare teoretică și premiul special pentru cea mai bună rezolvare a problemei de optică.

D. M. ALEXANDRU ■

Frumoșii noștri olimpici

Săptămîna marilor speranțe

Ce poate spune, cit poate spune un reportaj despre un eveniment atît de complex, de emoționant, atît de plin de răspunderi pentru toți cei angrenați în desfășurarea lui, cum sînt examenele de admitere în învățămîntul superior?... Poate spune ce mult înseamnă, în grija partidului și statului nostru, acest examen, cea dintîi mare selecție a viitoarelor valori ale societății, cit de mult înseamnă pregătirea pentru viață, pentru profesie, a celor mai tineri cetățeni ai țării. Poate spune ceva despre firescul cu care acești tineri absolvenți ai liceelor de toate profilele își gîndesc viitorul prin prisma unei diplome universitare, firesc, fără crispări, fără o miză exagerată (evident, sînt și excepții), optînd adesea pentru formula învățămîntului seral, sau fără frecvență, fără teamă de efort, biziundu-se cu încredere pe achiziția profesională cu care îi înzestrează liceul. La poarta marilor institute bucureștene am văzut sute de tineri, cu dosarele de înscrieri în mîini. Emoție? Da. Zăpăceală? Da, cîteodată. Niciodată însă n-am văzut nimic de natura complexelor. Fiecare știe că acolo poate fi locul lui și că depinde numai de el să-l obțină. Un asemenea reportaj ar fi putut vorbi la fel de mult despre munca tuturor celor care veghează la legalitatea concursurilor de admitere, la păstrarea unei neștirbite obiectivități în aprecierea calității lucrărilor, despre consumul uriaș de inteligență, da, de inteligență, pus an de an în slujba perfecționării sistemului de apreciere (la Institutul Politehnic din București există deja cîteva facultăți care prelucrează electronic — deocamdată numai — situația înscrierii candidaților). Securitatea a cîștelor este, în acest concurs, al obiectivității, condiția indispensabilă. Copiii noștri o merită.

Un reportaj mai poate spune ceva despre culoarea fierbinte a acestor zile de febră, ca să zicem așa „fiziologică”. Un reporter însă n-a putut spune, într-o pagină de revistă, decît cele de mai jos.

Marele spectacol al examenelor de admitere în învățămîntul superior a început (în continuarea directă a celorlalte: treptele. Toate la un loc, ca un turm al verilor noastre). Emoția ia forme diverse, uneori chiar curioase, cum este această „furie” a ordinii care domnește în fața Facultății de medicină, în dimineața zilei de 15 iulie. „Să vedem copiii!”. Să-i vedem cînd ies adică. Să-i reperăm în mulțime. Mulțimea înghețe de-îndată, unul cite unul, pe cei ieșiți în curtea facultății. Merg încet, aproape fără să știe de ei, ca învingătorii unui maraton (doar că aici, nu întotdeauna primii sosiți sînt și primii clasati). Plouă torrențial. De trei ore strada tirăște torente cenușii Podul ud al umbrelor și-a pierdut culoarea și coboară in-sesizabil, într-o încercare incon-

știentă de a micșora contactul cu frigul și umezeala. Din cînd în cînd se aude ca un ordin: „Ridicați umbrelele, să vedem copiii!” Umbrelele se execută prompt, scuturînd nemilos pe umerii purtătorilor noi pinze de ploaie. Nu contează. Sute de părinți, frați, surori, bunici, prieteni, umplu Boulevardul Eroilor cu formațiuni bine organizate de suporteri. Primii ieșiți sînt chinuți fără cruțare: toată lumea vrea să știe cum a fost. De la întrebarea umilă, modestă „a fost greu?” și pînă la pixul nesățios să neteze totul, dacă se poate și datele problemelor (se desfășoară examenul la fizică), cu lux de amănunte, toată lumea vrea să știe.

În general, se face de unu singur. Rar, conversații amice leagă mici grupuri. Schimb de experiență. Scepticism/optimism.

Plouă de trei ore și nimeni nu se clintește. Cîțiva, inspirați au găsit soluția: așteaptă în mașini. Cîte patru, cîte cinci. Au invitat așadar și alte familii la adăpost. O fraternitate ursuză unește marile speranțe.

Orice săptămîna începe luni. Lunea marilor speranțe a fost totuși într-o marți. Pe 1 iulie, odată cu începerea înscrierilor la institutele de artă. După cum se știe, Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale”, Institutul de Educație fizică și sport (da, și el), Institutul de arte plastice, Arhitectura presupun probe de aptitudini, eliminatorii. De aceea, atît înscrierile cit și prima etapă a examenelor sînt în avans cu aproximativ o săptămîna față de celelalte facultăți,

pentru a permite celor eșuați aici să-și reformuleze opțiunile, înscriindu-se în altă parte.

Luni 7 iulie, la Conservator. Clădirea din Știrbei-Vodă colț cu Poiana narciselor a devenit de mai multe zile o citadelă inexpugnabilă. Cu amabilitate, persoana de la poartă ne interzice accesul în institut, propunîndu-ne o convorbire telefonică. Tineri cu legitimațiile de candidat în mîna trec de „cerberul” feminin. O programă minuțioasă a îngăduit fiecărui candidat să cunoască sala de examen, acustica, ambianța, sunetul pianului. Mici rețușuri de interpretare, sub îndrumarea profesorului (care are și el permisivitatea de a intra împreună cu tînărul candidat).

La telefon, secretara rectorului ne confirmă interdicția de a pași dincolo de poartă pe

toată durata examenelor de admitere. Drăcușorul lăuntric al gazetarului face un mic pas înainte — insistă. Face apoi un mic pas înapoi — se cumințește. În definitiv, spectacolul cel mare se va derula afară, la intrare.

Marti, 8 iulie. Intrarea din strada Știrbei-Vodă e aglomerată discret. Douăzeci-treizeci de persoane, între care candidații se disting destul de ușor prin tinuță. E cald și înorat. Fetele poartă rochii albe de pinză topită, sau fuste de culoare închisă și bluze albe. Tinuță de concert. Băieții, simplu, cămăși albe sau costum sobru — prea sobru? — stingaci. Părinții puțini. Se țin deoparte. Emoțiile sînt aici puțin cinice. Proaspeții (cel mai mulți) absolvenți ai liceelor de muzică din țară au obișnuința scenei. Un examen ca oricare altul, eterna pîndă a unei „zile bune”.

Imbulzeală în fața listelor de candidați. „Sînt mai puțini anul ăsta!”. „Sînt mai mulți ca anul trecut!”. „Cine e X?”. „Una de la Timișoara, e foarte bună. O știu de la „Cîntarea României”. E trăznet!”

Conservatorul, o redută dificilă, extrem de specializată. Trei locuri la compoziție și șase candidați. (Așadar, o facultate cu aproximativ cinci-sprezece studenți!) Rezonabil! Iată însă probele eliminatorii: prezentarea unei compoziții proprii și improvizație pe o temă dată, la pian. Se înțelege astfel de ce concurența e așa de înțeleaptă...

„Bach-ul mi-a țesut cel mai bine”. „Cum e, îți dă acorduri și intervale intercalate?” „Cit ai luat?” „Nouă și zece!” (9 și 10 sau 9, 10?). Sfîla primei zile de reportaj propriu-zis mă împiedică să bruschez emoțiile cu întrebări. Bloc notes-ul meu și pixul (prea colorat!) au atras deja atenția, neavînd practic nici o justificare în locul și ziua aceasta. Priviri curioși-bănuitoare mă izolează. Renunț. Am stat deja prea mult într-un loc, nebotărită. Mă decid să privesc și să ascult. Mă fac că aștept și eu pe cineva. Dincolo de grățiile porții, un glas sonor cheamă pe rînd candidații, dirijîndu-i cu o amicală bătaie pe umăr. „Lancea Emil, clarinet!” Un băiat în costum gri, cam lung la minci, trece de poartă, în aclamațiile-urale ale colegilor. Le răspunde bravînd ca la o intrare în ring. La vioară, Fapas Efstathia n-a venit încă.

Tinerii aspiranți la diplomele artei nu prea sînt sentimentali. Mamele stau suspect de rezervate deoparte, de-abia cutecînd

atelier literar

G. Dumitrescu

L. Budău: Așteptăm de la dv., nu file răzlețe, improvizatii grăbite, facile, delirante, ci o selecție lunară, exigent și avar alcătuită, cu cele mai bune rezultate ale răstimpului respectiv. Bătuțe la mașină. Altminteri, nu vă putem urmări cu atenția și consecvența implicite promise (ca să nu mai spunem că, din motive prea lesne de înțeles, nu vă putem răspunde chiar în fiecare săptămână!).

A.C.: Ieșiți de mult din această linie de preocupări, nu ne este la îndemână să vă oferim decât impresia spontană că traducerea dv. e onorabilă (o puteți compara de altfel dv. înșivă cu numeroasele versiuni cuprinse în Addenda ediției mari, apărută la Editura pentru Literatură Universală, în 1968).

A.B.E.: Desigur, paginile sint mai lucrate, s-a adunat ceva experiență (au trecut anii...), dar în lipsa marelui glas interior, lucrurile rămân totuși mărunte, cusute cu căznă și rivnă, mai bine — mai rău, așa ca o muncă (atență și curată) la gherghet, și cam doar atât.

Em.B.: Nimic nou (nici măcar lipsa de umor...), Subtilitatea extremă e că

Ion T. nu ne-a mai scris nimic, nici măcar ca să nege cu indignare confuzia cu Em. B. L... El, care era cel mai îndreptățit... Mai bine lăsați-o baltă!

F. Lian: Dacă e vorba de patru ani, se poate spune că ați învățat prea puțin, că n-ați înțeles esențialul, că ați scris mult prea mult și la voia întâmplării și că ați citit prea puțin și fără preocupări studioase, sistematice. (Schimbarea frecvență a semnăturii n-a făcut decât să incurce lucrurile, să ne împiedice să vă cunoaștem mai bine și să vă „diagnosticăm” mai repede). Din fericire, virsta vă îngăduie să luați lucrurile de la început, înlocuind graba și superficialitatea cu aplicație și seriozitate.

Vasluian și alții: Vă rugăm, cu toată stima, să nu ne mai adresați nouă rugăminți, insistențe, solicitații, etc. în vederea publicării lucrărilor dv. în alte rubrici și pagini ale revistei. Nu depinde în nici o măsură de noi. Singurul spațiu care se află, atât cât se află, sub „jurisdicția” noastră, este, bun-rău, acest „atelier literar”. Pentru alte pagini și rubrici, adresați-vă redacției.

Sandra Cara: Adresați-vă unei reviste care se ocupă și de proză.

Szasz Carmen: Nu se pot da răspunsuri decît în cadrul acestei rubrici (nu și la domiciliu). Folișii, deci, un pseudonim în acest scop. Silvia Nicolau, Ram. Enescu, Anna Amia, Al. Klein, Simona Bucur, Esthera Marco, Cr. Sidov, C. Ițoae („Hemografie”), P. Tincoea, Rom. C. Adrian, Mircea Enescu, Ioana Dumitrescu, Șerban Gabriel, L.S.-Brăteanu („Din cerul alb”, „Sclavie”), E. G.—Ghițeanu, L. Lăcraru, Cecilia Tamaș, Petre Petruș, Andreea Negoescu, Andreas S., Costel Stanescu: Sint unele semne (încă nu deajuns de concludente). Continuați și reveniți.

El. Alexandru („Într-o lume”), Romăși Rodin, Nic. Stanciu, Nicoleta Petrescu, Mih. Mureanu, Teodosia Avram, R. Fl. Coravu, Ov. Bonaciuc, Laur. Dobre, I. Moraru, Elena Vlad, Cezara Bălan, V.-M. Hanet, Iarina Drafoșlav, Iul. Sava, Alex. Sorin, Lil. Mocan, Anca Cristian, Fl. C. Teoc, Neula Milean, V. Ciochinaru, M. Cirstinoiu,

N.R. Manuscrisele nu se inapoiază.

COPAC INFLOBIT

Părea că stelele
Sint niște muguri umezi
De lumină

În zori
În petale largi se desfac
Cerul e un copac
Înflorind albastru
Ca o mirare a ochilor tăi.

VIDIU CLANCA

AMURG NEINTRERUPT.

Lumina soarelui.
Roșie. Rănește frunzele.
Prima dată o simt cosmică
și mă mișc prin ea
ca printr-o apă străină.
Gîndul mă duce
la acei dinozauri,
urîșe ființe nătinge,
care năpădiseră cîndva
toată planeta.
În lumina aceasta
s-au întins să moară
unul cite unul.
Răgetele lor
îmi joacă undeva în gîtlej.

C. DANIEL

VIATA

Din toate părțile
Să te bată iubirea
Așa cum marea —
O insulă.
Tu să faci diguri
Și porturi
Și să inventezi niște vase
Sau vise.
Iar țirziu
Iubirea face riduri
Și marea înghetață la țarm.

CONSTANTIN DINCA

AUTOSUGESTIE

Cînd se știa singur
se lăsa bătut de gînduri
să-l șlefuiască

ca pe sfinxul din Carpați
Avea nevoie să creadă în asta
își desena sufletul pe oglindă
mirat de fiecare dată
că e cel puțin de trei ori
mai mic.

MONICA MARIN

NEMINTUITI

N-a mai plouat de două mii de ani
pe cine aștepți privind către ceruri?
buzele tac... aerul șoaptelor taie
fierbinte precum o frunză de salcie uscată
pe țalpi pămîntul crapă de sete
ne iubim privind către ceruri —

pe cine aștepți?
ierbile beau doar umede umbrele nopții
și rădăcinile caută bezmetic tot mai adine,
din pîr un păianjen își țese o pinză,
răbdarea,

pe cine aștepți...?
de-atîta secetă, pe fundul mărilor roșii
s-au albit craniul și coastele apei...

VARUJAN VOSGANIAN

DE PLOAIE

Haina de blană scoasă afară
cînd plouă (pentru aerisire)
capătă mirosul transpirației de fiară.
Nebunia poemului de toamnă scris
primăvara
— exercițiul minții, spunea poetul.
Numai cuvintele de bază, nătingele
își îfseau scăfiriia verde.

Acum sint ca pisica de demult pe care
am chemat-o în casă, am hrănit-o
și-am mingit-o.
Și-am trimis-o înapoi în ploaie.
Și ea mi-a plins toată noaptea la geam.

Picătura de ploaie — mărunță crăiasă
Se prelinge cu regret de pe frunză
în pămînt.
Și frunza suride, neștiind că o va urma
într-o zi.

La geam ploaia — ritmic jazz
(auzi pianul? cum trepidează totul).
Îmi desfac părul negru și-l scutur.
Noaptea se lasă ca un capac de pian.

CELIA BĂNUȚ

cite un „succes” timid, sau mimînd nonsalanța juvenilă, „bafțit”. Viorile în cutii roase cu eleganță se odihnesc de-a valma rezemate de zid. Simple obiecte, deîndată ce și-au încheiat menirea. O lume aparte, cu îndreptățitul orgoliu al cercului de inițiați.

Zi de înscrieri la Academia de Științe Economice. Intrările sint păzite de două-trei persoane vigilente. Afise apăsate: „Intrarea în institut este permisă numai candidaților”. Deci, prima despărțire. „Copiii” sint împinși înapoi cu surescitată grijă. Li se urează succes. La înscriere? Da, e necesar, intrucît există un avizier al dosarelor respinse.

Nu mi-e deloc greu să disting candidații de suporteri. Cei dinții poartă semnul limpede: dosarul. Se simte parcă o voluptate a urîteniei lui. Cu cit e mai puțin frumos, cu atât e poate mai norocos. Asta să fie problema noastră? O tină rădăcină se aștepte intrarea la înscrieri. Dar n-are dosar! „Nu, eu nu dau examen. Am venit cu prietenul meu. Eu sint învățătoare. Sintem din Satu Mare. (o cheamă Nicoră Claudia.) Prietenul meu încearcă a doua oară. Da, la f.f. E merceolog la I.T.A. Satu Mare. La Comerț, tot la comerț dă și anul ăsta. Da, am venit numai pentru înscriere. Ne întorcem acasă și apoi vine numai el la examen. Trebuie să reușească anul ăsta. O să fie greu, dar n-avem ce face”.

Un tătăl încă tînăr consultă cu fervoare avizierul cu situația înscrierilor și face calculul concurenței. „Sint 6,5 pe loc pînă la ora asta. Nu, fata n-a venit. S-a înscris deja. Am venit numai eu ca să mai iau pulsul. Dă la Comerț, secția turism. A optat singură. Eu n-am sfătuit-o nicidecum, ca să n-am pe urmă remușcări sau reproșuri din partea ei că uite, dacă dădeam în cutare loc, aș fi intrat. Și-a ales singură. S-a pregătit. Nu, nu la zi. Dă la seral. E mai prudent. Oricum, e repartizată la „Suveica”, la industria ușoară. A terminat liceul acum, la „Dimitrie Cantemir”. O cheamă Ileana Morhan.”

Un bărbat cu părul alb și o tină rădăcină, care par că nu sint împreună. Îmi zic că am prins doi interlocutori dintr-un foc și economisesc o introducere de captivitate benevolentă. „Mă numesc Maria Petrișor. Dau la cibernetică, la seral. De ce la seral? Păi lucrez deja de un an la Centrul de calcul al Întreprinderii textile Dacia. Am mai dat și anul trecut, dar la Politehnică și n-am reușit. Da, emoțiile sint aceleași. Sper să reușesc. Mi se pare o meserie foarte interesantă”. Bărbatul cu părul alb era... tatăl.

O femeie mărunțică, îmbrăcată aproape în negru, se odih-

nește lingă niște bagaje nu prea voluminoase. Pe cap, basma, fața arsă de soare trădează munca la cîmp: „Am venit cu fata mea. Nu știu la ce facultate dă. Aici, la A.S.E. Ea știe. Eu am venit cu ea, că așa se cuvine. Am lăsat și treabă și tot și am venit. Ce să-i fac? A mai dat și anul trecut. Sintem din Tirgoviste. Mai am doi băieți, căsătorii. Cu ei am scăpat de griji. O mai am p-asta mică. O reuși și ea. Da de ce dați la zi ar toate astea?” Pe fată o cheamă Maria Venescu. Aș fi vrut s-o cunosc.

O fată cu multe „mame” se plimbă de la o intrare la alta, debusolată, neștiind unde să meargă pentru înscriere. Cei de la poartă explică răbdători, fiecărui în parte. Se cunoaște că au un bun exercițiu psihologic și... vechime în muncă. De ce dăm „la zi ar” toate astea? Pentru că ne interesează pe toți soarta acestei foarte numeroase promoții de bacalaureați, ne interesează visele lor, ne interesează calculele lor, ideea lor despre viitor, ne interesează spectacolul intrării lor în viață. Aparent bizară emoție a părintelui care-și vede fiul intrînd pe poarta facultății, chiar și numai cu dosarul de înscriere în mînă, acoperă tulburarea în fața unei evidențe: copilul a crescut. Copilul nu mai e copil decît pentru părințele său.

Ultima zi a înscrierilor, la Facultatea de farmacie. Liniștea din curte, din fața avizierelor, mă intrigă. În holul cu ghișee destinate înscrierii candidaților, numai o fată, în pantaloni trei sferturi și tricou turcoaz, își completează la o masă formularul de înscriere, sub ochii surioarei mai mici, despre care aflăm că e în clasa a treia. Introducerea de rigoare, legitimități și: „Știu că sint foarte mulți înscriși. Am dat și anul trecut. Am căzut cu puțin sub linia de admitere. Am mai învățat un an, într-o izolare aproape totală. Am citit foarte mult, nu doar manualul, ci și multă literatură de specialitate. Îmi doresc mult să devin farmacist. Știu că medicul pune diagnosticul, dar mai știu că el nu poate trata și că asta depinde de farmacist. Apoi îmi place mult chimia și farmacia e o aplicație specială a chimiei. Deci nu e numai tentația halatului alb. Părinții mei sint foarte îngrijorați, mai ales că fratele meu mai mic, care a terminat acum Liceul sanitar, dă examen la medicină. Ce să vă spun? Sper să fie bine!” N-a vrut să-și spună numele. N-am insistat. Fișa de înscriere era pe masă. Aș fi putut trage cu coada ochiului, dar m-am jenant de indiscreția mea în fața instinctului ei de discreție. Tot ce știu e că s-a înscris la poziția 700. Două zile mai tîrziu, am aflat că după ea, s-au mai înscris doar patru candidați.

„Cum văd, înscrierile s-au cam încheiat, tovarășă secretară”. „Aproape. Acum așteptăm trenul de Băilești și pe cel de Bacău”. „?!?” „Așa glumim noi, sint niște trenuri care vin mai către prînz din Oltenia și din Moldova. Cei mai mulți s-au înscris în primele zile. Fiecare crede că prima victorie s-a și consumat odată cu acest formular tip. Fiecare crede că un loc trebuie să fie al lui. Spectacolul e, în orice caz, teribil. Vin cu cite patru cinci insoțitori, coada se mărește în consecință. Rudele sint mai nervoase decît candidații. Avem patru ghișee, răbdare multă și experiență. Pe unii a trebuit să-i învățăm să-și confecționeze dosare plic. Nu s-au găsit aproape deloc în această perioadă. Pentru cei care vin de departe și n-au ce trebuie unei asemenea manopere, le-am pregătit noi niște dosare, aduse de fiecare de pe-acasă sau rămașe de la alte lucrări de secretariat. Cele mai mari probleme le-am avut anul acesta cu candidații veniți de la Liceul sanitar din Brașov, ale căror diplome de bacalaureat au fost întocmite neglijent, fără inițiala tatălui și fără al doilea, al treilea prenume al absolventului. Asta poate aduce enorme încurcături. Ar trebui să militați și dumneavoastră, presa, pentru mai multă responsabilitate în completarea unor asemenea acte oficiale” (Dialogul a avut două interlocutoare: Ioana Ionescu și Cornelia Ruse, secretare. Am preferat transcrierea în bloc, dat fiind că s-au completat permanent reciproc.).

Luni 14 iulie, la Centrul Universitar București, fierberea e în toi. Către prînz, se vor afișa la fiecare facultate listele candidaților înscriși la concursurile de admitere. Stau de vorbă cu secretarul cu probleme profesionale-științifice al C.U.B., Dinu Taraza. „Este, fără îndoială, un an greu, aș zice chiar unul fără precedent. S-au înscris 15.000 de candidați mai mult ca anul trecut. Faptul se explică, intrucît promoția de bacalaureați este cu 40 la sută mai numeroasă în acest an. Fenomenul are consecințe de tot felul. Unele din ele, neașteptate. Se pare că toată lumea s-a gîndit aproximativ la aceleași lucruri, încît afluența a crescut cu 54 la sută la seral. Sint facultăți la care în alți ani s-a intrat cu medii mai mici, cum sint cele ale Institutului de construcții. Ele au părut deci mai accesibile. Urmarea — în această vară, concurența este de 6,5 pe un loc. Și invers, la automatică, electronică, electrotehnică, facultăți pretentioase ale Institutului Politehnic, s-au înscris mult mai puțini. Mă rog, acestea sint însă probleme mai mult de sociologie. Am aflat că, în activitatea de

supraveghere a examenelor și corectare a tezelor, sint angrenați peste 4.000 de cadre universitare. O socoteală simplă: 68.737 candidați X 3 teze (probe) X două corecturi = 412.422 de corecturi. Centrul universitar este în aceste zile o uzină sub presiune.

În aceeași dimineață, în Aula Facultății de drept, are loc instruirea cadrelor didactice și a cercetătorilor din institutele de cercetări ale Universității în vederea desfășurării în condiții optime a examenelor. Sint prelucrate pe îndelete normele și metodologia de examen. Cele mai mărunte, în aparență, detalii, sint explicate, de la primirea candidaților în sala de examen pînă la corectarea propriuzisă a lucrărilor și afișarea rezultatelor. Notăm o singură comandă a rectorului, Ioan Ioviț-Popescu: „Tovarăși, trebuie să avem respect pentru candidat!”.

Din nou 15 iulie, prima zi a examenelor de admitere în învățămîntul superior. Un raid împrejurul Institutului Politehnic București e o adevărată excursie. Suprafața lui numără kilometri pătrați. Plouă. La Grosăvești, autobasculantele răzcolesc noroiul. Cartierul își pregătește altă față. În Militari, pe trotuarul larg, grupuri de părinți așteaptă ieșirea copiilor. Evident, sub umbrele. Claudia Anca Luca a apărut pe poartă. Rochia ei decoltată, subțire, e demult udă. Părul creșt, icozur. Ce mai contează? Răspunde binevoitoare tuturor celor care o întreabă despre subiecte. A terminat Liceul de electronică și dă examen la Transporturi — secția material rulant C.F.R. Tatăl lui Răzvan Marian Milea e din Moinești — Bacău. Își ține firea, încrezător în șansele fiului la Transporturi autovehicule rutiere. Un student la T.C.M. își așteaptă fratele — Marius Căruntu, candidat la aceeași facultate. „El n-a vrut să dea la T.C.M., Ar fi vrut electronică dar nu faci numai ce vrei, ci și ce se poate. L-am sfătuit cu toții să dea aici”.

Pixelul nu mai scrie. Filele carnetului sint deja ude.

La medicină, alți vreo zece interlocutori. Emoții, speranțe, ploaie. O fată mă roagă să pîndesc la ieșire un băiat grășut, de 1,70 m, cu părul creșt și ochelari. „Îl cheamă Radu Lăscăe. Spuneți-i că a zis Magda s-o aștepte. Vă rog mult!” Evident, îl pîndesc, amuzată. Uit de reportaj, ca să nu mă fac de rusine și să-i incurc pe cei doi. Noroc că fata s-a întors repede.

Oare ce se întîmplă în sală? Exercițiul de imaginație (plus experiențe mai vechi și informații mai noi). O sală de concurs de admitere nu seamănă cu nimic din ceea ce știm despre concursurile sportive, de

pildă. Poate, cel mult, liniștea chinută și chinuitoare, care co-virșește acum amfiteatrele ar putea fi comparată cu momentul suspendat de dinaintea unui serviciu în meciurile de tenis. Candidații au fost legitimați cu atenție la intrarea în institut. Apoi, încă o dată, în sală. S-au așezat în bănci, pe locurile marcate și „au lăsat la catedră tot ce au asupra lor, plase, manuale, genți, ziare, etc., în afara stîloului (cu cerneală albastră!) și a buletinului de identitate”. Li se împart „foile tip A” și li se face instructajul: cum să completeze colțul din dreapta, cum să numeroteze paginile, „cu cifre arabe, nu romane!” (li se arată încă o dată care sint cifrele arabe; risete), cum să corecteze, eventual, o greșeală (numai cu o linie dreaptă, nicidecum altfel” ș.a.m.d. Se controlează băncile, buletinele, chiar și batistele (bănuți de ce!). În fine, este adus plicul cu subiecte. O fată cu pistrui, sigură pe ochelarii ei, se încumetă să-l deschidă. Se scriu pe tablă. Urmează trei ore...

Frunți asudate, batiste frămîntate în palme, pixuri roase între dinți, figuri încruntate, figuri naive, temple cuprinse în palme cu disperare mută, ochi care se uită pe geam (oare ce-o face tata, săracul) sau fixează tabla ca într-un exercițiu yoga, felurite, foarte personale poziții în bancă, desene ce înfloresc cu pixul pe ciorne (acestea se aruncă la urmă!), cite o mascotă pe bancă, uște și două (două!) sticle cu cerneală!... Din timp în timp, mici gesturi și întrebări sopțite: „Putem să facem și schema?” „Are ceva dacă hîrtia mea are o pată?” „Puțeti să-mi dați altă foaie? Pe asta am confundat-o cu ciorna...”

Trei ore. Azi nu mai plouă. Examenele s-au încheiat. O tăcere lungă, așteptarea suspendată dinaintea serviciului intr-un meci de tenis. Pe curînd, rezultatele.

TANIA RADU

Fotografii de VICTOR RADULESCU

Arhaica „roată a grădinarului”, reinventată de muncitorii craioveni

Oraș de cîmpie, Craiova s-a avut bine, de cînd se știe, cu lanurile de porumb și de floarea soarelui care-o îmbrățișau strîns și din toate părțile. Cîmpia năvălea, pînă nu prea demult, și în oraș, invadea mahalalele, ajungea pînă-n centru. Case de țigoveți cu fumuri, cu scoici la intrare și scări păzite de lei din ipsos mînjit cu bronz, ascundeau în spate întinse ogrăzi cu cotețe și grajduri, întinse grădini cu lanuri de porumb și brazde grase de roșii și verze. Era în vremea cînd industria localului, unica lui industrie, era cea a morilor, cînd mii și mii de vagoane cu griu, aduse din satele ce împrejmuiau Craiova, se prefăceau aici în făină, cînd în văzduhul fierbinte al verilor, peste orașul adormit și plat, robit orizontalei cîmpiei, părea că stăruie zi și noapte o piine, o gigantică piine care se rumenea undeva, sus, lingă cer, revărsînd peste urbe o perpetuă și pătrunzătoare aromă. Apoi imaginile, brusc, s-au schimbat, orașul s-a ridicat tumultuos pe verticala marii industrii și a unor proiecte arhitectonice de o unică anvergură, devenind, practic, altul, tînar modern, nou în toate, în panoramă largă ca și în detaliu. Proces firesc, legitimat de exigențele veacului, de exigențele dezvoltării socialiste, cu încălcabile consecințe în viața oamenilor. Dar acest „altul”, vreme îndelungată, a privit, dacă nu cu dispreț (uneori și cu dispreț!), oricum cu indiferență, cîmpia și viața ei, agricultura nefiind, în epocă, decît o cenusăreasă, o soră vitregă a industriei. Fapt care, pînă la urmă, s-a răzbunat, după vechea și dreapta lege potrivit căreia cel care nu primește nimic nu-ți dă nimic. Craiova, pînă nu chiar demult, se hrănea aproape exclusiv „din import”, aducea cartofi din Țara Bărsel, mere din Gorj sau din Vilcea, carne și lapte de la alte depărtări. Redîndu-i agriculturii privilegiile ei pierdute, conferindu-i un nou statut, un nou rol, de fundamentală însemnată pentru existența și forța țării, anii Congresului al IX-lea al partidului au pus, firesc, și în fața orașelor, prea infatuate cîndva de „noul” lor, sarcina de a nu aștepta, ca pe o obligatorie servitute, darul cîmpiei, al „vechii” și răbdătoare cîmpii uitate la

porțile lor de beton, ci de a forța acest dar, de a-l spori prin propria lor contribuție. Cel care ne amintește toate acestea este primarul Craiovei, tovarășul Marin Lungu. Vechi om al industriei, dar și al cîmpiei, păstrînd încă vie, din niște ani ai copilăriei care n-au murit pe de-a-ntregul în fel, amintirea porumbului cules cu mina din lan și copt în spuză. Un om pentru care, ca pentru alții alții, sarcina de partid a autoaprovizionării orașului, prin crearea și dezvoltarea unei „centuri agricole” puternice și eficiente, a răspuns și unei vechi pasiuni, a cărei latență a scăpărat la întîlnirea cu fapta. Drept pentru care, desi cu ascuțișul a tot felul de probleme —

(din care 2 000 de vaci și juninci) și vreo 13 000 de puși ce populează grajduri și felurite adăposturi. Nu-i, după cum se vede, chiar un colos acest C.U.A.S.C., pe cînd Craiova, cu cei peste 300 000 de locuitori ai ei (la care se adaugă 100—150 000 de navetiști) e chiar un colos. Oare produsele oferite de „centura agricolă” îi ajung măcar pe-o măsă? Punem întrebarea, așteptăm. O să vă răspund printr-un singur exemplu, spune tovarășul Lungu, alte exemple veți găsi dv., la fața locului. Notați, vă rog, că, în ce privește aprovizionarea cu cartofi, cele 250 de hectare ale C.U.A.S.C.-ului „acoperă” Craiova. Atît de mult, din atît de puțin? ne mirăm, dar întrebă-

aflute chiar pe linia de centură a municipiului, în satul Livezi, se amenajează acum livezi. Livezi de pruni, de meri, de vișini și de cireși. Și, lingă pomi, de-a lungul traseului pe care va circula în curînd primul tramvai al Craiovei, se plantează zmeur și coacăz. Cuvîntul decisiv în dezvoltarea „centurii agricole” a orașului l-au avut și îl au, firesc, știința și tehnica. Două stațiuni de cercetări, stațiunile Șimnic (cu profil cerealic) și Ișalnița (cu profil legumicol), acordă centurii, alături de Universitatea Craiova, asistență științifică exigentă și promptă. O stațiune de mașini agricole bine dotată, condusă de un reputat specialist al pămîntului, ing. Mircea

care, asemenea cailor din imaginea noastră, fac și multiple alte munci). Căci ar fi fost păcat, ne spune Ioan Dascălu, președintele unității, ba nu, se răzgîndește el, de ce zic păcat?, ar fi fost absurd, de-a dreptul absurd, să încerci să înghesuși în solar un tractor, cînd abia e loc de întors pentru blăjinele pătrupede și plugul lor. Din aceleași motive, adică pentru cruțarea consumului tehnic cînd nu-i nevoie de el, porumbul C.A.P.-ului (care, deși neirigat, e de pe-acum mai înalt ca omul, făgăduind producții-record) va fi recoltat manual. Înseamnă, îi zicem președintelui, că aveți forță de muncă, asta-i grozav! Ba e chiar neașteptat, în condiția în care țărani din sate îndepărtate vin la oraș și se fac muncitori, pe cînd cei din Ișalnița, de sub nasul Craiovei, rămîn, iată, la indeletnicirile lor de demult! Da, vine răspunsul, ceva „forță” mai e prin sat. Căci și aici se muncește bine și se câștigă bine.

Dar noul? Unde e noul, unde e știința, unde e tehnica? Le-am întîlnit, între altele, în două imagini de o vie pregnanță: o uriașă „roată a grădinarului”, cea pe care-o vedeți în fotografia noastră (chiar uriașă, cu nu mai puțin de 5 m diametru), descoperită de noi tot la Ișalnița, și o modernă instalație cu baterii solare montată la Șimnic. Cele două instalații au o poveste comună. Și roata de la Ișalnița (acționată de apele canalului de aducțiune al Termocentralei Craiova și slujind la irigarea a vreo 10 ha cu legume) și instalația de la Șimnic (care asigură apă caldă menajeră pentru nevoile stațiunii) sînt, în mare măsură, opera muncitorilor craioveni. Uriașă roată metalică a fost confecționată cu ajutorul iscusiților meșteri de la atelierul mecanic al Combinatului chimic, iar instalația solară cu ajutorul altor mari meșteri, mobilizați de O.D.U.S. la o treabă care privește și satul, dar și orașul. Un oraș în care, prin eforturi de țărani și de muncitori, încep să iasă să miroasă, cald și pătrunzător, a piine.

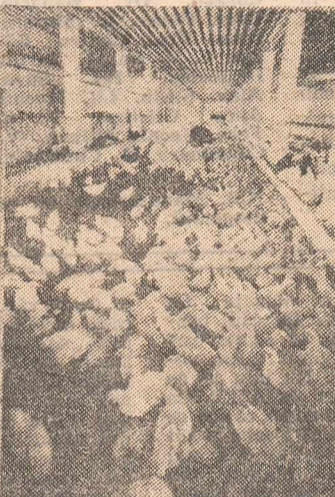
ILIE PURCARU
Fotografii de
PAUL AGARICI

La hotarul Băniei, pretext bucolic pe o șosea modernă

Prin eforturile lor, Craiova miroasă, cald și pătrunzător, a piine

130 000 de pui va livra, în august, centura agricolă a orașului

În suburbia Ișalniței — sediul unuia din marile combinate chimice ale țării — se face, intens, și zootehnie

Bătălia pîinii, o bătălie a tuturor

multe și grele într-un oraș de dimensiunea Craiovei și cu clocoțul ei de viață — implîntat în activitatea-i cotidiană, primarul Lungu găsește timp, răgaz, disponibilitate de a se ocupa, și asta zilnic, de „sectorul agricol”. Practic, nu-i zi în care să nu calce sectorul, deși problemele i le cunoaște cu ochii închiși. „Sectorul” sau „centura agricolă” a orașului, ne relatează tovarășul Lungu, se compune din 8 C.A.P.-uri, integrate zonei urbane sub păstoriarea unui C.U.A.S.C., C.U.A.S.C.-ul Șimnic-Craiova. Consiliul unic al Șimnicului s-a înființat în februarie anul trecut. Pînă atunci, cele 8 C.A.P.-uri erau risipite în patru C.U.A.S.C.-uri, aportul lor la aprovizionarea Craiovei fiind, în bună măsură, de bunăvoințele altora, străini orașului. Averea noului C.U.A.S.C. se alcătuiește din 11 000 hectare arabile, 130 hectare de vii, 635 de legume și de cartofi, 274 de livezi (la care se vor alătura în curînd încă 300, aflate „în lucru”), vreo 9 800 de bovine

rea bate în gol, răspunsul ni-l va da „fața locului”. Un răspuns, firește, lesne de bănuț: practicarea unei agriculturi intensive, care să-i întreprindă pămîntului zelul de a produce. Pentru asta, hectarele „centurii agricole” au fost purcate cută cu cută, meticulos și melodic, întocmindu-se o hartă detaliată (detaliată pînă la brazdă, pînă la „universul mic” al boabei și al țărinei din lirica lui Arghezi!) a tuturor posibilităților și resurselor solului. După care fiecarei petec de pămînt i s-a incredintat o „sarcină de producție”, după puterile lui (sporite, desigur, prin tot felul de stimulente). La ceasul de față nu-i de aflat, pe moșia C.U.A.S.C.-ului, nici fir de pîrloagă, nici măcar de sămîntă. Chiar și acolo unde s-a crezut că „nu se poate”, că terenul e cu totul și cu totul ostil producției, s-a putut. Este cazul a vreo 300 de hectare impislite de mărăcini, unica „pată albă”, pînă mai ieri, pe harta verde a C.U.A.S.C.-ului. Pata nu mai există, pe cele 300 de hectare,

Niță, își spune și ea cu plînătate cuvîntul. Un cuvînt prețios, cu atît mai prețios cu cît truda celor de pe tractoare se desfășoară aici în condiții aparte. Căci nu se ară și nu se seamănă doar în largul cîmpiei, ci și, deseori, printre case și blocuri, printre stîlpi și rețele electrice, recoltele dobîndite (5 000 kg. de griu la hectar, în vara asta) fiind rezultatul unei curse cu obstacole în înțelesul cel mai propriu al termenului. Am putea opri însemnările noastre aici, lăsînd imaginile din aceste pagini să vorbească singure. Cîteva explicații, totuși, ni se par oportune, fie și numai pentru a veni în întîmpinarea unor legitime curiozități ale cititorului. Ce caută, de pildă, caii, se va întrebă cu siguranță lectorul nostru, într-o centură agricolă pe care mai sus am numit-o puternică și modernă? Ne aflăm la C.A.P. Ișalnița, într-un solar dezafectat de varză timpurie și pregătît, în aceste clipe, pentru cultura acelei delicate otlene care se cheamă praz. Se ară cu boii (aceiași

Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități

■ În 14—15 august a.c., se împlinesc 70 de ani de la intrarea României în războiul împotriva Imperiului Austro-Ungar, pentru dezrobirea Transilvaniei străbune. Faptele de bărbăție fără seamăn ale generalilor Ion Dragalina, Eremia Grigorescu, David Praporgescu, cit și jertfa de singe a căpitanului Grigore Ignat, a eroinei de la Tg. Jiu — Ecaterina Teodoroiu, a caporalului Mușat, căzuți eroic alături de mii de fii bravi ai poporului nostru, au intrat în filele de aur ale istoriei patriei. Eu vă scriu pentru că la Deva trăiește un veteran al acestui război. Se numește **Ioan N. Aluneanu (Alea Patriei, bl. E., ap. 3, Deva)**. De curând a împlinit 93 de ani. A fost mobilizat ca sublocotenent în războiul din 1916. Iar în războiul antifascist din 1944 a luptat pe frontul din nord-vestul Ardealului. Vă scrie un om în etate de 87 de ani, din dorința de a împărtăși tinerilor crimele din lupta pentru independența și neatinerea poporului român, din eroica istorie a neamului românesc. (Dr. Victor I. Suiaga, bd. Decebal, bl. 14, ap. 18, Deva).

■ Cu nr. 9/665/R, primim de la **Ministerul Comerțului Interior**: la adresa dvs. nr. 9 227/1986, primită de noi în 14 mai a.c., trimitem alăturat răspunsul dat petiționarului Ioan Antonescu din Calea Ferentari 72, bl. 5, et. III, ap. 16, Sectorul 5 — București și, totodată, vă restituim telegrama trimisă de acesta.

Adresa (rîndurile de mai sus — n.n.) este semnată de consilierul juridic șef, M. Popescu, și, spre nedumerirea noastră, lipsește cu desăvîrșire răspunsul oficial, parafat. Să fie o simplă omisiune?

■ Mă numesc **Victoria Avram** și sint muncitoare la **A.E.S.C.L. — serele de legume Tirgoviste**. Mă adresez dvs. întrucît, în luna noiembrie 1985, am fost internată la spitalul județean, împreună cu băiețelul meu de 1 an și două luni. Firește, am primit un concediu medical de 16 zile pentru perioada de spitalizare. Însă, de cite ori m-am prezentat la conducerea unității pentru a-mi contrasemna certificatul medical și, de bună seamă, pentru a ridica banii cuvenți, am fost aminată mereu... pe luna viitoare! Din noiembrie anul trecut și pînă în prezent au trecut, iată, 8 luni, iar eu nu pot să trăiesc din promisiuni.

■ În numele Asociației de locatari a blocurilor G-31-35, D-24-26 din municipiul Satu Mare vă scrie **Gheorghe Griguiță**, administratorul asociației. De mai bine de 4 ani, conducerea asociației noastre a solicitat E.G.L.-ului Satu Mare să scoată apa acumulată în beciurile blocurilor amintite și să facă reparațiile necesare. Firește, contra-cost. Nici după acest interval de timp reprezentanții unității sătmărene n-au binevoit să întreprindă măsuri, iar subsolurile blocurilor noastre au devenit un fel de broscării și crescătorii de țînțari.

Intrucît nu este singura asociație de locatari din municipiul de pe Someș care ne semnalează prezența în exces a apei în subsolurile blocurilor de locuințe, solicităm Consiliul popular municipal Satu Mare să întreprindă măsuri ferme pentru a înlătura aceste focare de infecție.

■ Urmare a articolului publicat în revista noastră nr. 20 din 16 mai a.c., cu privire la lipsa din unitățile comerciale ale M.C.I. a rezervelor de la „Emanatorul electric pentru combaterea țînțarilor”, ne răspunde chiar **Intreprinderea Metalica din Oradea**, care a asimilat, omologat și fabricat în serie respectivul produs: I.C.R.M. București — sector chimice — a solicitat și contractat pentru anul 1986 un număr de 5 000 bucăți emanatoare și 60 000 rezerve (piese schimb). Considerăm că I.C.R.M. București a solicitat un număr prea mic de asemenea emanatoare și rezerve pentru populația Capitalei, motiv pentru care în magazine nu se găsesc nici rezerve suficiente, mult solicitate de cei care le folosesc pentru stîrpirea țînțarilor.

■ Un grup de muncitori din localitățile **Slobozia, Tîndărei, Ograda, Slăveni, Movila etc. din județul Ialomița**, toți oameni ai muncii în întreprinderi din localitățile Fetești (Ialomița) — ne scriu că, începînd cu 1 iunie a.c., trenul cursă de persoane nr. 8 571 sosește la Fetești de regulă după ora 7.30. Or, programul majorității întreprinderilor din Fetești începe la ora 7.00. Lucrătorii ialomițeni solicită ca orarul trenului amintit — un fel de cursă muncitorească — să rămîna cel inițial, pentru a nu întîrzia de la serviciu.

■ Mă numesc **Gheorghe Pușazan** și locuiesc în strada **Mihai Sadoveanu nr. 3, bl. B-4 din orașul Strehaia (Mehedinți)**. De ce vă scriu? Am venit la Strehaia prin transfer în interesul serviciului, la unitatea locală F.A.I.O. Strehaia. Am primit locuință, dar nici pînă azi nu mi s-a achitat legala indemnizație de transfer, conform articolului 195 din Legea 57/74. În amintita Lege se stipulează cit se poate de clar: „...persoanele transferate în interesul serviciului au dreptul la rambursarea costului transportului pentru el și membrii familiei, precum și pentru gospodăria sa; diurne de deplasare pe durata călătoriei; plata unei indemnizații egală cu 1/4 din retribuția sa medie lunară, pentru fiecare membru al familiei în parte; un concediu de 5 zile plătit, acordat la cererea sa”. Într-adevăr, aceasta e litera legii în privința transferului în interesul serviciului.

■ Sint juste afirmațiile Ioanei Gîoară de la Liceul industrial din orașul Drăgășani — ne răspunde **Consiliul popular al județului Vilcea** — precum că directorul liceului — Marin Ghilancea — a incurcat niște... cadouri. Cu ocazia cercetărilor s-au mai constatat deficiențe privind starea atelierelor școlii, organizarea defectuoasă a instruirii practice, dezinteres în pregătirea predării orelor de specialitate, aspecte ce au dus la obținerea unor rezultate slabe în procesul instructiv-educativ al elevilor. S-au făcut propuneri a căror aplicare este menită să conducă la întărirea disciplinei în rîndul personalului didactic, la ridicarea calitativă a întregului proces instructiv-educativ. Rodica Rancea a fost eliberată din funcția de director-adjunct, iar două cadre de specialitate au fost trecute în producție. Directorul liceului, Marin Ghilancea, a fost eliberat din funcția de membru al Biroului executiv al Consiliului județean al educației și învățămîntului Vilcea, iar la începutul anului de învățămînt 1986/87 se va analiza oportunitatea menținerii acestuia în funcția de director al Liceului industrial Drăgășani.

■ Numele meu este **Nicolae Badea** și sint sudor la **Intreprinderea-Antrepriză montaj și reparații centrale termice București (Antrepriza Sud)**. Situația mea locativă este total nesatisfăcătoare și din acest motiv mă adresez dvs. Locuiesc împreună cu soția bolnavă și doi copii minori într-un fel de hol. Menționez că lucrez din 12 decembrie 1972 în București (inițial la întreprinderea „Vulcan”). Deci, într-un sub incidenta Decretului din 1976 cu privire la stabilirea în municipiul București. Am actele depuse și aprobate pentru stabilirea în Capitală. Formalitățile însă întîrzie. Vă rog să binevoiți a mă ajuta.

Am dat curs acestor rînduri și ne-am prezentat acasă la sudorul Nicolae Badea. Condițiile în care locuiește, împreună cu o soție bolnavă și doi copii minori sint, într-adevăr, grele. În consecință, ne-am deplasat la I.A.M.R.C.T. București unde, spre bucuria noastră, am primit tot concursul inginerului Vlad Bădulescu, directorul unității. În ședința C.O.M. din 3 iulie a.c. se formulează cererea nr. 02803/86 către Consiliul popular al Sectorului 5 București: „Prin prezenta vă rugăm a ne sprijini în repartizarea unei locuințe cu 3 camere, cu contract provizoriu, pentru tovarășul Nicolae Badea, om al muncii la unitatea noastră în funcția de sudor, cu marca 1524. Tovarășul Badea Nicolae este căsătorit, are doi copii, soția lucrează la ICSITPSC București în funcția de tehnician proiectant. Menționăm că tovarășul Badea Ni-

colae are actele depuse și aprobate pentru stabilirea în municipiul București”.

Să sperăm că vom găsi măcar acum înțelegere și solicitădine la Consiliul popular al Sectorului 5 București pentru a rezolva acest caz, în fond, omnesc și legal.

■ Primim de la **Consiliul popular al județului Hunedoara**: Ca urmare a articolului apărut în revista „Flacăra” nr. 21, din 23 mai a.c., vă informăm că librăria nr. 39 din orașul Petrița nu a fost desființată. Considerîndu-se utilă, această librărie funcționează și va funcționa în continuare.

■ 8 familii din str. Toamnei nr. 30, Sectorul 2, București, ne scriu despre situația neplăcută în care se află din cauza unor florărese ambulante acuate la subsolul imobilului și în curte. Este vorba despre Iordache Elena și Veronica, precum și despre Neaga Bănică. De la scandaluri repetate la „concerte” nocturne, de la injurii la devastarea grădinii de zarzavaturi, de la ciini vagabonzi la tot felul de intruși — găsești tot ce vrei și ce nu vrei în Toamnei 30! Micul imobil din curte a fost transformat într-un fel de menajerie. Familiile Popa, Jalea, Băițatu, Moraru, Bădănu, Chiriacescu și Fortunescu se întrebă cu ce anume au greșit de sint nevoite să suporte o asemenea tratament necivilizat. Deplasîndu-ne la fața locului, am constatat că lucrurile stau mai rău decît ne-au fost descrise. Prin urmare, rugăm Consiliul popular al Sectorului 2 București să găsească soluții adecvate pentru rezolvarea acestui caz pe cit de bizar pe atît de intolerabil.

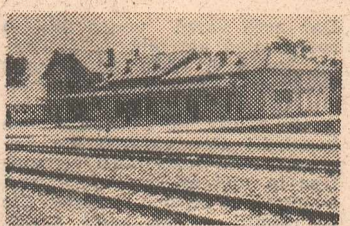
■ Primim de la **Consiliul popular al Sectorului 1 București**: prin adresa nr. 557/23 ianuarie 1986 — adresată Judecătoria Sectorului 1, pentru dosarul cauzei nr. 7466/1985, facem cunoscut instanței de judecată că magazinele au fost construite fără autorizație de construcție și cu încălcarea Decretului 144/1958. Contravenientul Silviu Nicolae a fost sancționat cu procesul-verbal nr. 116/1986, în conformitate cu HCM nr. 2490/1969, pentru construcții executate fără autorizație. Consiliul popular al Sectorului 1 a emis decizia pentru demolarea celor două magazine.

■ **Consiliul popular județean Vrancea** răspunde lui Valentin Arcon din comuna Vulturii că adunarea generală a membrilor cooperatori a aprobat ca pe lista cazurilor speciale să fie inclus și el pentru a putea beneficia de toate drepturile cuvenite unui membru cooperativ. Lui Valentin Arcon i s-a repartizat astfel 15 ari teren arabil ca lot în folosință, în punctul Vadu Roșca, și urmează să primească și cereale pentru anul 1986.

■ În cele ce urmează dăm citeva soluționări favorabile și, deci, vești bune pentru cei care ni s-au adresat. **D.P.M.O.S. Suceava** răspunde că Mariana Marinic din Calafindești a fost repartizată la Combinatul de fire, celuloză și hîrtie Suceava, iar Vasile Th. Anichiforesci din Fălticeni a fost încadrat la I.C.R.M. Suceava; **Consiliul popular județean Arad** îl sprijină pe Sorin Marius Neniță în recuperarea locului de muncă la secția mezelurii a întreprinderii de industrializarea cărnii Arad; **Consiliul popular județean Prahova** ne înștiințează că Sorin Marinica din Bărcănești a fost repartizată și încadrată la Combinatul petrochimic Brazi.

■ **Profesorul Vladimir Tudose din orașul Siret (Suceava)** ne scrie despre inaugurarea

stației C.F.R. și a liniei ferate Siret—Dornești. Orașul Siret — fostă capitală a Moldovei, în vechime — și-a schimbat din temelii înfățișarea, ne asigură colaboratorul nostru, dar el și-a schimbat și renumele din „oraș cu gară și fără tren”, în oraș cu gară modernă și o linie ferată în toată regula. Siretenii ne roagă să transmitem mulțumirile lor tuturor celor în drept pentru acest dar indispensabil civilizației pe care-o trăim. O facem cu plăcere, notînd pentru viitorime că primul tren de persoane a plecat din noua stație C.F.R. Siret la data de 4 iunie 1986!

■ **Teodor Pîntea din satul Solduba, comuna Homoroade, județul Satu Mare** (precum și alți 38 de cetățeni din cele mai depărtate colțuri ale țării) ne întrebă care este situația „la zi” a extractului fluid de ghimpe (Xanthium sp.) numit Adenostop, recomandat în afecțiunile de prostată, prostatită, cistopielită, precum și în litiaza renală. Pentru obținerea unui răspuns riguros ne-am adresat întreprinderii de medicamente Biofarm București, tovarășei Cornelia Iuganu, responsabilă compartimentului invenții și inovații, care ne-a relatat că Adenostop-ul are, deocamdată, aviz pentru micro-producție (în cadrul Laboratorului galenic din Cluj-Napoca). Cu adresa nr. 1320, din 28 decembrie 1985, ICSMCF București a solicitat 800 flacoane de Adenostop în vederea experimentărilor clinice. Cu alte cuvinte, produsul se află pe drumul cel bun. Dacă medicamentul, realizat de o echipă de medici clujeni (conf. dr. Pavel Petcu, conf. dr. Georgeta Lupuțiu, prof. dr. Gheorghe Petrișor, dr. Ecaterina Androneșcu, dr. Emeric Bordaș), va trece proba experimentărilor clinice, urmează avizul terapeutic „Șarja O”, și, desigur, avizul de fabricație industrială.

■ Un număr de scrisori vizează probleme de spațiu locativ. Am solicitat sprijin factorilor de resort — cărora, și cu acest prilej, le mulțumim pentru concurs! —, în soluționarea favorabilă a cazurilor acelor care s-au adresat revistei noastre. **Consiliul popular al municipiului Lugoj (Timiș)** ne informează că Silviei Pricopie i s-a repartizat un apartament cu două camere și dependințe, situat în strada Buziaș nr. 36. **Consiliul popular județean Caraș-Severin** o sprijină pe Dorina Ciobanu din Băile Herculane în realizarea schimbului de locuință între petentă și Petre Bărbulete, schimb ce se încadrează în prevederile legale. **Consiliul popular al municipiului Pitești** repartizează pentru I.A.S.P. Ștefănești un apartament cu două camere din redistribuire, pentru rezolvarea problemei locative a familiei lui Nicolae Micu.

■ **36 de săteni din satul Filea, comuna Deda, județul Mureș**, semnează o scrisoare în legătură cu fîntina publică din satul Filea. Ei aduc la cunoștința opiniei publice atitudinea optuză și intolerantă a consăteanului lor Gheorghe Ștef, zis Gelu, care, cu de la sine putere, a infundat fîntina satească din care se aprovizionau cu apă elevii școlii, cetățenii din împrejurimi, lucrătorii magazinului universal ș.a. Sătenii afirmă pe bună dreptate: Gelu a infundat-o, Gelu s-o desfundă! Numai că numitul Gelu se joacă de-a surda!

De necezur, dar acest caz și acest abuz al lui Gheorghe Ștef a fost judecat și la Tribunalul județean Mureș, iar prin sen-

tința judecătorească nr. 2.663 din 19 aprilie 1985 — rămasă definitivă —, numitul Ștef Gheorghe este obligat să desfundă fîntina pe cheltuiala lui, intrucît fîntina este sursă de aprovizionare cu apă de băut a cetățenilor din satul Filea, deci un bun public și nu unul personal! De asemenea, Consiliul popular județean Mureș a hotărît ca fîntina să fie grabnic redeschisă. Dar, în pofida tuturor demersurilor fîntina din Filea sprosteste... în pietroaie și bălării!

Pagină realizată de **DORIN SĂLĂJAN**

Poșta redacției

Carvaciu Constantin — com. Bradu, jud. Argeș: Numai comisia medicală poate hotărî. **Anghelache Elena** — Ploiești: Puteți cere pensionarea, vechimea din sectorul de stat cumulîndu-se cu cea din C.A.P., dar cuantumul pensiei va fi stabilit numai pentru cea din sectorul de stat; la 60 de ani aveți dreptul și la pensie C.A.P., însă cele două pensii cumulate nu pot depăși valoarea pensiei pe care ați fi primit-o dacă toată vechimea era realizată în sectorul de stat. **Cotruță Ilie** — Bacău: Acordarea gradărilor nu este obligatorie, ci se face pe baza calităților personale și a rezultatelor dobîndite în activitatea profesională și aceste aprecieri sint de competența conducerii unității. **Leuștean L. Ana** — com. Mănăstirea Hurmorului, jud. Suceava: La 1 august 1977, fiica dv. cea mare împlinise de 7 luni 18 ani și absolvise școala în luna iulie, în prezent beneficiază, pînă la sfîrșitul vieții, de un ajutor lunar de 400 lei. **C. Ion** — Slobozia: Semnătura și ștampila poștei sint date insuficiente pentru a vă putea ajuta. **Savu Domicia** — Ploiești: Numai dacă asociația de locatari plătește furnizorilor majorări pentru întîrzieri în achitarea cheltuielilor comune, acele majorări se recuperează de la locatarii restanțieri, proporțional cu datoria fiecăruia. **Pirvu Silvia** — satul Ciutura, com. Virvoru de Jos, jud. Dolj: Din cele ce ne-ați scris se pare că aveți dreptul; depuneți cerere, însoțită de actele doveditoare, la Oficiul de pensii al Direcției județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale. **Imbuzan Dorel** — Baia Bôrșea: Vă puteți abona la revista „Stea”, ca la orice altă publicație, la oficiul poștal. **Barbu Ion** — București: Este necesar pentru eliberarea contractului de inchiriere, dar este bine și pentru alte viitoare situații, să obțineți de la Autoritatea tutelară o dovadă că minorul vă este încredințat spre creștere și educare. **Cucu Petre, Istrate S. Haralambie** — com. Căzănești, jud. Ialomița: Urmare dispozițiilor primite de la Centrala industrială de rețele electrice, nu se mai execută nici o instalație electrică în afara perimetrului construit al locuințelor pentru realizarea sistematizării acestora. **Grup de locatari** — Bd. Lacul Tei, București: Conform Deciziei 1070/1982 a C.P.M.B., locurile de parcare din cvartalele de locuințe, organizate de A.D.P., avizate de Sectorul arhitectură și sistematizare și Serviciul circulație al I.M.M.B., se inchiriază posesorilor auto cu avizul asociației de locatari; neachitarea taxei anuale pînă la sfîrșitul trimestrului I constituie contravenție și se sancționează, iar locurile se inchiriază altor solicitanți; curățenia în parcaj se menține de către beneficiarii. **Călin Nicolae** — Buzău: I.J.G.C.L. a primit sarcină să depisteze și să remedieze defecțiunile existente în prima decadă a lunii iulie. **Schwarzkopf Alexandru** — Satu Mare: Ați fost invitat de două ori la Oficiul de asigurări sociale și pensii. Acolo veți primi toate explicațiile și veți fi ajutat în conformitate cu prevederile legale.

REGHINA VĂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11 — 14.

Drumul legumelor

Acum, când vara se simte în largul ei și când consumul de fructe și legume a crescut considerabil, reporterii noștri și-au propus — în cadrul unui raid efectuat în București, Argeș și Buzău — să urmărească traseul pe care aceste produse îl străbat din cimp și pină în magazine și piețe. Este vorba de un

drum față de care au răspunderi directe nu mai puțin de trei ministere — Ministerul Agriculturii, Ministerul Industriei Alimentare și Ministerul Comerțului Interior — drum care se cuvine parcurs fără inutilele poticneli, mai ales în condițiile în care există recoltă din belșug (mărturie stind grădinile

și livezile pline de rod, unde se muncește din zori până-n noapte), unitățile specializate în producerea, livrarea și desfacerea legumelor și fructelor beneficiind de atribuții exacte în direcția asigurării cantităților, sortimentelor și calității produselor ce trebuie oferite consumatorilor

Rafturile expozițiilor

În Pitești există șase mari piețe agroalimentare. Toate foarte frumos amenajate. Toate au expoziții permanente. Dar într-o expoziție expui ce ai. Încă nu s-a descoperit modalitatea de a expune și ce nu ai. Pentru că vorbim de legume, iar nu de calitățile morale ale cuiva. Și se întâmplă cu admirabilele piețe ale Piteștilui că nu pot expune marfa care nu există. Când am fost acolo, un singur produs se găsea în tot orașul din belșug: varză. Ardeiul gras este și în acest oraș o raritate. „Mai primim, dar foarte puțin“. Toată lumea știe că, la vremea asta, în alți ani, piețele erau pline de ardei gras. Curind vom intra în august și nu va mai fi mult până la aprovizionarea de toamnă. Se fac simțite pe piață deficiențele grave ale planificării făcute la producători încă din iarnă. Iată că nimeni nu s-a îngrijit, când trebuia, ca în județ să se cultive și legume timpurii, și toate legumele necesare, într-o structură corespunzătoare cerințelor populației. Se pare că și în Argeș producătorii de legume iau în serios numai aprovizionarea de toamnă, considerând că dacă atunci se vor găsi de toate, toată lumea va fi mulțumită. Situația aceasta nefirească nu poate fi depășită, ca doză de absurd, decit de toleranța ei! Este unul din cele mai frapante lucruri pe care le arată toate cele șase piețe.

Legumele care pornesc de la producător spre piață parcurg uneori un drum cu totul ciudat. Sint cazuri cind se transportă zeci de kilometri legume „sub stas“, adică într-o stare inadmisibilă pe piață. Ele sint ascunse de sortatorii unor producători în lăzi și acoperite cu marfă bună. La depozitul I.L.F. Argeș, gestionarul Alexandru Prodănel ne-a explicat cum se procedează în astfel de cazuri. Exemplul folosit este documentul de schimbare a categoriei pentru varza sosită de la C.A.P. Rătești, la 24 iunie, cu avizul de expediție nr. 4041. Actul pretindea că ar fi 2000 de kilograme de categoria I și 1700 de kilograme de a II-a. La recepția făcută în depozit s-a sortat corect. Rezultatul: 2675 kilograme de categoria I și 1975 de kilograme sub stas. „Ce faceți cu aceasta din urmă?“ „O dăm în C.A.P.-uri, pentru hrana animalelor“.

Dar acea varză venea dintr-o cooperativă agricolă de producție. Putea fi folosită ca furaj chiar acolo, sau într-un sat vecin, unde ar fi ajuns foarte bine cu căruța, nu consumându-se benzină! Cei vinovați de încercarea de înșelătorie nu plătesc în nici un caz transportul anapoda al acestor produse. Ele se plimbă — pe banii statului!!! — o dată spre centrul de județ, a doua oară către alt sat. Dacă nu cumva spre aceeași cooperativă agricolă, ori pină la una și mai depărtată. Ce ar mai putea să mire în cazul acestor gospodari cu mină spartă ai banilor publici? Asemenea situații absurde și păgubitoare — păgubitoare și în plan material, dar și în plan moral — nu știm de cite ori se repetă într-o vară în Argeș. N-avem de unde ști de cite ori se repetă în toată țara. Dar și un singur asemenea caz dacă se întâmplă el tot nu trebuie tratat cu îngăduință. Pentru că orice falsă cumsecădenie consumă din banii statului și este, de fapt, o formă mascată de furt.

Grija gestionarilor I.L.F.-ului pentru legume este și ea, uneori, un lucru iluzoriu.

Tovarășul inginer Constantin Corbu, directorul I.C.S.L.F. Argeș ne-a explicat, printre altele: „Varza nu poate să stea în depozit mai mult de 3-4 zile. Altfel se strică și trebuie s-o tot cureți“. Operație care înseamnă muncă, oameni, timp, cheltuieli. Ca să nu mai vorbim de pierdere la cantitatea și calitatea mărfii.

Ei bine, la depozitul I.L.F., aflat în aceeași incintă cu conducerea I.L.F. Argeș, precum și cu conducerea I.C.S.L.F. a județului, depozit aproape cu desăvîrșire gol în ziua cind am fost acolo, Alexandru Prodănel ne-a spus că are, „în depozit“, 20000 de kilograme de varză. Dar varza nu se vedea deloc în depozitul liber. „O avem afară. În lăzi“. Într-adevăr, toată varza aceea se afla în curte. Ploua pe ea. Și ploua la Pitești de trei zile. „De cind stă aici?“ „De vreo două săptămîni“, ni s-a răspuns.

Nu, hotărî lucrul, soarta legumelor nu este peste tot în cele mai potrivite mîini.

DORIN GHERGHINESCU ■

O verigă în lanțul slăbiciunilor — sortarea

Contactul cu depozitele de la I.L.F. Berceni avea să dezvăluie implicații nebanuite ale operației de sortare. Explicațiile succinate ale inginerului Nicolae Protopopescu, șeful serviciului Contractări — achiziții, sint menite să lămurească rolul I.L.F.-ului din Berceni: „Ne ocupăm de preluarea, depozitarea și livrarea legumelor și fructelor. Pentru îmbunătățirea aprovizionării populației s-a creat din luna aprilie a acestui an un nou compartiment în cadrul Ministerului Comerțului Interior — Intreprinderea Comercială de Stat pentru Legume și Fructe, care are sarcina desfacerii produselor pentru populație. La noi deci, ca și la I.L.F. Militari sint dirijate legumele și fructele din Sectorul Agricol Ilfov, cit și din celelalte județe cu care avem încheiate contracte“.

Așadar, tot ceea ce înseamnă legume și fructe se adună la I.L.F., care trebuie să le trimită rapid către piețe, căci e vorba de marfă — perisabilă, „marfă vie“ cum o numește Mircea Tăpîrdea, șeful biroului comercial cu probleme de desfacere. „Ar fi normal să facem recepția camioanelor la rampă

și imediat după aceea să le dirijăm către piețe. De multe ori nu se întâmplă așa. Sintem nevoiți să descărcăm camioanele și să luăm lăzile pe rînd, pentru că marfa nu este sortată“. Sint pusă în fața evidenței. Printre dovlecii — de cite 3 kg unul — trimiși de I.P.L. Uzun, jud. Giurgiu — abia zărești cite un dovlecel mai „mic. Totuși, furnizorul pretinde că i-ar fi trimis, conform contractului. „Nimeni nu cumpără așa ceva la piață. Au fost recoltați cu întârziere, au crescut și acum nu mai sint buni decit pentru hrana animalelor. S-au cheltuit bani cu transportul, se pierde timp aici, unde oamenii noștri trebuie să-i sorteze, se va cheltui din nou pe transport cu cei pe care nu-i primește piața. Iar dovlecii selecționați vor ajunge inevitabil, cu întârziere pe tarabe, pierzînd mult din prospecțime. Intervine, deci, riscul de a nu mai fi cumpărați de nimeni“. Castraveții trimiși de același I.P.L. Uzun, mari și îngălbeniți, sint numai buni de aruncat. Varza sosită de la I.L.F. Călărași n-a putut fi, nici ea, virată către cumpărători, fiind în bună parte alterată. Se face o selecție în depozit: aceeași

luptă pentru sortare, a unei miini de oameni de la I.L.F. Berceni care, de fapt, au cu totul alte indatoriri. Cei de la I.L.F. Călărași, furnizorii al altor camioane de varză oprite în depozit se cred, pesemne, în luna trufandalelor, altfel nu se poate explica faptul că au livrat Capitala verde cit mărul, abia atingînd greutatea de 300 grame. S-au mai primit de la Călărași și cartofi. Au fost duși, conform obiceiului, la Depozitul 1 Preambalări. Numai că, linia de preambalare a trebuit imediat oprită pentru a se trece la o activitate care ar trebui să fie străină oamenilor depozitului: sortarea. S-au pierdut ore în șir să se descurce cele trei calități trimise în aceeași unitate de ambalaj. Și tot la capitolul cartofi, bătaie de cap au dat (și se pare că dau mereu) furnizorii de la I.L.F. Dolj. În ultimul transport, cartofi cit unghia se înfrățiseră cu cei de mărimea unei căni. Evident, a fost nevoie și aici de sortare. Din constatările acelei zile petrecute în depozitele I.L.F.-ului Berceni, s-ar părea că, cu cit este situat mai departe de beneficiar, cu atît producătorul este mai puțin preocupat de felul în care arată produsul trimis. Ne întrebăm, oare la fel se prezintă și legumele desfăcute pe piața proprie de către județele respective?

„Dacă s-ar face sortarea în cimp, n-am avea nici o problemă. Am vira imediat această marfă perisabilă, iar pe piață s-ar găsi suficiente legume și fructe. Așa, pierdem timp la descărcat, sortat, încărcat, mai trece o zi, aspectul de prospecțime se pierde, iar dacă mai stau și în magazine, se depreciază. Este motivul pentru care gestionarii refuză deseori asemenea marfă“ — concluzionează ing. Nicoleta Ardelean, director tehnic la I.L.F. Berceni.

În unitățile de desfacere a legumelor și fructelor este, am constatat în zi de duminică, imposibil să se facă vreo sortare. Toți vinzătorii sint ocupați cu servirea numeroșilor cumpărători, marfa fiind primită și aranjată cu mult timp înainte

de ora deschiderii. „N-am avea cind să ne ocupăm de sortare, nici duminică și nici în timpul săptămîinii — îmi spune șeful unității 202 I.C.S.L.F. Piața Galați, Marian Hliza. Interesul nostru este să vindem cit mai mult și mai repede. La fructe și legume proaspete este nevoie de rapiditate. Piersica, spre exemplu, are o viață scurtă. De aceea, nu ne mulțumim s-o expunem în magazin. Ieșim cu ea la punctele volante. Comerțul stradal asigură o putere mare de desfacere și vine în întimplirea clientului. Fiecare asemenea punct de vînzare necesită un om. Nu avem, practic, timpul necesar pentru sortare. Treaba asta trebuie făcută înainte ca marfa să ajungă în magazin“.

Este adevărat, adaugă merceologul Elena Pirvu, uneori se refuză marfa, tocmai pe motiv că nu este sortată. Atunci cind sint amestecate calitățile, cumpărătorul protestează sau nu mai ia de la noi și are dreptate. El plătește un preț pentru calitatea I și nu-i convine să-i dai marfă amestecată, ci numai de calitate pentru care a dat banii. Noi, chiar dacă am face în magazin sortarea pe calități, nu avem dreptul să stabilim prețuri“. Marian Hliza conchide: „Bătălia mare trebuie dusă cu sortarea din cimp. În loc să se pună legumele sau fructele la grămadă, să se așeze de la început în lădițe separate. Atunci, ele ajung rapid la dispoziția cumpărătorilor. Unii o fac și ne trimit niște produse superbe, parcă ar fi pictate. Alții, din lipsă de conștiințiozitate, ne creează probleme și e de trei ori păcat: de muncă, de bani și de timpul pierdut“. Sortarea ar trebui să fie ultimul gest al unei îndelungi strădăni pentru culegerea roadelor pămîntului. Lipsa împlinirii acestei indatoriri finale se poate constitui într-o primă verigă a unui lanț al slăbiciunilor ce compromit o muncă îndelungată și fac ca drumul legumelor și al fructelor să fie plin de hirotoape.

LIANA MOLNAR ■

Fotografie de VICTOR RĂDULESCU ■

Lădița — o chestiune importantă

De aici, de la Rîmnicu Sărat, o cunoaște toată lumea, ne aflăm în directă legătură, ca să spunem așa, cu multe țări ale Europei. Spus altfel de la I.P.I.L.F.-ul rîmnicean în fiecare an legumele și fructele strînse din acest colț de țară ajung în Capitală, în multe orașe ale Moldovei și Ardealului și, ca să nu mai lungim vorba, în multe colțuri ale planetei. Furnizorul este serios și contractele sint onorate de la an la an cu precizie de ceasornic. Dar, ca să fie obținute toate aceste rezultate nu este suficient ca numai munca celor de aici să se desfășoare în condiții normale. Mai există o mulțime de factori care își pun amprenta asupra activității. În pri-

mul rînd este vorba de chestiunea lăzilor. Ele sint de două tipuri. Cele de valoare de 6,80 lei și cele de 26. Ținînd cont că, în momentul de față, ne aflăm în plină campanie de preluare a fructelor și legumelor este lesne de înțeles că o problemă cheie este cea a lăzilor. Numai într-un sezon trec pe aici, nici mai mult, nici mai puțin, de peste un milion de lăzi. Da, ați citit bine. Un milion de lăzi, care au rolul cel mai important. Acela de a asigura transportul legumelor și fructelor către beneficiar. La această cifră se mai adaugă și un număr însemnat de lăzi rămase, de peste an, în stoc. Și, aici este problema cea mai delicată. Pe Apostol N. Gheorghe, în ciuda faptului că

mai are o lună pină la pensie, îl frămîntă în continuare problema lăzilor. Și chestiunea se împarte în două capitole. Primul este acela că, în ultimul timp, s-a schimbat modul de confecționare a lor. Pină nu demult la îmbinarea șipilor erau utilizate fișii de platbandă, de tablă subțire, care dădea o siguranță în exploatare. În ultimul timp nu se mai folosește platbanda, ea fiind înlocuită cu un anumit tip de capse. Și, cind ajung lădițele de la I.F.E.T. — Nehoiul sau de la Vicovul de Jos (unitățile care le fabrică) acestea sint deja deteriorate. Adică nu mai sint lădițe. Și, fiindcă, ele trebuie totuși să existe, sint din nou asamblate, la fața locului. Adică, cei aproape treizeci de muncitori pe care îi are în momentul de față depozitul, în loc să facă alte operațiuni, iau la mînă fiecare ladă și o repară. Mai precis în locul capselor sint bătute ținte. Dar, și la acest sortiment, al țintelor, există o problemă. Ele nu prea există. Și chiar dacă, cu multă întârziere, ajung de la Buzău la Rîmnicu Sărat numărul lor nu satisface necesitățile celor de la I.P.I.L.F. De la an la an lăzile stau sub cerul liber, iar în primăvară multe dintre ele sint putrezite. Iar valoarea lor depășește, după spusele celor de aici, cifra de cinci milioane lei. „Muntele“ de lăzi din stoc, zice Apostol N. Gheorghe, ar trebui păstrat în alte condiții. Soluții ar fi dar mai trebuie și o inițiativă... O altă chestiune pe care o aflăm de la șeful depozitului Gheorghe Răduță este aceea că, în acest an, nu există un decalaj de timp între tomatele obținute la solar și cele de cimp. Campania de livrare este întîrziată și practic timpul dintre cele două feluri de tomate este foarte scurt. Motivul? Unul singur. Nu s-a însămintat în timpul optim. Acesta-i și motivul pentru care nu se mai poate respecta în totalitate graficul de livrare a produselor. Dacă cei de la C.A.P.-urile Amara și Zărnești livrează ritmic marfă de bună calitate (adică o primă sortare s-a făcut la fața locului) nu același lucru se poate spune despre C.A.P.-urile Cochirleanca, Boldu, Balăceanu și chiar cel din Vilcele. Desigur toate acestea au și unele consecințe: tomatele din solar ajung să aibă același preț cu cele de la cimp. Și, este clar pentru toată lumea că, astfel se pierd foarte mulți bani... O altă chestiune ridicată de cei de la Rîmnicu Sărat ar fi cea a recepționării mărfii. Șoferul trimis de la I.L.F. — Militari sau de la I.L.F. — Berceni este și cel care recepționează marfa. Este încărcat camionul, pleacă către Capitală și după două zile apar telexuri pentru refuzul mărfii. Exemplul cel mai concludent, își amintește Gheorghe Răduță, este cel de anul trecut cind cei de la I.L.F.-Berceni au refuzat un transport de struguri pe care, cei în drept, nici nu-l văzuseră. Mai mult decit atît: au chemat pe cei de aici să-și ridice marfa. Strugurii erau de bună calitate și, în ciuda tuturor demonstrațiilor, întreaga cantitate a fost returnată. Și, fiindcă în aceeași situație se mai afla și un transport de la Vrancea, de teamă să nu se strice, rîmniceanii au preluat și marfa acestora pe care a vîndut-o în orașul lor. Asemenea situații ar fi de dorit să nu se mai repete și anul acesta. Dar, pentru asta trebuie ca toți cei interesați să respecte, în totalitate, graficele de livrare, să nu se ajungă în situațiile ca multe mașini să vină la poartă I.P.I.L.F.-ului Rîmnicu Sărat și să aștepte acolo. Fiindcă, știe toată lumea, asemenea dereglări duc la pierderi de timp și bani. Și, cine plătește? Fără să mai luăm în calcul și faptul că cei din Capitală, așteaptă legumele și fructele de la Rîmnicu Sărat cit mai proaspete...

SORIN POSTOLACHE ■

Stăm toți trei sub umbrarul din mijlocul grădinii și ascultăm liniștea plantelor din jur. Ion V. Cristea n-a fost niciodată un vorbăreț. Cu atât mai puțin acum, când are impresia că timpul se dilată într-una până când distanța dintre marginile zilei devine imensă, cumplit de greu de traversat. Soția lui, Nina, e veselă. Intotdeauna mi l-am dorit cit mai mult în preajmă. O viață întreagă l-am așteptat, neștiind când vine, dacă e bucuros ori supărat. Acum însă, chiar dacă simțeam la amurgul vieții, stăm alături și ne trecem vremea amintindu-ne. Ion V. Cristea nu suportă dulcemișurile. Nici sentimentalismele. Își face de lucru, merge în casă și se întoarce cu o cană plină cu apă rece. Între timp, soția imi șoptește: Știu că-i e greu, dar o să se învețe și cu liniștea.

E chiar așa de complicat să devii pensionar? — întreb. Taica — așa i s-a zis mereu fostului director al Șantierului naval din Oltenița, Eroul Muncii Socialiste Ion V. Cristea — își ridică ochii puțin umezi. Nu, nu e greu. Nimic nu e greu pe lume. Trebuie să știi și să vrei să lupți cu fostele deprinderi. Dar, citeodată parcă nu te lasă inima. Eu trăiesc de când mă știu în port, pe marginea fluviului, printre vapoare. Când aveam cîteva ani, vreo patru-cinci, tata, care a fost muncitor de port, mă lua în spate, agățat de un sac, și mergea cu mine în port. Asta e una dintre primele mele amintiri. Când imi dădea și o brăgă era cu adevărat sărbătoare. Au fost oameni sărmani părinții mei. Tata nu mi-a dat, atunci când am pornit în viață, decît un sfat — să fiu cinstit, corect și să mă fac util. Atit. Am învățat meserie, am avut meșteri severi și, după mai bine de patruzeci de ani de muncă, m-am ales cu o înțelpciune — nu marcaralele sau halele fac vapoare, ci oamenii.

Nu vreau să fiu rău, dar nu mă pot abține și spun: ar fi fost mai bine dacă înțelpciunea aceasta v-ar fi călăuzit în timpul cit ați fost — 38 de ani, din chiar ziua Naționalizării — director, nu acum, când ca e bună doar spre a fi consumată, așa ca un aforism, dar de aplicat, o vor aplica alții. Taica nu se supără. Ba, dimpotrivă, zimbesc. Nu prea-mi place mie să tot întind de amintiri. Dar trebuie să-ți spun ceva. Atunci când am fost numit director peste o mină de oameni, într-o întreprindere unde se făceau bărci și unde utilajul cel mai pretios era o nicovală pe care m-am suit și am vorbit celor ce-mi deveniseră, cum se zice, subalterni, atunci chiar, în primele zile de directorat, mi-am

zis că, pornind de la cei cîteva ciolini care se găseau prin curtea șantierului, putem ajunge o uzină veritabilă, care să construiască vapoare mari, puternice, capabile să meargă pe fluviu și mări. Dar asta numai împreună cu oamenii, cu tovarășii mei. Cu niște oameni nu doar harnici, ci și școliți, cultivați și, nu în ultimul rînd, fără problema piinii zilnice. N-oi fi gîndit eu chiar ca acum, cu vorbele astea, adică, n-oi fi formulat eu, cum mi-ai zis cam în deridere, aforisme, dar de făcut am făcut întocmai. Adică am făcut cantină, am organizat o gospodărie anexă, am pus cu toții mina și am ridicat

Dacă tot ziceți că nu vă plac amintirile, să procedăm tîncește și să vorbim despre ziua de azi, despre de curînd pensionatul Ion V. Cristea. Ei bine, știți ceva, mi-e foarte greu. Să-ți spun și de ce. Nu pentru că mă-nvățasem să fiu director, cum poate că mai gîndesc unii. Nu, pentru că eu am gîndit că a fi director înseamnă a fi om și specialist. Fiecare e director în fața strungului său, în fața aparatului de sudură sau a planșetei. Atita doar că unul dintre toți aceștia trebuie să se gîndească ceva mai mult la organizarea întregii activități de producție,

viață mi-am asumat responsabilitatea de a efectua operații ce încununau milioane de ore de muncă ale șantieristilor. Asta e marea greutate. Sigur că, văzute din afară, lucrurile par mult mai simple. Am o pensie bună, timp berechet pentru grădinarit, plimbare, lectură, pentru a-mi îngriji nepoțica, de ce să mă plîng? Nu mă plîng. Doar atit — nu prea pot dormi, gîndindu-mă la șantier. Să știți un lucru — nu-mi pot înfrînge pornirea de-a spune —, omul trebuie să-și găsească vreme și dispoziție pentru toate cele — ale trupului, sufletului și minții. Or, dumneavoastră v-ați cam neglijat

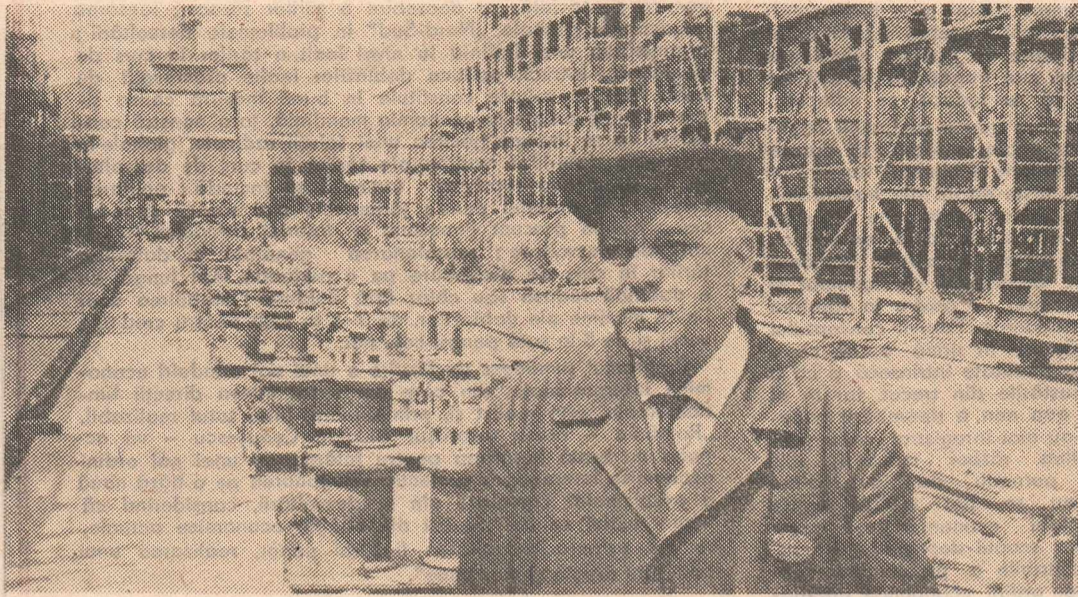
doi copii realizați în viață, avem nepoțica asta la care nimeni ca la ochii din cap. N-a fost prea amator de distracții soful meu, dar, în felul lui, a fost un om fericit. Și eu am fost fericită văzîndu-l pe el astfel. Taica se întoarce și-și roagă soața să pregătească niște cafele. Zice apoi — poate că ai dreptate, taică, dar în cazul altora, nu al meu. Nu regret nimic din ceea ce știu că am reușit pentru binele șantierului, al orașului și, implicit, al oamenilor. Nici orele puține de somn, nici încordarea nervoasă, nici absența petrecerilor. N-a fost în firea mea decît munca. Sigur, poți gîndi oricum despre mine, mă poți compara cu un robot care n-a fost programat decît pentru o singură operație, cu un cal purtîndu-și veșnic ochelarii și privirea ațintită doar în lungul drumului. Dar să știți dumneata, fericirea cea adevărată nu se cîntărește la kilogram. Uneori, o singură clipă îți e de ajutor pentru o întreagă existență. Iar eu am trecut deseori prin asemenea clipe. Știu că nu puteam să mă rămîn în șantier pînă oi închide ochii, că e nevoie de forță tinerească și atitea altele. Viața e guvernată de legi ale căror rațiuni, chiar dacă-ți scapă pînă la moarte, există. Nu le dibuți, dar ele există. Pe copil i-am sărutat, cum se spune, mai mult în somn. Dar m-am gîndit mereu la ei și, din puținele clipe libere pe care le-am avut, mare parte li le-am dăruit lor.

Bem cafeaua în liniște. Taica nu fumează, așa că mă abțin și eu. Sînteți de 15 ani Eroul Muncii Socialiste. O formulă des folosită de gazetari spune că eroii nu se pensionează niciodată. Să știți că e ceva adevăr, taică, în vorba asta. Dar depinde tot de cum o înțelegi. Dacă zici că pensionarul e cel care stă într-una degeaba, se înconjoară de tableți și așteaptă să treacă timpul, află că eu n-o să fiu niciodată din ala. Adică n-o să fiu pensionar. Poate că o mai fi, cînd și cînd, nevoie de vreun sfat al meu, de cite ceva din ceea ce știu, de experiența mea. Numai un semn să mi se dea, și uit imediat că am șazeci și..., în fine, de ani.

Taica mă conduce pînă în centrul orașului. E salutat pe drum de copii și vîrstnici, de toți cei întîlniți. Se oprește la vorbă cu cîteva. Într-un tîrziu, ne luăm rîmas bun. Succes la stropitul viei! — îi urez. Da' ce, taică, n-oi crede că m-apucă să scriu o carte de memorii! Nici eu și nici locuitorii orașului n-ar avea nevoie de ea cîtă vreme există șantierul. Și, în el, munca și dragostea mea de-o viață.

D.M. ALEXANDRU

Simplu, despre fericire

o sală de spectacole — clubul șantierului — o școală care să pregătească muncitori, un stadion... Șantierul a devenit, în scurt timp, ceea ce se cuvenea să fie — unitatea reprezentativă a orașului, o forță economică, dar și culturală, sportivă și așa mai departe. Asta numai cu gîndul la binele omului, pentru că numai oamenii care o duc bine muncesc și bine. Și eu mi-am făcut studiile cu întîrziere, dar le-am făcut temeinic, nu pentru a-mi înrăma o diplomă de inginer și a mi-o pune pe perete, să vadă toți care-mi vin în casă ce deșteaptă gazdă îi primește. Am învățat pentru că am vrut să știu mai multe și să dau din știința asta șantierului.

la viața celor din preajmă, la nevoile lor, la sprijinul pe care se cuvine să-l primească. Și omul asta se cheamă director. Dar pe mine nu statutul de director m-a făcut fericit. A fost, mai curînd mulțumirea că truda și frămîntările mele, soluțiile sau inițiativele au fost apreciate, că au avut valoare. Dacă mi-e greu să stau acasă este din pricina vapoarelor. Poate că nu știți, dar, de obicei, la lansările navelor nu participă, în mod direct, conducătorul șantierului. Asta e treabă de maistru. Dar eu maistru am fost cînd am fost pus director și asta nu se uită. Așa încît am participat, de fapt am condus, lansarea la apă a peste o mie de vapoare. E ceva, nu? De cel puțin de o mie de ori în

familia, v-au interesat numai și numai treburile șantierului, v-ați dăruit muncii toate clipele pe care le-ați avut la dispoziție, ba, mai mult, ați cerut și tovarășilor de muncă să procedeze astfel. Ce amintiri, dacă e să ne-ntoarcem la ele, mai aveți în afară de cele de la șantier? Ce satisfacții ați trăit în afară de cele produse de lansarea unei nave sau de continuarea ridicării a unității pe care ați condus-o? De data aceasta, Taica nu mai zimbesc. Se încruntă puțin și iar își face de treabă prin casă. Soția lui mă privește muștrător. Nu-l mai necăjiți, vă rog! E drept, șantierul a fost viața lui, n-a prea avut timp de mine, dar ne-am iubit și ne iubim și azi. Avem 41 de ani de căsnicie. Avem

Au ascultat povestea de cîteva ori, în variante sensibile diferite una de cealaltă, în funcție de contribuția pe care un narator sau altul și-a adus-o la orientarea cursului faptelor. Acțiunea demarează extrem de rapid, ca într-un film condus de un regizor grăbit să introducă spectatorii în miezul fierbinț al faptei, fără să bată apa-n pușcă cu introduceri inutile. Așadar, într-o ședință ce nu a năunțat nimic neobișnuit, în noiembrie '81, electricianul Constantin Girtoi își critică șeful direct (tehnicianul Dumitru Mocoșan, coordonatorul formației de lucru care asigura întreținerea lifturilor în cadrul Exploatarea de Gospodărire Comunală și Locativă din Drobeta Turnu Severin). Peste numai o lună, respectivul primește acasă decizia de desfacere a contractului de muncă, în conformitate cu prevederile articolului 130, litera i, din Codul Muncii. Constantin Girtoi este, inițial, uluit, sperînd să fie vorba de o greșală. Cînd este însă asigurată că e adevăratul destinatar al epistolei — devine disperat, furios, convins că numai o elementară dorință de răzbunare a condus la acest trist și nedrept epilog. Fapt pentru care se adresează justiției, reușind, ca — prin decizia definitivă a Tribunalului Județean Mehedinți — să fie reînscris, după cîteva luni de încordată sedere acasă. Ulterior, și-a cerut transferul și este, în prezent, șef de echipă la Cooperativa „Construcătorul”. E apreciat, eroarea care era gata să-i tulbure derularea normală a întregii vieți a fost îndreptată, totul e în deplină ordine. Mai mult, despre respectivul caz a scris și ziarul județean „Viitorul” (articolul intitulat „Vinovat fără vină” atrăgînd atenția asupra superficialității și lipsei de răspundere ce au dus la luarea respectivei de-

cizii). Atunci? De ce încă un drum la Drobeta Turnu Severin?, de ce reluarea unui caz, cum se spune, clasat? Problema pe care am dorit s-o abordăm cu factorii de răspundere din unitatea unde a lucrat Constantin Girtoi este una de principiu. Ea vine să arunce o nouă lumină și asupra unui alt caz, supus atenției opiniei publice chiar în precedentul număr al revistei noastre, în articolul intitulat „Neostenții făcători de hîrtii” arătînd că, după reînscadrarea lui Constantin Oprea — în aceleași

mod eronat, chiar dacă aceasta este a directorului? Apoi — organul colectiv de conducere este desemnat pentru respectarea legilor sau pentru eludarea lor? În sfîrșit — cum poate fi tolerată această veritabilă taxă de autograf (pe care nici veritabilele vedete nu s-au gîndit încă s-o pretindă) de către serviciul contabilitate din unitate, de către juristii unității? Întrucît de la Ploiești nu am putut primi relații în legătură cu aceste firești nedumeriri, am încercat acest lucru la Drobeta Turnu Severin.

normal ca un conducător de unitate să aibă deplină încredere în cei mai apropiați colaboratori ai săi. Dar atunci cînd e în joc soarta unui om, a unui om tînar — se impune, măcar minimum de verificare, cu atit mai mult atunci cînd respectivul om semnaleză faptul că e vorba de o eroare. Că lucrurile nu s-au petrecut așa, că semnătura a fost dată fără vreo acoperire — asta este, în ultimă instanță, treaba celui care a așternut autograful pe o hîrtie conținînd denaturarea adevărului. Dar ca suma de

Cu toate acestea, contabilul șef al întreprinderii consideră că nu s-a comis nici un fel de greșală plătindu-se banii „din costuri”. „Argumentele” sale (unul mai hilar și mai... necontabil decît altul, pentru a nu mai pune la socoteală și neadevărurile conținute în ele): că referatul juristului nu specifică, amănunțit, cum trebuie să se efectueze recuperarea sumei; că n-a citit decît paragraful 1 al articolului 111 (?); că, în fine, în cadrul unei discuții purtate, „parcă în C.O.M.”, s-a stabilit așa (lucru de care președintele acestui comitet, Iova Mătușoiu, habar n-avea!).

Fără a ne pierde în amănunte și deducții, să spunem lucrurilor pe nume: nu este nici normal, nici omenesc, dar mai ales este în totală contradicție cu spiritul și litera legilor noastre ca o greșală — comisia de un conducător de unitate — în continuarea sau în consecința altor erori, comise de subalternii săi — să fie plătite de către întreprindere. Legile noastre sînt clare și ferme în această privință. După ce aduc un însemnat prejudiciu moral celui pus în postura de a se apăra de calomniile și falsurile, aceste semnături — parafind, de fapt ilegalitate, abuzul, incompetența și dezinformarea determină și prejudicierea unităților pe care le reprezintă. Este, de altfel, și opinia tovarășului Constantin Zimțea, secretar al Comitetului municipal de partid Drobeta Turnu Severin, care ne-a ajutat la elucidarea cazului și ne-a asigurat că vinovații adevărați vor plăti pentru vina lor adevărată. Nu ne mai rămîne decît să așteptăm ca aceste măsuri drepte să fie luate, iar taxa de autograf să fie achitată de acela sau aceia care nu-și respectă semnătura.

DAN MUCENIC

Taxa de autograf

condiții în care s-au petrecut lucrurile și cu Constantin Girtoi — directorul unității din Ploiești, Constantin Negrilă, nu avea cunoștința de modul în care suma convenită lui C. Oprea a fost plătită de către întreprindere. Deci: doi directori de unități — unul din Drobeta și altul din Ploiești — semnează două decizii de desfacere a contractului de muncă, justiția le invalidează ca netemeinice iar unitățile sînt obligate să plătească celor pînă mai ieri scoși din muncă, importante sume de bani. Din ce fonduri? Cine trebuie să plătească — în conformitate cu legea aceste despăgubiri?

De la Ploiești, răspunsul contabilului șef este clar: din fondurile de beneficii. Așa a aprobat C.O.M.-ul! Întrebările care se ridică atunci cînd e vorba de o astfel de hotărîre sînt multe și răsplate. Intii — cum își poate permite o unitate socialistă să suporte daunele pe care le produce o semnătură dată în

Cazul Girtoi era bine cunoscut tovarășului Iova Mătușoiu, președintele C.O.M.-ului din I.J.G.C.L. Știe, desigur, că a fost vorba de o răzbunare, că forța răutății a fost o armă fără cusur (în primă instanță), că multe din actele depuse la dosar de către unitate au fost întocmite ulterior, au fost antedatate, deci au fost, în final, considerate false de către instanța de judecată, care n-a mai ținut seama de ele, anulînd pur și simplu o decizie inventată după multe luni după data care o are înscrisă ca dată de emiter. Nu pot înțelege un lucru — mă simt obligat să replic: de ce s-a complăcut o întreprindere în jalnică ipostază de a comite falsuri, de a za de ele, de a încerca — și s-a văzut cu ce preț — să pună într-o situație delicată, dar mai ales grea, un om nevinovat? Nu a putut fi preîntîmpinată această stare de lucruri? Nu s-a putut interveni pentru curmarea ei? Este cum nu se poate mai

banii pe care a plătit-o unitatea — peste 12000 de lei — să fie suportată de către întreprindere, de către oamenii muncii ai acesteia, în ultimă instanță — asta nu mai e doar treaba directorului. De altfel, sesizînd acest aspect, directorul I.J.G.C.L., Dumitru Fleancu, a trimis o adresă biroului plan-retribuire, decizia sa fiind ca suma plătită de unitate lui C. Girtoi să fie recuperată de la cei care s-au făcut vinovați de neîntemeiată și abuzivă lui scoatere din muncă (fără a dispune, însă, și o anchetă care să-i desemneze pe acești vinovați). După anunțarea deciziei definitive a tribunalului, juristul Mihail Saizescu întocmește un referat, aprobat de către directorul Fleancu, prin care solicită ca plata sumei să fie făcută în condițiile articolelor 111 și 136 din Codul Muncii (în articolul 111, paragraful 2, spunîndu-se că unitatea este obligată să recupereze suma plătită de la cei vinovați).

Comentariul
săptămânii

Pace și dezvoltare [III]

O nouă ordine economică internațională

Alături de alte elemente care o definesc, lumea de astăzi se caracterizează și printr-o pronunțată polarizare în ceea ce privește dezvoltarea: în lume există, pe de o parte, un grup relativ restrâns de state care, însușindu-și de-a lungul vremurilor numeroase valori materiale din afara granițelor lor, au ajuns la un grad înalt de dezvoltare a forțelor de producție, la un ridicat nivel tehnic și de civilizație și, pe de altă parte, numeroase țări, unele din ele foste colonii sau teritorii dependente, în care se înregistrează o serioasă rămânere în urmă. S-ar putea crede că, dată fiind această situație, tendința în lume este de a micșora diferențele care există, din punctul de vedere al dezvoltării, între cele două grupuri de state. Dar, din păcate, nu e așa. Cei care multă vreme și-au însușit munca și bunuri străine prin forță continuă să o facă și acum, pe alte căi: prețuri inechitabile, protecționism, supranaționale, credite cu dobânzi ruinătoare ș.a. Rezultatul: bogații devin tot mai bogați iar săracii tot mai săraci. Decalajele, în loc să se reducă, se adâncesc.

O asemenea stare de lucruri, care aduce prejudicii imense omenirii în ansamblul ei, nu poate, evident, să dureze la nesfârșit. Însă necesarele și doritele schimbări nu vin de la sine și nu pot fi așteptate ca niște daruri ale hazardului. Pentru ca aceste schimbări să aibă loc, se impune acțiunea conștientă și consecventă a popoarelor, a factorilor politici, a întregii omeniri. Pornind de la aceste necesități, România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu, au formulat și promovat în chip neabătut conceptul cu privire la făurirea unei noi ordini economice internaționale. Potrivit conceptului românesc, dezvoltarea țărilor rămase în urmă apare ca o lege obiectivă, în primul rând ca finalitate intrinsecă și ca o reparație pentru spoliierile și frustrările din trecut, iar în al doilea rând, ca o condiție sine qua non a dezvoltării generale, deci și a țărilor bogate. S-au mai înregistrat, chiar și în perioada de după al doilea război mondial, idei și practici rezonabile, care porneau de la realitatea că afaceri profitabile nu se pot realiza vreme îndelungată cu parteneri slabi economicște, insolubili. Așa stând lucrurile, în scopul depășirii actualei situații, în scopul rezolvării echitabile a problemelor subdezvoltării și instaurării unei noi ordini economice internaționale, menite să asigure progresul tuturor popoarelor,

România a făcut în ultimii 21 de ani, la O.N.U. și în cadrul altor foruri specializate, o serie de propuneri cum sint: promovarea largă a colaborării economice între state, pe baze reciproc avantajoase; convenirea unor programe speciale de ajutorare a țărilor în curs de dezvoltare în domeniile agriculturii, industriei, transporturilor și în alte sectoare de activitate; asigurarea unui transfer substanțial de tehnologii moderne către țările subdezvoltate; soluționarea problemei materiilor prime, stabilirea unor raporturi echitabile între prețul acestora și cel al produselor industriale; eradicarea măsurilor protecționiste și discriminatorii, a tuturor barierelor și restricțiilor în calea schimburilor comerciale; reorganizarea sistemului monetar-financiar internațional; trecerea la reducerea cheltuielilor militare și la folosirea fondurilor astfel obținute pentru dezvoltarea economică și socială, cu deosebire a țărilor sărace; lansarea negocierilor globale „Nord-Sud” în problemele dezvoltării; organizarea unei întâlniri la nivel înalt a țărilor în curs de dezvoltare. Intrucit politica dobânzilor înalte promovată de unele țări dezvoltate constituie în bună măsură cauza situației grele create în economia mondială, țara noastră consideră că se impune găsirea unei soluții radicale, globale în problema datoriilor externe ale țărilor în curs de dezvoltare. O asemenea rezolvare urmează să includă: anularea completă a datoriei pentru țările cele mai sărace și reducerea cu un procent important a datoriei celorlalte țări în curs de dezvoltare; reeșalonarea generală a datoriilor țărilor în curs de dezvoltare pe o perioadă mai lungă, cu o dobândă redusă sau chiar fără dobândă; stabilirea unor limite maxime ale dobânzilor, de 7-8 la sută pentru creditele vechi și de 5 la sută pentru cele noi.

Programul românesc de făurire a unei noi ordini economice internaționale, din care am redat câteva direcții fundamentale, este realist și, prin urmare, întru totul realizabil. „România — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — va acționa cu toată hotărârea pentru înfăptuirea unei noi ordini economice internaționale, pentru soluționarea pe o bază nouă a problemelor complexe ale subdezvoltării, considerând că numai astfel se pot depăși dificultățile economice actuale, se pot asigura dezvoltarea fiecărui popor, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune”.

ION D. GOIA ■

Cu toate că despre Egiptul antic se cunosc multe, viața locuitorilor acestui teritoriu de legendă continuă să fascineze, să aprindă imaginația contemporanilor noștri. Multe zone obscure se luminează prin noi descoperiri arheologice. Așa s-a întipărit și cu modul în care se hrăneau locuitorii Egiptului de acum 4-5 mii de ani.

Se știe că frescele de pe pereții mormintelor vechilor egipteni îl înfățișează adesea chiar pe decedat. Acesta, zâmbind pe un scaun, întinde mîna spre o mîsuță cu diferite bucate. Scena avea o semnificație bine determinată: ea trebuia, prin forța magică a desenului, să asigure mortului o hrană veșnică în lumea de apoi și, prin aceasta, să-l garanteze supraviețuirea. Dar, singure, desenele sau alte izvoare scrise nu puteau da o imagine vie, concretă asupra alimentației în Egiptul antic. O asemenea imagine o puteau oferi numai alimentele însele. Și iată că a fost găsit un mormînt intact, datînd din timpul celei de-a doua dinastii, adică aproximativ din anul 2700 înaintea erei noastre. În cavou se afla o adevărată masă de ospăț: pește fript pe țăratic, tocană de porumbel, rinichi, co-

lota de vițel, brînză de vaci, dulciuri făcute cu miere, smochine și diferite poame — toate în vase mari de ceramică; într-un talger de alabastru — piine de orz; numeroase ulcioare cu rămășițe de vin. Exemplu excepțional păstrate timp de 5000 de ani, aceste bucate dau o imagine exactă asupra felului cum se hrăneau vechii egipteni.

capră și de alte animale. În epoca foarte veche ei se ospătau cu crocodilii și cu struții, pe urmă au trecut la hiene, și în cele din urmă la animalele amintite. O parte importantă a hranei din vremea faraonilor o formau păsările — găștele, rațele, porumbeii, care erau crescuți în sate, precum și zburătoarele, aflate din abundență pe

nele erau folosite pentru extragerea uleiului. Drept condimente se foloseau sarea, usturoiul și coriandrul. Însă în chip universal era utilizată mierea. De aceea, apicultura a dobîndit o mare dezvoltare. Dintre băuturi, cea mai mare răspîndire a avut-o berea. Vinul se făcea din cele mai bune varietăți de struguri. Se mai bea și lapte dulce, acru sau iaurt, precum și diferite feluri de sucuri de fructe. Cei care își puteau permite, mâncau de trei ori pe zi. Oamenii simpli se mulțumeau cu piine și cu ceapă, și numai raeroii își puteau oferi luxul de-a avea la masă carne. Abundența și diversitatea felurilor de bucate au determinat în epocă dezvoltarea unei rafinate arte culinare. În acel timp, arta culinară era privilegiul medicilor și al vracilor. Aceștia se ocupau, în colțurile tănuite ale minăstirilor, și cu prepararea „elixirurilor” zellor, a căror compoziție formează obiectul preocupărilor specialiștilor pînă în zilele noastre. Firește, generațiile de azi au ce învăța, și în domeniul culinar, de la vechii egipteni.

ION CODRU ■

Din vremea faraonilor

Atît această adevărată expoziție culinară venită spre noi din negura milenilor, cît și celelalte surse de informare de care dispunem (texte, desene ș.a.) atestă că hrana de bază a egiptenilor erau cerealele, și în primul rînd orzul. Din cereale se preparau piinea, dulciurile și berea. Existau mai multe feluri de piine, care se deosebeau între ele prin modul de preparare. Dulciurile puteau fi cu o doză mai mare de miere sau de grăsimi. Berea se obținea prin amestecarea piinii de secară cu suc de curmale. Vechii egipteni utilizau foarte mult carnea și măruntaiele de vită, de oaie, de

valea Nilului și vîinate cu ajutorul plaselor. O altă sursă importantă de proteine o constituiau peștele și produsele de pește. Icrele de chefal erau considerate ca o specialitate deosebită, optică ce s-a păstrat pînă în prezent.

Minunații legumicultori, țărani din Valea Nilului cultivau țigve, bostani, castraveți, ceapă, salată, fasole, bob — alimente din cele mai folosite atît în vechiul Egipt, cît și în Egiptul contemporan. Dintre fructe, curmalele și smochinele erau preferate, cu toate că între timp apăruseră strugurii, iar apoi și merele, aduse din Asia. Măslu-

poveste. Se spune că atunci cînd părinții săi se produceau în arenă, el ar fi obișnuit să ridă atît de mult și de zgomotos și, în plus, înainte să fie spuse poantele, încît anula tot efectul

mic a evoluat frecvent în numere de circ și varietăți. Apoi și-a început cariera cinematografică, ca partener al lui Roscoe Arbuckle, poreclit Fatty. Cîrînd, mulțumită fenomenului

țate de oameni sau mașini, dar care reușeau pînă la urmă să facă față situației prin dirzenie și inventivitate. Așa au fost create un film după altul, Buster Keaton devenind în anul '20, alături de Charly Chaplin, cel mai îndrăgit comic al ecranului. Talentul său a fost uriaș, atît în ce privește pantomima, cît și naturalețea jocului său, cînd reușea totul fără a accepta să fie dublat nici în scenele periculoase, păstrînd mereu același chip de nepătruns, tăiat parcă în piatră. După cum remarcă un critic de film, geniul lui Buster Keaton a constat în a transforma situațiile de profund dramatism în tonifiante hohote de ris.

ROMEO NĂDAȘAN ■

Comicul fără surîs

lor comic. Potrivit canoanelor dure ale circului așa ceva nu era permis și tatăl său îi administra de fiecare dată o chelțăneală, obicei care în cele din urmă l-a dezobișnuit să mai ridă pe Buster Keaton.

Începînd de la vîrstă de 3 ani și pînă la 21 de ani viitorul co-

său talent de comediant, începe să turneze el însuși filme — uneori reunind în persoana sa rolurile de actor, regizor și scenarist. A intruchipat de obicei personaje nu prea răsfațate de soartă, confruntate în permanență cu tot felul de enigme și dificultăți — amenin-

Cei mai fericiți
americani

N-o să credeți dar statisticile întocmite în urma unui sondaj de opinie făcut de cotidianul „Chicago Sun-Times” au stabilit că americanii cei mai fericiți sînt insurații! S-a precizat chiar că 77,1 la sută din cei chestionați nu și-ar schimba pentru nimic în lume consoarta (un „nimic” gen Raquel Welch?) și, dacă ar fi să se recăsătorească, ar face-o cu aceeași persoană. Entuziasmul este de-a dreptul debordant printre cei cu două experiențe matrimoniale — aceștia, în proporție de 81,5 la sută, așteaptă decesul, divorțul sau alte evenimente de natură să elibereze prima soție de obligații pentru a o putea îmbrăca din nou în mireasă. Rațiunile acestei fidelități ieșite din comun sînt fie adevărate pasiune (este cea mai iubitoare femeie pe care am întâlnit-o!) fie resemnarea (de ce nu?), fie pragmatismul (fără ea n-aș fi bun de nimic!), fie utilitarismul (cine-mi mai spală rufele?). În general, explică un psiholog din Chicago, bărbații cunosc mai ușor sentimentul mulțumirii, în comparație cu femeile al căror spirit debordează de dorințe romantice, a căror pasiune are limite și este greu de menținut. Dovadă — ancheta recentă a unui magazin feminin care a stabilit că doar 50 la sută din femei ar alege același bărbat. Poate că acest procent ar crește dacă unii bărbați vor urma tratamentul antioldvîlție prescris de medicul american Sheldon Kabaker, vor fi creatorii unui val de fericiți pe lîngă care tsunami este o simplă hulă. Medicul în cauză este creatorul unui tratament revoluționar pentru vindecarea de chelie, însă numai în cazul în care a mai rămas ceva pînă pe cap. Se introduc sub pielea craniului niște bule de plastic, adică „extensori de piele” care se umplu progresiv cu apă sărată. Un chirurg întinde pielea acoperită cu pînă peste zonele chelute. După cîva timp acestea din urmă sînt eliminate iar părțile încă acoperite cu pînă sînt cusute între ele. În același timp, se înlătură bulele de plastic. Pînă acum această tehnică a fost experimentată pe 30 de pacienți, iar rezultatele sînt excelente. Singura problemă, a precizat doctorul Kabaker, este că pleșuvii refuză să poarte în public o chelie cu cucoie, pentru că exact așa arată capul unui pacient în timpul extensiunii, adică în perioada în care poartă balonașele.

Că mulți americani fericiți, adică insurați, refuză un asemenea tratament inestetic e expl-cabil, dar că aceiași tipi care dau impresia conviețuirii într-un matriarhat modern au curajul să fie împotriva cooptării în „Clubul Leilor” a femeilor îndrăgite, asta nu prea e de înțeles. În reuniunea de la New Orleans membrii conducerii clubului au menținut interdicția cu privire la admiterea femeilor în organizație. Un amendament la regulile acestui club propus de un grup de fericiți care recomandă acceptarea femeilor în sinul larg al acestei organizații private — 1,3 milioane membri — n-a obținut decît 59 la sută voturi favorabile. Ori, pentru a fi acceptat era nevoie de două treimi din sufragii. Clubul, respîndit în 161 de țări sau teritorii, și-a ales președintele pentru 1986 — 1987 în persoana suedezului Sten Akestam care a prezis că „într-o bună zi femeile vor fi membri ai organizației”. Fătălitate? Înțelepciune și clarviziune? Sau poate, „de ce ție frică, nu scapi”?

IOAN ROȘCA ■

ACCENTE
IN LUME

Abnegație

De cîrînd s-a încheiat la Moscova prestigiosul concurs Ceaikovski. Printre concurenții s-a numărat și tinărul pianist sovietic în vîrstă de 16 ani, Alioșa Sultanov. Participarea sa a marcat o notă deosebi-

tă în atmosfera concursului. În timpul unei repetiții, capacul pianului la care cînta i-a căzut peste degete. În poziția fracturilor cu minile bandajate, sub anestezie, tinărul ia totuși parte la competiție interpretînd sonata Appassionata nr. 23 de Beethoven în fața unui public și a

unui juriu ei înșiși încremenți parcă sub efectul unei anestezii.

Innoiri la
Academia
Franceză

Locul devenit vacant la Academia Franceză prin decesul istoricului Fernand Braudel, a

fost ocupat de către scriitorul Jacques Laurent. El a publicat numeroase lucrări, critică dramatică, literatură publicistică și romane polițiste (unele au fost transpuse pe ecran) sub pseudonimul Cecil Saint Laurent. Jacques Laurent este și deținătorul Premiului Goncourt, pe

care l-a obținut în anul 1971.

Pasiuni
costisitoare

La ora actuală, în lume, mai există cinci exemplare de mașini marca „Bugatti Royale”, model 1931. Una din aceste mașini, proiectată de către însuși

constructorul de automobile Ettore Bugatti, a intrat în posesia colecționarului texan de autoturisme Terry Moore. În colecția lui Moore se află deja 270 de autoturisme. Pentru ultima sa achiziție a plătit suma de 6,5 milioane de dolari.

ELENA GRECESCU ■

Cu ochii deschiși prin lumi de întuneric

Dacă pină nu demult ar fi fost posibilă o inventariere a tuturor sectelor, în prezent este dificil să se mai realizeze așa ceva. Săptăminal sau poate chiar zilnic se crează noi asociații, noi societăți, noi centre cu un așa zis caracter „divin”; apar și se nasc fel de fel de noi

Hristoși, „trimiși” ai lui Dumnezeu pe pământ și unii chiar ai satanei, noi „profeți” și „profetese” care, în baza unor idei de-a dreptul rizibile, reușesc să adune în jurul lor oameni de o credulitate, navitate și ignoranță de neînchipuit.

Vom prezenta cititorilor noștri

uncle din aceste secte cu precizarea că faptele descrise sînt în totalitate autentice, chiar dacă unele ele vor părea amuzante și cititorul va fi obligat să surîdă. Surisul său va trebui să fie însă amar și să îndemne la meditație și acțiune.

Există la Paris o sectă condusă de un personaj destul de straniu care s-a autointitulat „Ingerul Cyclamen”. El pretinde că este trimisul lui Dumnezeu pe pământ pentru a salva lumea folosind tandrețea. Pentru desăvîșirea acestei misiuni, Ingerul nostru a creat o nouă religie — absolutismul. Practicarea dogmelor acestuia spune el, ar ajuta pe oameni să-și descopere un suflet-cuplu pentru ca apoi, după moarte să devină fluturi —, da, ați citit bine fluturi. Noua idee expusă în scris, prin viu grai și cu publicitate a atras destulii creduli. Adeptii sectei se intrunesc în fiecare sîmbătă seara în sala unui restaurant din arondismentul 10, unde primesc de la trimisul „domnului” lecții pentru viitoarea lor metamorfozare din oameni în fluturi. În peregrinările mele prin Paris, și din dorința de a vedea pină unde poate merge navitatea, m-am hotărît într-o sîmbătă seara să particip la un serviciu „divin” al viitorilor fluturi nemuritori. M-am prezentat la ușa restaurantului — despre care nu se poate spune că era prea modest — transformat pentru circumstanță în „templu angelic”, unde am fost primit de un „maitre d'hôtel” cu fireturi ce m-a pasat apoi unui valet stilat.

— Un singur tacim, domnule? Luind un aer umil îi explic, destul de jenat, că am venit pentru liturghia absolutistă.

— Aa, Ingerii sînt în salonul din fund, îmi spune el cu o voce suavă. Pătrunsei într-o sală, pe jumătate obscură, unde cca 80—100 de persoane așteptau deja să înceapă predica. În ușa salonului sînt împințat de o tînară blondă îmbrăcată destul de sumar — care și-ar fi găsit mai bine locul la „Lido” sau „Folie Bergere” — ce avea pe cap o pălărie albă ornată cu două cireșe roșii, al cărui zîmbet și priviri galeșe te făceau să uiți „scopul divin” al venirii tale aici.

— Sinteți singur? mă întrebă ea. În semn afirmativ am inclinat capul, cu tristețe. Atunci ea m-a condus lingă o tînară — coincidentă tot blondă — ce avea în fața sa o citronadă.

— Domnișoara este una din preotesele noastre de tandrețe și dragoste. Ea se va ocupa de dumneavoastră imi spuse insofioarea.

I-am mulțumit printr-un suris. Mă affam deci pe mine bune.

— Ați sosit la timp imi spune noua mea parteneră. Ingerul trebuie să apară din clipă în clipă și va predica astăzi seară chiar despre tandrețe. Iată-l.

Aspectul Ingerului mă surprinse. Aproape chel, nasul teșit ca al unui boxer fără prea multe victorii; în concluzie, un personaj ce nu prea semăna a Inger. Imbrăcat cu o robă lungă de culoare oranj purta pe piept, cifra 2 stilizată, de culoare aurie — simbolul cuplului — așezată peste un 8 răsturnat — semnul infinitului. Privirea sa, mai mult terestră decît celestă, se plimbă asupra asistentei. Apoi începu predica:

— „Ne aflăm aici pe pământ pentru a încerca să realizăm metamorfozarea noastră, să trecem din starea actuală la stadiul de fluturi, altfel spus, din oameni în Ingeri... Ingerul este rezultatul fuziunii corpurilor, inimilor, sufletelor unui bărbat și al unei femei ajunși în stadiul cel mai înalt al tandreței... Ingerii locuiesc pe planeta „Cyclamen”, planeta fericirii, cu șapte elipse ale soarelui, fiecare avînd cîte o culoare a spectrului. Planeta „Cyclamen” se găsește la o distanță de 110 999 889 km de pământ, iar Ingerii noștri pot parcurge această distanță în cinci minute și treizeci și trei de secunde... Pământul este deci, mai bine zis poate fi o fabrică de Ingeri...”

Predica a fost îndelung aplaudată. Satisfăcut, în mod vizibil, Ingerul „Cyclamen” trece apoi pe la fiecare masă pentru a bi-

necuvînta pe neofiii săi. În fața unor cupluri, el se oprește mai îndelung dînd sfaturi „duhovnicești” punînd uneori mina unui neofit pe cea a partenerii sale. Însă nu toți absolutiștii aveau nevoie de sfaturi pentru că unii dintre ei, de la mese ce se găseau mai în obscuritate se grăbeau deja spre pregătirea fuziunii despre care vorbea maestrul.

Preoteasa mea mă informă atunci că Ingerul se mai numește France Absolutistul și că este venit acum 50 de ani pe pământ de pe planeta „Cyclamen” pentru a anunța și propovădui era dragostei. Ea îmi întinde o mică cărțuție, evanghelia sectei semnată de Inger cu numele său adevărat Robert Stern. Am răsfoit-o la întâmplare și am văzut că este dedicată „terasișterilor iadului” avînd ca motto această frază: „Trebuie să mergi spre dragoste printr-o gândire dreaptă”. Preoteasa mea preciza:

O sectă cu fluturi și Ingeri

— Ce filozofie înălțătoare are Ingerul nostru. Știți, el ține prelegeri în parcuri, pe strădă, la gurile de metrou. „Trotuarul spune el, este locul iubirii”. A ținut prelegeri și în Hyde Park și la New York. Sîntem peste 12 000 de absolutiști în toată lumea.

Imi surise și preciză: „chiar dacă inima face tic-tac, toc-toc sau bum-bum, nu sîntem în fond toți viitori fluturi?” Nu am mai avut timp să-i răspund pentru că tocmai atunci Ingerul a venit la masa noastră. Preoteasa mea mă prezintă:

— Mărite Inger, spune ea, domnul Jean este la noi pentru prima dată.

— Fii binevenit și binecuvîntat!

Apoi se retrase un pas înapoi și surizînd „angelic” zise:

— Ce cuplu draguț! Și ce frumos fluture veți constitui pe planeta „Cyclamen”!

Preoteasa mea se apropie și mai mult de mine iar Ingerul ne uni miinile continuînd:

— Eliberarea omului — spuse el — nu se va obține decît prin dublul nod al sufletelor.

Și apoi devenind mai liric și mai teatral:

— Atunci se va deschide pentru voi arcul luminii iar săgeata subțire a fericirii vă va transporta pină în lumea „Cyclamen”, patria voastră.

— Astronomii cunosc această planetă? întreb eu.

Ingerul suride:

— Nu, ea este invizibilă. Este o planetă minunată, menținută nemișcată de șapte suri care se roteșc în jurul ei, invizibile și ei. Am trăit acolo mai multe mii de ani. Cinci minute și treizeci și trei de secunde înainte de nașterea mea mă găseam încă acolo. „Cyclamen” este acoperită cu plante de culoare mov, înalte de două sute de metri. Ea este locuită de 14 000 de Ingeri, căci știți, sînt puțini aleși. De cînd există pământul din miliardele de oameni foarte puține cupluri au realizat o fuziune desăvîșită.

— De ce ați botezat astfel, planeta dumneavoastră? întrebai din nou cu sîială.

— Pentru că, cuvîntul „cycla-

men” înseamnă „cerc” = cycle plus amen = așa să fie.

Mă privește apoi cu îngăduință și îmi spune:

— Epoca iubirii a început deja. Am trimis programul meu de tandrețe reginei Elisabeta, președintei S.U.A., președintei Franței, președintei R.F.G. și altora. În curînd va fi sfîrșitul Terrei. Luna va dispăre în sfîrșit.

— Ingerul urăște luna, imi confiază partenera mea.

— Este adevărat, spune Ingerul, pentru că tot răul vine de la ea. Știți că luna este o bucată ruptă din pământ și el suferă de această despărțire care a survenit acum 850 000 de ani cînd a dispărut și Atlantida.

— Vreți să spuneți că Atlantida nu a fost înghițită de ape, ci ar fi fost proiectată în spațiu? îndrăznesc eu.

— Exact fiule! Nu s-a gîndit nimeni pină la mine la acest lucru. Dar în anul 3393 luna va fi lovită de o cometă și va reveni pe pământ. Un nou continent se va naște atunci în Pacific. El va avea formă unei inimi.

— Sinteți căsătorit? risc eu o nouă întrebare.

— Nu. Dar am aflat că pe undeva prin Asia există o profetă care împărtășește aceeași doctrină. Ea trebuie să fie jumătatea mea de Inger. Am cerut deja la UNESCO să facă cercetări pentru a o găsi.

Preoteasa mea mi-a explicat că printre membrii sectei se numără „industriși, avocați, secretare, barmani, dansatoare, cîntăreți, tineri și alții. O tînară brunetă se plimbă printre mese vînzînd cravate ornate cu simbolul sectei absolutiste.

— Este o preoteasă ca și mine imi spune partenera. Soțul său este deja „cavaler al luminii” cel mai înalt rang al ordinului nostru. Ei sînt privilegiați. Ingerul îi numește „porumbeii dragostei”. Ei sînt siguri că vor deveni fluturi.

Mă mingiea apoi încetșor, cerșînd parcă din priviri un semn de tandrețe din partea mea. Dar eu nu mă aflam acolo pentru a mă distra. Am chemat pe cel doi „porumbeii”, am cumpărat o cravată pe care o mai am și acum în semn de amintire a acelei seri, și profitînd de prezența lor am întregat pe „cavalerul luminii” cum l-a cunoscut pe Ingerul „Cyclamen”.

— Oo, foarte simplu domnule. Eu sînt barman. Într-o zi a venit să bea un pahar la barul meu. Am discutat și mi-a spus că este Inger. Am chemat-o pe soția mea și i-am spus: „vino repede este un Inger în bar”. În primul moment ea nu m-a crezut. Apoi el i-a vorbit mult. A fost și ea convertită. De atunci sîntem fericiti în așteptarea metamorfozei. Vom deveni fluturi.

Spre miezul nopții luminile ce asigurau semiobscuritatea au început să se mai stingă. Ingerul declamă un poem de circumstanță iar asistenta cîntă „doi ochi negri” acompaniată la o gîtară de un fost print rus. Spre ora ūnu, Ingerul a dispus să se servească șampanie și să se strîngă obolul pentru constituirea fondului necesar deplășării pe planeta „Cyclamen”. Am privit cu coada ochiului la alte mese pentru a-mi da seama cu cît contribuie ceilalți „frați” la acest fond. Sumele variau de la cîteva sute la peste o mie de franci. Preoteasa mea vîzîndu-mă incurcat m-a sfătuit să mă arăt cît mai dărnîc pentru a face o bună impresie la intrarea mea în rîndul viitorilor „cavaleri ai luminii”. Așa am pierdut atunci 500 de franci, ceea ce nu era puțîn la vremea aceea.

Secta respectivă este menționată la pagina 9 a „Enciclopediei sectelor în lume” de Christian Plume și Xavier Pasquini, apărută în colecția „cunoașterea straniului”, editura Henri Veyrier — Paris — 1984.

L. G. VULCĂNEANU ■

Cine — accente

Doar mamă? Nastassia Kinski, actrița care ne-a încîntat în „Tess”, locuiește în prezent în apropiere de Geneva împreună cu cei doi copii ai ei: Alioșa, în vîrstă de 2 ani și Sonia Leila, în vîrstă de 3 luni. Ea este căsătorită cu producătorul Ibrahim Moussa, Moussa care realizează un film de televiziune în regia lui Frederico Fellini; declară despre soția lui: „ea nu dorește să fie decît o mamă ca oricare altă femeie care nu a fost niciodată star de cinema. Să uite că a fost Nastassia Kinski”. Cam greu!

Larry Hagman alias J.R. Este bogat, este cunoscut, este considerat un fel de simbol al Americii. Larry Hagman, actorul care-l interpretează pe puternicul industrial J.R. din serialul „Dallas”, este obligat de multe ori să poarte mustață falsă sau să se deghizeze. Aceasta din cauza multimei care nu-i îngăduie nici o clipă de relaxare. „Nu pot să stau mai mult de o

zi într-un loc — declară el. Oamenii vin după mine oriunde mă văd și-mi spun: Am un unchi ca dvs. Am un angajat ca dvs. etc. Dar eu le răspund: nu, nu ca mine, ca J.R.” Oare cine pe cine a făcut celebru: personajul pe actor sau invers?

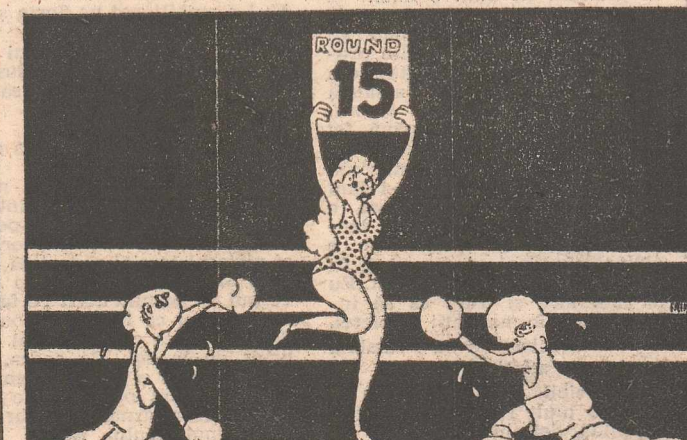
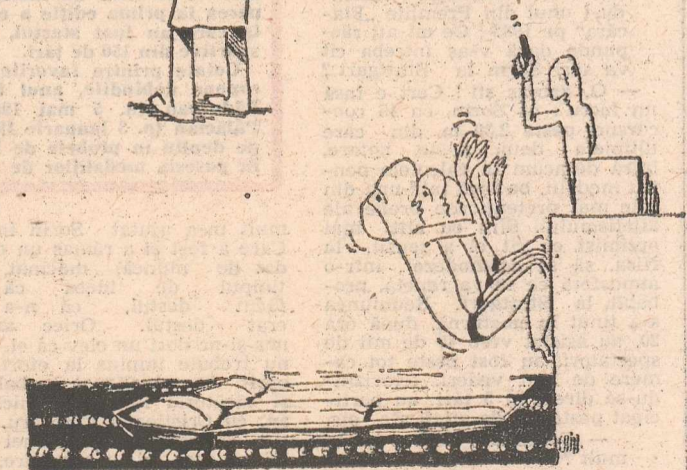
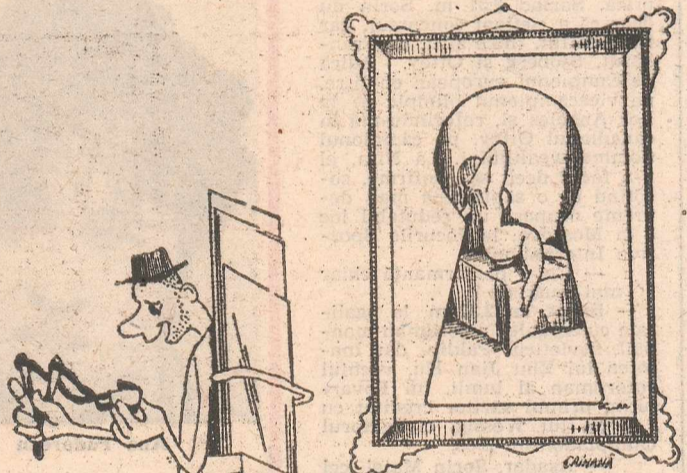
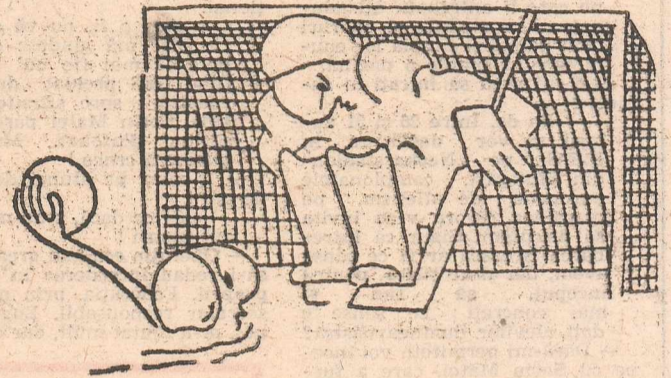
Reclamă regizată. Franco Zeffirelli nu mai are nevoie de prezentare. Cel care a pus în scenă „Turandot”, „Traviata” și „Lacul Lebedelor”, care a regizat filme ca „Romeo și Julieta” sau „Inblînzirea Scorpiei”, susține că în Florența lui natală nu e nevoie să mergi la școală ca să înveți despre artă și civilizație; ele te înconjoară. Zeffirelli afirmă că în munca lui nu a căutat să țină pasul cu moda.

De ce această prezentare și cu ce ocazie a făcut regizorul italian aceste declarații? Pentru a face reclamă ceasurilor elvețiene marca „Rolex”, care după spusele lui Zeffirelli reprezintă standardul în materie, fiind în afara oricărei mode.

Bine regizat, bine interpretat și, probabil, bine plătit!

DAN DANUȚ DORU ■

racul

FLORIN CRIHANĂ ■

Nu mai e mult pînă cînd, la 26 august, se va da în R.F.G., la Stuttgart, semnalul de începere a celei de a XVI-a ediții a campionatelor europene de atletism. Interesul în jurul acestei competiții e, ca de fiecare dată, major, ajungînd poate să notăm că și-au anunțat participarea, pe lângă cei mai reputați performeri ai continentului, 400 de ziariști! Federația noastră de speciali-

tate și-a fixat un obiectiv exigent pentru C.E., introducînd în calcule nu doar tradiția, ci și clasa unor sportivi români, între care Maricica Puică, Doina Melinte, Cristiana Matei, Mihaela Loghin, Vali Ionescu, Sorin Matei etc. sînt nume binecunoscute pretutindeni, respectate pentru rezultatele obținute într-o probă sau alta, nu o dată printre

cele mai bune, din lume și din Europa.

Ne-am propus, ca o avansată, să invităm la cuvîntul sportiv, să invităm la cuvîntul tehnician din atletismul românesc, încercînd să aflăm, fie și cu o clipă mai devreme, ce șanse avem la Stuttgart. Interlocutorul nostru de azi este antrenorul emerit Nicolae Mărășescu de la C.S.M. Craiova.

— Stimuli, adică motivație, da?

— Firește. Obiectivul urmează, lupta se dă imediat, sportivul se pregătește continuu, se frămîntă și așa mai departe. Fotbaliștii Stelei ne-au oferit, din acest punct de vedere, o pildă grăitoare. Condițiile de excepție, pregătirea de excepție și motivația de excepție, atingerea unei performanțe unice în istoria fotbalului românesc, au dus la un rezultat de excepție. Susțin că toate aceste condiții trebuie îndeplinite. O singură fisură, pe un jalon sau altul, poate pune performanța sub semnul întrebării, greșesc?

— Ce să zic, dumneavoastră știți mai bine. Continuăm? Veți fi de acord că, dintre cei pe care îi antrenați, Petre Drăgănescu a dezamăgit în ultima vreme?

— Aveți în vedere faptul că, la Madrid, deși între favoriți, a fost eliminat din serii și nu vă pot contrazice. Dar n-a fost numai vina lui, a fost și a mea, care n-am scotit că seria poate fi atât de înecată încît să-i compromită șansele! Ne-a scăpat un mic „amănunt” și ne-a costat! Dar Petre nu și-a spus încă ultimul cuvînt! Afară, a bătut de 7 ori recordul țării, iar acasă a cîștigat tot. Normal ar fi să scoată timpuri superiori, cu toate că 1:45.42 al lui pe 800 reprezintă, în 1985, al nouălea timp din Europa, dar pentru asta îi mai trebuie câteva concursuri. Petre mai are un avantaj: se concentrează perfect în reuniunile de elită, cea mai bună dovadă constituind-o argintul de la cuponenele de sală din 1985.

— Am auzit că Fița Lovin a abandonat atletismul.

se mai despoasească, fiind încă tânără, 21 de ani neimpliniți.

— Vreți să vă fac o măr-turisire? Am auzit pe careva zicînd că, de cînd a intrat în grupa lui Mărășescu, Keszeg s-a plafonat!

— Parcă eu n-am auzit?! Toți pun la socoteală că Margareta a fost în 1983 campioană europeană de junioare, dar uită că titlul l-a luat cu 4:13,4!

— Și?

— Nu mă leg de faptul că, în 1985, a cucerit argint la Kobe, la J.M.U., doar amintesc că a alergat 4:04,4 în această primăvară! Beneficiul e evident, dar nu mă mulțumesc.

— Ne-am lungit cu vorba și nu mi-ați răspuns, concret, la întrebarea cu cite medalii se va întoarce atletismul nostru de la Stuttgart?

— Nici nu m-ați întrebat așa ceva!

— Vă întreb acum.

— Vă închipuiți cumva că sînt jucător de pronosport?

— Nu-mi închipui nimic, știu bine cine sînteți, de aceea vă și întreb!

— Aș alcătui, judecînd șansele, 3 grupe. În prima le-aș include pe Maricica Puică, Doina Melinte și Cristiana Matei, pe care le văd sigure de medalii. Despre Cristiana am vorbit, iar Maricica și Doina sînt, la această cră, cele mai bune din lume în probele lor.

— O clipă. Care probe, căci Doina pare tot mai ademnită să alerge 3000 m?

— Și ce dacă? Ne întorcem de unde am plecat? Abordarea unui diapazon cit mai larg de probe e, azi, un act obligatoriu. Cert e că Doina deține și la 800 și la 1500 cele mai bune performanțe mondiale. Cit despre Maricica, pe ea o recomand, dar mai e nevoie?, cele 5 victorii consecutive din Grand Prix și recordul lumii la 2000 m.

— Avem deci ca și arvnite 3 medalii, nu? A doua grupă?

— Trei medalii, poate chiar mai multe, căci la 800, la 1500 și, eventual, la 3000 m vor lua startul mai multe românce. Dacă nu cumva și proaspetele campioane mondiale de junioare, Ana Pădurean la 1500 și Cleopatra Pălăcian la 3000, vor încerca socotelile multora! Nu mă hazardez, dar zic: de ce la 800, de exemplu, n-ar urca pe podium și Doina, și Cristiana?

— Chiar așa, de ce? Mai departe?

— Mihaela Loghin, Vali Ionescu și Sorin Matei ar alcătui grupa celor cu șanse substanțiale la medalii. Mihaela urcă, iar Vali și-a revenit, sîrînd peste 7 m.

— Apropo, dar Anișoara Stancu? Ați lucrat aproape o jumătate de an cu ea, fără prea mari foloase! Ce-i cu Anișoara?

— Imi dați voie să fiu diplomat?

— Vă privește.

— Aș zice că Anișoara rămîne un mare talent și n-are decît 24 de ani. Reîntorcerea ei în aria performanței depinde, cred, de 2 factori: să muncească și să fie sprijinită.

— Dar atît clubul Steaua, cit și federația, o sprijină, ceea ce înseamnă că...

— Înseamnă că...

— Am înțeles. A treia categorie?

— Cele 5 discobole, Costian, Lenghel, Crăciunescu, Andrușcă, Neamțu, plasate între primele 12 din lume, Liviu Giurgian la 110 metri garduri, Mihaela Pogăceanu tot la garduri și, ca să vă surprind, șafeta feminină de 4 ori 400 metri. Toți aceștia pot spera la un loc-pe podiumul de premiere.

— De ce să mă surprindeți?

— Pentru că, de cele mai multe ori, șafeta e cotate rudă săracă între celelalte probe, fie și pentru motivul că trebuie deplasați 4 sportivi, dacă nu 5, pentru o singură și, desigur incertă, medalie. Eu am fost totdeauna pentru șafeta care, la cea feminină mă refer, a izbutit să pătrundă la Helsinki, la prima ediție a mondialelor, în finală, isprăvă pe care jumătate din delegația noastră n-a reușit-o. Consider că Matei, Ene, Oantă, Andrei și, mai experimentată decît ele, Lina pot fi „iepurele” care sare cînd nu te aștepti!

— Să înțeleg că sînteți optimist?

— Poate că e prematur de anticipat, cînd mai sînt pînă la europene atîtea și atîtea concursuri, căci acum e „bătăia peștelui”. Vă asigur însă că la Stuttgart atletismul românesc va fi la înălțime, răspunzînd cu medalii și puncte excelentelor condiții de care se bucură.

— Așa să fie, tovarășe Nicolae Mărășescu, vă mulțumesc.

— OVIDIU IOANIȚOIA

Ce șanse avem la europenele de atletism?

— Sînteți, stimate tovarășe Nicolae Mărășescu, unul dintre cei mai reputați tehnicieni din atletismul românesc și, fără să exagerez, din cel mondial. Prin sportivii pe care i-ați antrenat, prin cei pe care îi antrenați, ați adunat atîtea medalii și onoruri încît numai și simpla lor enumerare ar umple o pagină.

— N-ați vrea să intrați în subiect?

— Ba da. Între 26 și 31 august se vor desfășura în R.F.G., pe „Neckarstadion” din Stuttgart, campionatele europene de atletism, pe marginea cărora v-aș invita să discutăm. Sigur că întrebarea firească ar fi ce șanse avem, dar n-ar strica, pentru început, să fim și mai concreți: ce șanse e dați elevilor dumneavoastră?

— Dacă-mi permiteți, voi începe cu Sorin Matei, care a furnizat, marțea trecută, la Grand Prix-ul de la Nisa, o mare surpriză. Sîrînd 2,31 m, Sorin nu doar că a cîștigat concursul, dar i-a și bătut, între alții, pe Trandhardt, Sjöberg și Ottey. Adică pe campion european en titre, pe vicecampion olimpic de la Los Angeles și, referindu-mă la canadianul Ottey, pe campionul Commonwealthului. La Nisa, el n-a făcut decît să confirme, socotînd că o săptămînă mai devreme ocupase un redutabil loc 3 la Moscova, la Jocurile Sportive Internaționale.

— Cu o performanță chiar mai bună, da?

— Exact, cu 2,32 m, la egalitate cu actualul recordman mondial, sovieticul Paklin. Dar înaintea lui Zhu Jian Hu, vechiul recordman al lumii, lui Povarnitin, primul săritor creditat cu 2,40 m, lui Wessig, cîștigătorul Olimpiadei din 1980.

— Așadar, Sorin Matei, cel dintîi român care a trecut 2,36 m, pare să-i fi reîntrat, cum se zice, în mină. Noi parcă am anticipat, oferindu-i unul din Premiile „Flacăra” pe 1985! Ce mi-ați răspunde dacă v-aș întreba cit va sări Sorin la Stuttgart?

— O, dac-aș ști! Cert e însă un lucru: că Sorin, cu 15 concursuri peste 2,30 m, din care ultimele două peste hotare, intră de-acum în calculele pentru medalii, ba încă într-una din cele mai pretențioase probe ale atletismului. Sînt cu atît mai optimist cu cit el a reușit, la Nisa, să se acomodeze într-o atmosferă ce se va repeta, probabil, la Stuttgart. Reuniunea s-a ținut în noaptea, după ora 20, au asistat vreo 40 de mii de spectatori, au fost peste tot camere de luat vederi, televizîndu-se direct în 5 țări, au participat peste 300 de atleți etc. etc.

— Contează asta foarte mult?

— Imens, ca să nu spun decisiv. Altfel, dacă n-ai concursuri în picioare și, dintr-o dată, te trezești în mijlocul unui „vulcan”, pentru că pe stadion au loc, e cunoscut, mai multe probe concomitent, o parte din spectatori fluierează, alta aplaudă etc. etc., ești victimă sigură.

— Atletismul de azi seamănă tot mai mult cu tenisul: ca să ieși la suprafață, trebuie să concurezi. Altădată, te pregăteai 3-4 luni pentru 2-3 concursuri, acum e altfel, testele cu public se succed într-un ritm infernal și e obligatoriu, dacă urmărești să fii în față, să nu ieși din circuit. Eu aș mai zice și așa: ca să învingi, trebuie mai întîi să pierzi.

— Treaba asta nu-i valabilă doar în atletism!

— Posibil, dar în atletism e tot mai mult lege. Anul trecut, de pildă, deținînd locul 5 în ierarhia mondială, datorită recordului național de 2,36 m, Sorin a fost invitat în circuitul american de iarnă. A întîlnit săritori

mari și, deși n-a cîștigat mai nimic, a cîștigat enorm.

— Vă plac calambururile?! — Concursurile foarte tari i-au schimbat repede mentalitatea, transformîndu-l dintr-un performer național într-unul internațional.

— Așa o fi, nu vă contrazic, dar mă gîndesc că trebuie să mai fie un secret. Cînd l-ați preluat, dumneavoastră, spre sfîrșitul lui 1984, Sorin Matei părea un săritor plafonat. Mulți îi puseseră cruce!

— N-avea pe atunci decît 21 de ani!

— Și ce dacă, s-au mai văzut cazuri!

— Operația cea mai grea a fost să-i redau încrederea în forțele proprii. Federația, prin noul ei secretar responsabil, Eugen Ignat, m-a ajutat mult, dar cel mai

a început colaborarea cu dumneavoastră, alerga numai 400 metri garduri, după care a trecut și la 800 de metri. De ce și o probă și cealaltă, nu-i prea mult?

— Numai și dacă ne gîndim la, ca să aleg dintr-o listă lungă, Lewis sau Drechsler, ultima recordmană mondială la lungime, dar deținînd și cel mai bun rezultat mondial la 100 m, ne lămurim că nu-i prea mult. O dovadă și mai concludentă o constituie mediile obținute de Cristiana, la europenele de sală, pe 800 m, 3 ani consecutiv: bronz la Göteborg în 1984, bronz la Atena în 1985, argint la Madrid în 1985.

— E adevărat, dar ați uitat că cea mai prețioasă dintre medalile ei, bronzul de la Olimpiadă, a fost realizată tot la garduri!

Ana Pădurean

Cu două medalii de aur, una de argint (Alina Astafei la înălțime) și două de bronz (Adriana Dumitru la 800 m, Dorina Calenic la 3000 m), atletele noastre au încheiat remarcabil participarea la prima ediție a campionatelor mondiale, la care au luat startul, la Atena, sportivi și sportive din 150 de țări.

Cotate printre favorite, datorită titlurilor europene dobîndite, anul trecut la Cottbus, Ana Pădurean (n. 5 mai 1969, Blaj) și Cleopatra Pălăcian (n. 3 ianuarie 1968, Deva) au confirmat pe deplin în probele de 1500 și 3000 m, intrînd în posesia medaliilor de aur. Spre lauda lor, de

unde cuvenitele felicitări, a antrenorilor Vasile Scheible și, respectiv, Mariana Mladin, ambele de la C.S.S. „Cetate” Deva, a antrenorului federal Vasile Mureșan, care a coordonat pregătirea lotului pentru C.M. de la Atena. Iată deci că, după gimnastică, o altă „școală” românească, de data asta de semifond, își demonstrează valoarea, ridicînd două fete, pe Ana Pădurean și Cleopatra Pălăcian, în vîrful piramidei mondiale. Fie ca aceste superbe izbînzii să reprezinte un imbold pentru atleții români în perspectiva participării la europenele de seniori de la Stuttgart!

— Munca noastră comună a avut o plecare ratată, neclarificarea în finala de 400 garduri la europenele în aer liber de la Atena, în 1982. Cum a venit eșecul, a venit și verdictul: n-are aptitudini pentru marea performanță, nu poate mai mult?! Ințuind că situația nu e deloc așa, am insistat și, la Los Angeles, Cristiana a făcut, din plin, dovada calităților ei de excepție: a terminat a treia, deși abordase concursul cu al șaptelea timp?! De-atunci, a reușit medallii în toate competițiile, afară și în door, anul acesta doborînd în 3 rînduri recordul național la 400, ultima oară la J.S.I. de la Moscova unde, deși a ocupat locul 2, a fugit 54,55 s, bătînd-o și pe Hromova.

— Din cite știu eu, recordul mondial e încă departe!

— Da, Busch (R.D.G.), 53,56. Cristiana însă are mari resurse și poate chiar la Stuttgart, va cobori sub 54 de secunde. Mai avem de pus la punct ritmul, fiind încă 2-3 garduri pe cursă pe care Cristiana încă le „bilbie”. Oricum, ea nu va reveni de la europene fără o medalie!

— Am notat, dar tot n-am înțeles, iertați-mi ignoranța, de ce mai era nevoie, de ce mai e, să alerge și 800!

— Pentru că, iarna, o distanță mai lungă are rolul să-i imbunătățească rezistența în regim de viteză. Făcînd 800, și încă obținînd rezultate deosebite, ea se menține în activitate, elimină

Cleopatra Pălăcian

Aur la mondialele de juniori

Clasamente și clasamente

Noul clasament internațional valoric feminin stărnește mai mult ca oricând comentarii aprinse. Nu mai mult decât cinci jucătoare s-au desprins din nota obișnuită a punctaverajelor specifice ierarhizărilor feminine cotate până în 2300 puncte și au atins valori specifice clasamentelor masculine (clasamentul ELO masculin diferă de cel feminin prin punctajul de „lansare”, inițial cu 200 puncte). Numele frunțașelor sînt următoarele: 1. Polgár (2455 p). 2. Ciburdanidze (2435), 3. Cramling (2400), 4. Gaprindașvili (2350), 5. Levitina (2350). Să fie oare o simplă coincidență faptul că aceste jucătoare au început să evite tot mai des competițiile feminine, preferându-le pe cele masculine? Nicidecum! După declarațiile celor trei prime jucătoare ale lumii, numai jucînd în turnee mixte pot să-și îmbunătățească cunoștințele, să progreseze și... să cumuleze puncte la ELO. După afirmațiile făcute cu un an în urmă, jucătoarea maghiară Polgár Zsuzsa s-a ținut de cuvînt: nu joacă decât turnee masculine (evită confruntările în care evoluează și alte sahiste) și o face cu deplin succes. Ultimul campionat masculin al Ungariei a dovedit că raționamentul său este pe deplin justificat. Polgár a înscris un nou record: la nici 17 ani s-a clasat pe locul 3, a cucerit medalia de bronz (clasament final: 1. Faragó 10 p. 2. Hazai 9 p. 3. Polgár 9 p. 4. Grosspeter 8,5 p. 5. Sneider 8 p. 6-10. Forintos, Lukács, Székely, Karojn, Lengyel 7,5 p. etc) și s-a calificat pentru turneul zonal din campionatul mondial! Este o performanță uluitoare.

Clasamentele ELO ale jucătorilor României aduc câteva modificări ce poartă amprenta „întineririi”. Tot mai sus apar speranțele saului nostru, jucătorii tineri. Federația internațională a comunicat lista valorică a sahistilor români pe care o publicăm în continuare. La masculin: 1. Suba 2580. 2. Gheorghiu

2555, 3. Ionescu 2495, 4. Ghinda 2470, 5. Stoica 2455, 6. Bărbulescu 2450, 7. Foișor 2445, 8. Ghițescu 2430, 9. Marin 2430, 10. Grünberg 2415. Și la feminin: 1. Mureșan 2215, 2. Nutu 2180, 3. Bădulescu 2175, 4. Stanciu-Olărașu 2140, 5. Pogăreț 2136, 6. Ganț 2130, 7. Jicman 2120, 8. Ghinda E. 2120, 9. Polihroniade 2115, 10. Ionescu V. 2095, 11. Olteanu G. 2050, 12. Boicu 2050, 13. Perevoznic 2050, 14. Candea 2045, 15. Baumstark 2040, etc.

Multiplul nostru campion Florin Gheorghiu este în pragul unor noi participări internaționale: turneul de mari maestri „Ohra” de la Amsterdam, turneul „Berliner Sommer” și continuarea escaladării clasamentului general din „Grand Prix-Mephisto”. Continuînd să dovedească o formă sportivă ascendentă (amintim clasarea pe locul trei la egalitate de puncte cu Karpov în turneul de la Viena, locul II în „Open”-ul de la Reykjavik, locul V la egalitate în turneul de la New York, clasarea printre premiați la Lugano și subliniem că în toată această perioadă nu a pierdut, conform propriilor declarații, decât două partide), Florin Gheorghiu a jucat bine în turul doi din „Grand Prix-Mephisto” clasîndu-se pe locul I la egalitate de puncte (5,5 p din 6 posibile), cu vest-germanul Sehner din 70 de participanți. Competiția a avut loc la Hamm (R.F.G.). O „miniatură” realizată de marele maestru român în acest concurs o supunem atenției dvs. De apreciat e faptul că adversarul său nu este altul decât cistigătorul trofeului „Deutschland Pokal”-1985. S-a jucat Apărarea siciliană. Keitlinghaus — Gheorghiu: 1. e4 e5 2. Cf3 e6 3. d3 Cc6 4. g3 g6 5. Ng2 Ng7 6. 00 Cge 7 7. e3 e5 8. Ne3 d6 9. d4 e:d4 10. e:d4 Dh6 11. Ca3 e:d4 12. Cc4 Db4! (Teoria deschiderilor recomandă în toate manualele 12...Dc5, care duce la joc complicat. Iată cum practica maestrilor răstoarnă însă teoria!). 13. Tel d:e3 14. a3 (Si. acum, dama neagră nu mai are cum de retragere, dar totuși, negrul nu pierde!) 14...e2!! (Aceasta e poanta victoriei!) 15. D:e2 (Forțat. Dama albă se îndepărtează obligatoriu de pe diagonală d1-a4 și negrul rămîne cu o piesă în plus). 15...Da4 și albul se recunoaște învins. A pierdut duelul teoretic. În urma celor trei tururi din „Grand Prix-Mephisto” din clasamentul general este pretentiv la trofeul saptelui sau opt jucătorii. Marele maestru român are de apărut locul I cucerit anul trecut. Confruntarea decisivă este ultimul tur, turneul de la Remscheid, care va avea loc în primele zile ale lunii octombrie. Să-i urăm succes!

MARGARETA MUREȘAN ■

Scurt, foarte scurt

Miercuri a avut loc plenara F.R.F. Vom reveni. ● În urma plecării lui Ion V. Ionescu, care a revenit la Timișoara (preluînd pe „Poli”), conducerea tehnică a Corvinului Hunedoara a fost încredințată lui Octavian Cojocaru și Michael Klein. ● Noutăți la Sport club Bacău: Nicolae Vătafu ca antrenor principal, Gheorghe Munteanu (fost la Partizanul) ca secund, Pachiteanu (de la Jiul), Ivanov (de la Ceahlăul Piatra Neamț), Barba (de la F.C.M. Brașov), Dumitru Nicolae-Nicușor activează la Victoria București. ● Nicolae Lupescu a renunțat (se zice că la cererea) la Rapid, optînd pentru Drobeta Turnu Severin. De pregătirile Rapidului răspund Constantin Cernăianu și Teofil Codreanu. ● Se dă ca sigură trecerea lui Gheorghe Constantin, ca antrenor principal, la F.C. Olt. ● După ce a promovat pe Autobuzul, Victor Stănculescu și-a propus aceeași performanță și cu Metalul București. ● Schimbare de președinte la clubul Victoria: Radu Matei (una și aceeași persoană cu arbitru divizionar) în locul lui Constantin Petrea. ● O excelentă carte de fotbal, „Confesiuni la marginea gazonului”, semnează Mihai Ionescu, secretar al federației, fost jucător, antrenor și cronicar. Rareori experiența se împletește cu un asemenea talent în ale scrisului. ● Chimia Rîmnicea Vilcea a depus acte la federație pentru legitimarea lui Deaconescu și Todorache, de la Soimii Sibiu și, respectiv, Automatica București. ● Numiri de antrenori în divizia B: Ion Voica la Gloria Bistrița, Vlad Marica la F.C. Constanta, Viorel Kraus la F.C. Maramureș Baia Mare, Viorel Mateianu la F.C. Bihor, Petre Dragomir la Poiana Cîmpina, Stefan Coidum la A.S.A. Tirgu Mures, Marius Bretan la Steaua C.F.R. Cluj-Napoca, Leonida Antohi la Politehnica Iasi. ● În pregătiri cu Victoria București: Balaur (de la Gloria Buzău), Adolf (de la S.C. Bacău), Purdea (de la Progresul-Vulcan), Tălnar (de la F.C.M. Brașov), Zare și Topolinschi (de la Dinamo). ● Deși a schimbat antrenorul, apelînd la Marcel Pigulea, Gloria Buzău pare să acorde în continuare credit jucătorilor cu experiență, legitimîndu-i pe Eftimescu, Custov, Florin Grigore, Stoichită și Sandu Mircea. Ca secund, a rămas Florian Dumitrescu. ● Ce-i nou la Rapid? A plecat Rada (la Universitatea Craiova), au venit Ion Marin, Ivan și Dochia, toti de la Victoria. ● Sienri la Dinamo București: Ilie Balaci și Rodion Cămătaru. ● La telefon Remus Cimpeanu, președintele lui „U”

Cluj-Napoca: „S-au întors Matei, Avasice și Trimbișas, primul de la C.I.L. Sighet, ceilalți de la S.C. Bacău. Avem toate documentele pentru transferarea lui Lucaci de la U.T.A.”

Ducadam, multă sănătate!

Absența lui Helmuth Ducadam din poarta campioanei campioanelor Europei în meciurile de verificare din aceste zile se datorează faptului că el a fost supus, în urmă cu aproape două săptămîni, unei intervenții chirurgicale, fiind operat de anevrism la brațul drept. A fost o operație deosebită, care a durat mai bine de 4 ceasuri, dar a reușit pe deplin. Cel care a efectuat-o, colonelul doctor Vasile Căndea, șeful secției de chirurgie cardio-vasculară din Spitalul Militar Central, ne-a declarat, marți la prînz, că „Ducadam se simte excelent post-operator. Urmează recuperarea completă și readaptarea, după care, cel mai tirziu în primăvară, el își va relua locul în poarta Stelei”.

Să-i urăm însănătoșire grabnică lui Ducadam, așteptîndu-l să revină, cit mai repede, pe terenul de fotbal!

● Noua promovată Oțelul Galați și-a asigurat serviciile lui Mihai, fost la F.C. Bihor. La Cimpulung Moldovenesc, în pregătiri cu Oțelul, se găsește și portarul Cristian de la F.C. Argeș. ● La „Poli”. Timișoara, retrogradarea pare să fi antrenat și alte necazuri: Moise are piciorul în ghips, iar Giuchici s-a operat.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Portarul: „Vă rog să mă credeți, vă dau cuvîntul meu, nu l-am văzut cînd a ieșit pe poartă. Cred că a profitat de un moment cînd eu eram ocupat cu verificarea actelor unor mașini care trebuiau să părăsească uzina și s-a strecurat prin spatele meu fără să-l observ”.

Responsabilul bufetului: „M-am mirat văzîndu-l pe maistrul intrînd în local”. „Dumneata aici?” „I-am întrebat. „Si ce-i cu mirare. Localul e public, iar vinderea de băuturi e menirea lui. Două sute de vodcă!” „Vă servesc imediat. Mă mir pentru faptul că vă văd pentru prima oară la mine și să vă spun sincer, pentru că la ora asta, nimeni din uzină nu consumă alcool. Chiar cei mai... Cum să le zic să nu se supere... pasionații clienți ai mei nu mă vizitează la ora asta, ci la terminarea programului”. „Nu cumva printre atribuțiile dumitale este să verifici cine, cînd și unde pleacă din uzină?” „Omul era pus pe ceartă, așa că gestionarea a căutat să dreagă diplomatic ce stricase. „N-am avut citiș de puțin înțenția să vă supăr. Toată lumea vă știe, chiar și cei care nu lucrează la uzină, că sinteți unul dintre cei mai mari specialiști ai fabricii. Departe de mine gîndul să vă fac morală, mai ales că abia acum am avut onoarea să vă cunosc personal”. Cînd a cerut a cincea sută, am îndrăznit să-i sugerez politicos: „Nu credeți că pe canicula asta o să vă faci rău?” „S-a ustat ironic la mine și nu mi-a răspuns nimic. Și-a pus sapa pe cap și s-a îndreptat pe aleea spre uzină. Nu, nu mergea pe două cărări, ci dimpotrivă, parcă nu băuse decît apă”.

Colegul: „Sînt în concediu. M-am întîlnit cu Micu pe Aleea teilor, aflată la doi pași de uzină. Îmi place, la început de

vară, cînd pomii sînt înfloriți, să merg în pas de plimbare pe sub teii, al căror parfum te îmbată. M-a surprins să-l văd pe maistrul Micu în tinută de serviciu, stînd pe bancă, cu capul aplecat într-o parte, plin de transpirație și sforîind ușor. Mi-era penibil să-l întîlnesc într-o asemenea postură, dar nici să mă fac că nu-l văd nu puteam. „Bună, Micule, ce faci?” „Omul a tresărit și m-a privit cu indiferență. Nu prea avea chef de vorbă. Era mai ales jenat de

sului, iar eu am timp berechet, doar sînt în concediu”. Micu se ridică cu greu în picioare, sprînjindu-se de umărul meu. „Te-ai ticnit, cum să plec acasă la ora asta? Cine îmi dirijează treburile acolo?” „Și Micu arătă cu degetul spre una din clădirile impunătoare ale uzinei. „Hai să fim serioși. Tu care de 20 de ani ești model pentru toți, pe care nimeni nu te-a văzut nu beat, ci măcar ușor grizat, o să te duci în secția ta, să te faci de ris? Le va fi rușine oa-

mul cu furgoneta: „Eu transport zilnic tuburi de oxigen. Cînd am văzut bărbatul care fugea după trailer, am rămas, cum se zice, ca la dentist. Ce-i drept, acesta nu mergea cu mai mult de 10 km pe oră. Putea fi ajuns ușor. Să te cateri pe el, e însă un lucru riscant. O lunecare pe metalul deseori lucios din cauza uzurilor, te poate trimite sub una din zecile de roți ale acestui „miriapod urias”. Am tras furgoneta pe dreapta; curios să văd ce se în-

moment dat pe pieptul omului, a pus în evidență un obiect alb, strălucitor. Păi asta e un euson cu nime și fotografie, mi-a străfulgerat prin mințe. Deci e vorba de un om din fabrică! După șapca cadrilată și pantalonii albaștri, l-am recunoscut pe nea Micu, maistrul nostru. Dar ce face? Doar nu s-a apucat de cascadorie! Am rămas apoi înlemnit, cînd l-am văzut cățărîndu-se pe obloanele înalte ale părții din spate a remorcherului, cu intenția vădită de a le escalada și a sări apoi în interiorul mașinii. A rămas cîteva secunde agățat în poziția sa mai mult decît precară, dar n-a mai rezistat mult, căzînd în spațiul dintre remorcher și platformă. Am pus minile la ochi. Îmi închipuiam cum vor trece roțile peste trupul bietului Micu, zdrobindu-l. Minune! Tocmai atunci remorcherul s-a oprit pentru a i se deschide poarta. Cînd cei cîteva muncitori din schimbul doi s-au năpustit spre autovehicul pentru a-l alarma pe cel de la volan și a-l scoate de sub mașină pe maistrul șoferul a rămas înmărmurit. „Ce-aveți cu mine, fraților? Ce v-am făcut? Vorbiți măcar pe rînd, că nu înțeleg nimic”. Abia după aceea s-a dumirit și împreună cu oamenii l-au scos pe Micu de sub mașină. Nu pășise nimic. Era doar din eap și pînă-n picioare plin de praf. Îi trecuse complet betia. Se uita ba la hainele-i pline de praf și unsoare, ba la mașină, ba la oamenii care se agitau în jurul lui, nevenindu-le a crede că Micu s-a născut a doua oară”.

Maistrul Micu: „În halul în care eram, nu puteam intra pe poartă. Pur și simplu portarul nu mi-ar fi permis. Așa că... am ales soluția cu trailerul. Nici nu credeam că voi mai vedea lumina zilei”.

VICTOR BEDA ■

Cronica șoselei

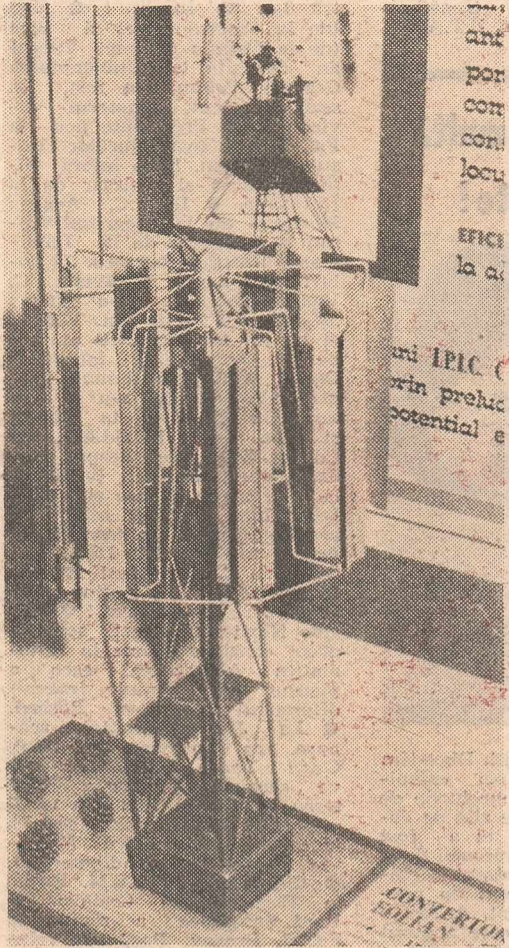
Miriapodul salvator

postura în care se găsea. „Ce-i cu tine aici? Ești în pauză?” „Pe dracu, pauză. Dar cu ce drept mă întreb: ce faci aici? Că doar nu cumva te-or fi promovat inginer șef”, ha, ha, ha. „Din fața omului beat să te dai la o parte”, spune zicătoarea. Îmi reproșam că m-am oprit. Dar oel de pe bancă nu era un oarecare, ci Micu, cel mai bun specialist de la secția de tratamente termice și, mai presus, colegul meu de muncă. „Eu mă bucur că te văd după două săptămîni de concediu. Sînt nevoia să-ți spun pe unde am fost, ce-am făcut. Și tu te superi! E corect, frumos?” „Iartă-mă, Iorgule. Tu un om atît de bun și generos, nu meriți un asemenea tratament. Nu prea sînt obișnuit cu băutura și mai ales la ora asta”. „Sper că te îndrepti spre casă, nu?” „I-am întrebat. „Te duc cu mașina. Stai în capătul celălalt al ora-

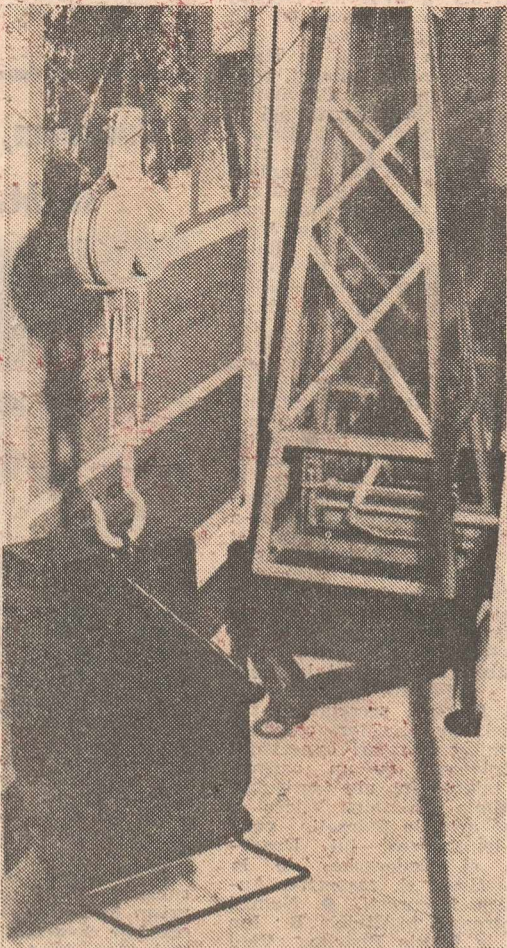
menilor să se uite în ochii tăi. Merg la șefi, le explic, le spun că e o situație excepțională. Mă vor înțelege. Și-apoi, nu uita, e și o lege. Vrei să dai cu piciorul la tot ce ai realizat în viață, în uzină? Te înțeleg, n-ai plecat tu din fabrică fără un motiv serios. Nu te întreb despre ce-i vorba, e o treabă intimă a ta”. „Ba am să-ți spun eu care-i baiul. Nelu a părăsit-o pe fii-mea. Așa, netam-nesam. Și ea mai are o lună și naște al doilea copil”. „Și chestiile astea se repară la circumă? Hai mai bine să te ajut, să stăm de vorbă cu băiatul. Eu îl cunosc ca un om cu minte”. „Mintea i-a zburat. E una din uzină care i-a sucit capul. Mă duc chiar acum cu ea de git la conducerea uzinei”. Și Micu, fost sportiv de performanță în tinerețe, o ia la fugă spre uzină, pînă unde nu sînt mai mult de 500 de metri. Iorgu rămîne perplex, dezorientat.

timplă mai departe. Omul a reușit să se cature pe platformă. S-a ridicat apoi în picioare înaintînd către imensul cuplu dintre remorcher și platformă. Își păstra cu greu echilibrul. Mersul unui asemenea autovehicul pe o suprafață aproape perfect plană, cum e asfaltul pietei din fața fabricii, nu provoacă zdruncinături trailerului și, în consecință, nu pune chiar mari probleme unui om care stă în picioare pe imensa platformă. Bărbatul nostru îi pune, însă, deoarece se vedea clar cum oscilează continuu. Ca prin minune, în cîteva rînduri, cînd bălăbăneala ajungea la cotele ei maxime, omul nu a făcut cunoștința cu asfaltul sau cu roțile. Cu chiu, cu val, a ajuns în apropierea mecanismului de cuplare. Aici lucrurile par să s-au mai complicat. Nu era atît de simplu să-l escaladeze. O rază de soare care a căzut la un

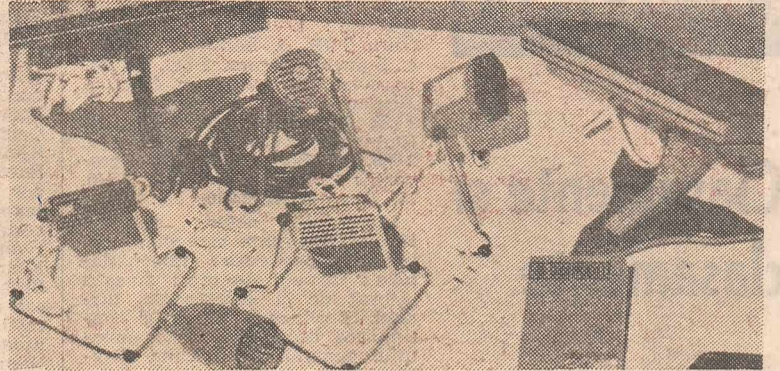
Inteligența românească în acțiune

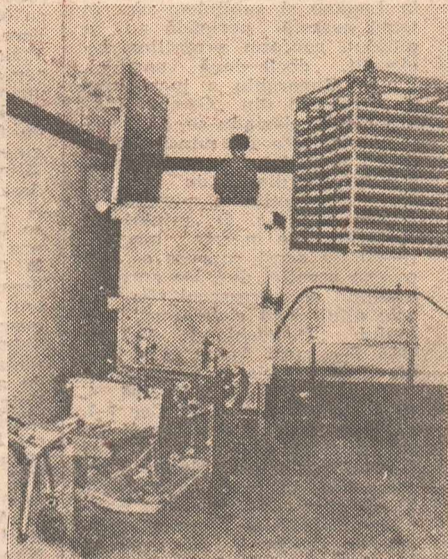
Imaginea reprezintă „convertorul colian de 109 kWh”, invenție realizată la I.U.G.T.C. Gheorghe Gheorghiu-Dej de un colectiv format din ing. Clement Alecsandrescu, ing. Adrian Zeno Vilhelm, tehn. Nicolae Vlaicu. Eficiența economică în primul an de aplicare, în mai multe unități, peste 1,3 milioane lei.

Maistrul Dumitru Rotaru de la I.E.E.L.I.F. Vrancea a pus la punct inovația numită „funicular cu un singur cablu pe remorcă, tractat cu tractorul”. Instalația, ușor de manevrat, poate asigura aprovizionarea cu materiale în locurile foarte accidentate, capacitatea ei de ridicare și transport fiind de 300-100 kg.

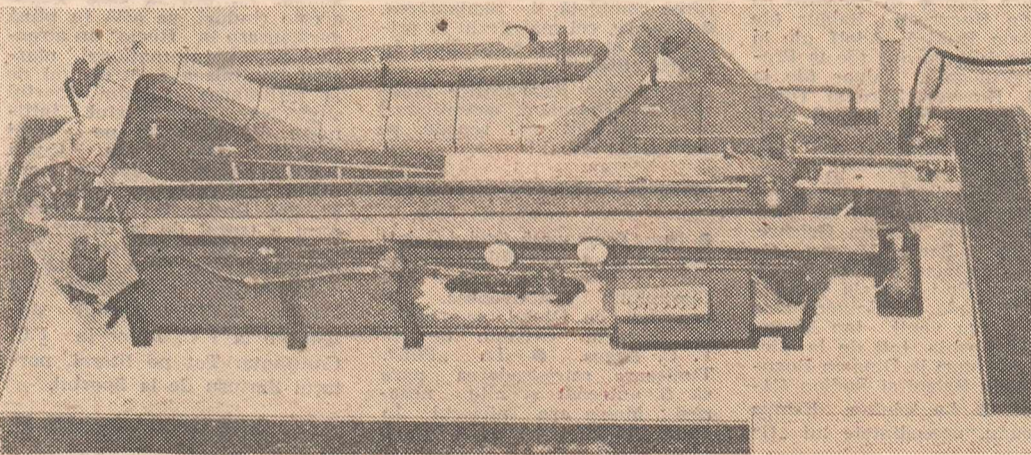

Acestea sînt unele din realizările (pe bază de brevete de invenție) tinerei întreprinderi Electrocontact Botoșani. E vorba despre o gamă diversă de acrioizatoare (pînă și pentru autoturisme!) menite să reducă substanțial importul. Rețineți și cîteva nume de inventatori: Mircea Aionesei, Cornelii Andrișan, Dumitru Iurea, ingineri.

Aparținind inginerului Petru Plăcintă, directorul întreprinderii „Avicola” Bacău, invențiile „Nou procedeu de incubare a ouălor și stație de incubare pentru aplicarea lui” și „Tehnologie nouă de incubare pe principiul totul plin, totul gol”, brevete recent, se remarcă printr-o eficiență economică (numai în unitatea amintită) de ordinul a 7,5 milioane! (stînga).

Conceput, proiectat și realizat de inginerii M. Achimescu, I. Constantinescu și G. Stan de la întreprinderea de Utilaj Greu din București, „vagonul spălător cu instalație de captare a energiei solare” se recomandă pentru șantierele de construcții, contribuind la optimizarea condițiilor de viață ale muncitorilor (jos).

„Mașină pentru recondiționat benzi abrazive”, brevet O.S.I.M. 85 492/1984, autor Ioan Sidor, subinginer la C.P.L. Arad. Aplicată în 13 unități din industria mobilei, ea permite recuperarea benzilor abrazive care, datorită depunerii particulelor de lemn în procesul șlefuirii, erau socotite rebuturi. Autorul, în vîrstă de 42 de ani, ne-a făcut următorul calcul: un metru patrat de pinză abrazivă pe suport de pinză costă în jur de 100 de lei. Noul echipament recondiționează aceeași suprafață cu numai 3,50 lei, fără ca între o bandă inițială și una recondiționată să fie vreo diferență calitativă!

Fotografii de VICTOR RADULESCU

Vă înfățișăm cîteva din ideile cele mai prețioase (unele dintre ele și premiate) impuse de Salonul de invenții și inovații Bacău '86 care, desfășurat recent în orașul de la confluența Bistriței cu Siretul, a încercat — și a reușit pe deplin — să rennoade firul unor astfel de manifestări științifice și tehnice, dovedindu-se după opinii unanime, din care o vom cita pe aceea aparținînd profesorului doctor inginer Paul Matei, prorector al Institutului Politehnic Iași, „un excelent prilej de sinteză, de colaborare, de perspectivă”.

După saloanele anterioare, găzduite de municipiile Pitești, Timișoara, Brăila și Satu Mare (ultimul reflectat pe larg și în revista noastră), cel de la Bacău s-a distins atît printr-o organizare fără cusur, asigurată de organele județene de partid și de stat, în colaborare cu O.S.I.M. și cu ministerele de specialitate (16 la număr), cit și printr-o deschidere mai amplă. Au fost reprezentate peste 120 de unități economice, de producție, institute de cercetare și instituții de învățămînt superior, în expoziția special amenajată, în clădirea Institutului de subingineri Bacău (decan conf. dr. Raluca Mocanu), regăsindu-se peste o mie de soluții tehnice moderne. Acele idei care, din lipsă de spațiu, nu și-au găsit locul pe standurile expoziției au fost prezentate și, uneori, furtunos dezbătute în cadrul sesiunii de comunicări ținută în 7 secțiuni, pe ramuri de activitate. Desigur, înfățișînd celor peste 250 de invitați (Salonul a avut, fără exagerare, pretențiile unui congres de anvergură) în jur de 150 de invenții, județul gazdă și-a tăiat „partea leului”, dar nu-i mai puțin adevărat că, vizînd și izbutînd un larg transfer de valori științifice și tehnice, manifestarea petrecută recent a adunat inteligență din toate zonele țării. Ne-am dat seama la Bacău, parcă mai bine ca oricînd, de rezultatele concrete, palpabile, ale politicii înțelepte a partidului și statului nostru de dezvoltare armonioasă a întregii geografii a patriei, descoperînd în expoziție atît realizări ale unor puternice centre industriale, cu tradiție, precum Capitala, Cluj-Napoca, Iași, Brașov etc. cit și ale unor orașele trăind cu numai 20-25 de

ani în urmă cu ochii la alții, dar ridicate după Congresul al IX-lea al partidului, în răstimpul de aur al Epocii Nicolae Ceaușescu, la rangul de „cetăți” ale gîndirii originale și ale acțiunii imediate. Am nota de pe această listă, fiind departe de a o epuiza, Urziceni, Săcele, Roman, Turnu Măgurele, Lugoj, Cugir, Odorheiu Secuiesc, Pincola, Moreni, Botoșani etc. Avînd un astfel de punct de plecare, se cuvine să subliniem

SALON DE INVENȚII

că Salonul de invenții și inovații Bacău '86 s-a organizat într-un moment în care, răspunzînd prin fapte chemărilor și sarcinilor, de excepțională importanță, pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, i le-a așezat în față, știința românească a obținut și obține victorie după victorie, contribuînd nemijlocit, ca forță de producție, la progresul țării și la bunăstarea oamenilor ei. Înflăcărutul îndemn al celui mai iubit fiu al poporului, „Inseși socialismul și comunismul înseamnă știința la cel mai înalt nivel, în toate domeniile!”, prețioasele îndrumări ale tovarășei academiciene Elena Ceaușescu, savant de renume mondial, s-au transformat pretutîndeni într-un ambițios program de muncă. Scăpată de sub

obrocul rutinei și al formalismului, gîndirea originală și-a găsit, și își găsește necontenit, cel mai fertil cadru de afirmare, fiind suficient să precizăm că, dacă în 1981 numărul cererilor pentru brevete de invenție era de 2 471, în 1985 s-au înregistrat 4 200 astfel de solicitări. Aplicarea lor a însemnat în 1985 peste 7 miliarde de lei, mai mult decît dublu în raport cu 1981 (3,2 miliarde).

Salonul băcăuan și-a atins scopul în ceea ce privește schimbul de informații, bogata documentare de specialitate, fiind prezenți în zilele manifestării inventatori de diferite formații și vîrste, de la foarte tînărul inginer Dorel Cernomazu (autor a peste 30 de invenții, la I.R.E. Bacău) pînă la septuagenarul Nicolae V. Ilieșiu, care a făcut cunoscut noul său produs medicamentos „Apitol N.V.I.”. Dar Salonul a reușit, după opinia noastră, încă mai mult. Pe lîngă întîlnirile și schimburile de experiență cu personalități de prestigiu ale științei, tehnicii și învățămîntului, cu academicienii Radu Voinea, președintele Academiei R.S.R., și Cristofor Simionescu, cu profesorii Paul Matei, Mihai Gafițeanu, Vitalie Belous (de la Institutul Politehnic Iași) și Vasile Zamfir (de la Institutul de Mine Petroșani), cu doctorul inginer Aurel Sandu, director general al Institutului Central de Electrotehnică și Mașini-Unelte, cu inginerul Gheorghe Anghel, director al Institutului Național pentru Informare și Documentare etc., el a permis Comitetului județean Bacău al P.C.R. (al cărui secretar Nicolae Buzdugan a fost și președintele Comisiei de organizare și coordonare) să întocmească un program ferm în vederea aplicării neîntîrziate în producție a peste 200 din soluțiile tehnice evidențiate de Salon. Acesta ar fi, dacă putem spune așa, cel dintîi cîștig al unei manifestări care, pe toate planurile, a constituit un cîștig, ilustrînd convingător generoasele deschideri asigurate științei și tehnicii noastre în epoca istorică de maximă rodnicie, inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului.

OVIDIU IOANIȚOIA

Flacăra, Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILIA TELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10876, prsfr București, Calea Griviței nr. 64-66.